EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 26.10.2022.
COM(2022) 542 final/2

2022/0347 (COD)

This document corrects COM(2022) 542 final.
Concerns all languages versions.
Formatting adjustments which do not affect the substance of the text.
The text shall read as follows:

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o kvaliteti zraka i čišćem zraku za Europu

(preinaka)

{SEC(2022) 542} - {SWD(2022) 345, 542, 545}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Čist zrak neophodan je za zdravlje ljudi i održavanje okoliša. Zahvaljujući zajedničkom radu EU-a i nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela u državama članicama na smanjenju negativnih učinaka onečišćenja zraka u Europskoj uniji su u protekla tri desetljeća postignuta velika poboljšanja u kvaliteti zraka[1]. Međutim, oko 300 000 slučajeva preuranjene smrti godišnje (u usporedbi s do milijun godišnje početkom 1990-ih) i znatan broj nezaraznih bolesti kao što su astma, kardiovaskularna oboljenja i rak pluća i dalje se pripisuju onečišćenju zraka (posebno lebdećim česticama, dušikovu dioksidu i prizemnom ozonu)[2][3]. Ono je još uvijek glavni uzrok prerane smrti u EU-u povezan s okolišem. Nerazmjerno utječe na ranjive skupine, kao što su djeca, starije osobe i osobe s postojećim zdravstvenim poteškoćama, kao i na skupine u nepovoljnom socioekonomskom položaju[4]. Sve je više dokaza da se onečišćenje zraka može povezati s promjenama živčanog sustava, kao što je demencija[5].

Osim toga, onečišćenje zraka ugrožava okoliš, primjerice šume, ekosustave i usjeve, jer dovodi do zakiseljavanja, eutrofikacije i štete od prizemnog ozona. Eutrofikacija koja nastaje taloženjem dušika nadilazi kritično opterećenje u dvije trećine područja ekosustava EU-a, što znatno utječe na bioraznolikost[6]. Pritisak uzrokovan onečišćenjem može pogoršati stanje viška dušika zbog onečišćenja vode.

Komisija je u studenome 2019. objavila provjeru primjerenosti direktiva o kvaliteti zraka (direktive 2004/107/EZ i 2008/50/EZ)[7]. Zaključeno je da su te direktive bile *djelomično* djelotvorne u poboljšanju kvalitete zraka i postizanju standarda kvalitete zraka, ali da dosad nisu ispunjeni svi njihovi ciljevi.

U prosincu 2019. Europska komisija se u europskom zelenom planu[8] obvezala na dodatno poboljšavanje kvalitete zraka i bolje usklađivanje standarda EU-a za kvalitetu zraka s preporukama Svjetske zdravstvene organizacije (SZO). Preporuke SZO-a posljednji su put revidirane u rujnu 2021.[9] i podliježu periodičnom znanstvenom preispitivanju, obično svakih 10 godina. Taj cilj boljeg usklađivanja s najnovijim znanstvenim saznanjima potvrđen je u

---

1 Vidjeti npr.: EEA (2018.), *Air Quality in Europe 2018 Report* (Kvaliteta zraka u Europi – Izvješće za 2018.). Procijenjena srednja vrijednost za sve dostupne skupove podataka 2015. je upućivala na 445 000 slučajeva preuranjene smrti godišnje u Europi, u usporedbi sa stanjem 25 godina ranije, tj. 1990., kad je srednja vrijednost iznosila 960 000 smrtnih slučajeva godišnje.

2 Kako je naveo SZO: „Nezarazne bolesti, poznate i kao kronične bolesti, obično su dugog trajanja i rezultat su kombinacije genetskih, fizioloških, okolišnih i bihevioralnih čimbenika. (...) Nezarazne bolesti nerazmjerno utječu na ljude u zemljama s niskim i srednjim dohotkom, u kojima dolazi do više od tri četvrtine smrtnih slučajeva povezanih s nezaraznim bolestima u svijetu (31,4 milijuna).”

3 Vidjeti npr.: EEA (2021.), *Air Quality in Europe 2021* (Kvaliteta zraka u Europi 2021.).

4 Vidjeti npr. EEA (2018.): *Unequal exposure and unequal impacts: social vulnerability to air pollution, noise and extreme temperatures in Europe* (Nejednaka izloženost i nejednaki utjecaji: socijalna osljetljivost na onečišćenje zraka, buku i ekstremne temperature u Europi).

5 Agencija Sjedinjenih Država za zaštitu okoliša (2019. i 2022.): *Integrated Science Assessment for Particulate Matter; Supplement to the 2019 Integrated Science Assessment for Particulate Matter* (Integrirana znanstvena procjena za lebdeće čestice; Dodatak Integriranoj znanstvenoj procjeni za čestice 2019.)

6 Vidjeti na primjer drugo izvješće „Izgledi za čisti zrak”, COM(2021) 3.

7 Direktiva 2004/107/EZ o arsenu, kadmiju, živi, niklu i policikličkim aromatskim ugljikovodicima u zraku i Direktiva 2008/50/EZ o kvaliteti zraka i čišćem zraku za Europu kako je izmijenjena Direktivom Komisije (EU) 2015/1480.

8 COM(2019) 640.

9 Svjetska zdravstvena organizacija (2021.), *WHO Global Air Quality Guidelines* (Globalne smjernice Svjetske zdravstvene organizacije za kvalitetu zraka).

akcijskom planu za postizanje nulte stope onečišćenja[10], koji uključuje viziju za 2050. o smanjenju onečišćenja zraka (i vode i tla) na razine koje se više ne smatraju štetnima za zdravlje i prirodne ekosustave te kojima se poštuju granice s kojima se naš planet može nositi i time stvara netoksičan okoliš. Osim toga, uvedeni su ciljevi za 2030., od kojih dva za zrak: smanjiti učinak onečišćenja zraka na zdravlje (preuranjene smrti) za više od 55 % i smanjiti udio ekosustava EU-a u kojima onečišćenje zraka ugrožava bioraznolikost za 25 %. Stroži standardi kvalitete zraka pridonijeli bi i ciljevima europskog plana za borbu protiv raka[11]. Komisija je u europskom zelenom planu najavila i da će se njime ojačati praćenje, modeliranje i planiranje u području kvalitete zraka.

Zbog ruske vojne agresije na Ukrajinu, koja je započela u veljači 2022., čelnici EU-a složili su se da je potrebno hitno ubrzati prelazak na proizvodnju čiste energije kako bi se smanjila ovisnost EU-a o plinu i drugim fosilnim gorivima koja se uvoze iz Rusije. Stoga je 18. svibnja 2022. donesen ambiciozni paket mjera RePowerEU, namijenjen, među ostalim, pomoći državama članicama da ubrzaju uvođenje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora. Ako se brzo provede, kako je utvrđeno u Komunikaciji Komisije[12], taj bi paket mogao imati znatne dodatne koristi iz perspektive onečišćenja zraka.

Direktive o kvaliteti zraka dio su sveobuhvatnog okvira politike za čisti zrak, koji se temelji na tri glavna stupa. Prvi se sastoji od samih direktiva o kvaliteti zraka, kojima se utvrđuju standardi kvalitete za razine koncentracije 12 onečišćujućih tvari u zraku. Drugi je Direktiva o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih onečišćujućih tvari (Direktiva o nacionalnim gornjim graničnim vrijednostima emisija), kojom se utvrđuju obveze po državama članicama za smanjenje emisija ključnih onečišćujućih tvari u zraku i njihovih prekursora, djelujući unutar EU-a kako bi se postiglo zajedničko smanjenje prekograničnog onečišćenja[13]. Usto se i na međunarodnoj razini, posebno u okviru Konvencije UNECE-a o zraku, nastoje smanjiti prekogranične emisije iz zemalja izvan EU-a[14]. Treći stup sastoji se od zakonodavstva kojim se utvrđuju standardne vrijednosti emisija za glavne izvore onečišćenja zraka, kao što su vozila za cestovni prijevoz, instalacije za grijanje kućanstava i industrijska postrojenja[15].

Na količinu onečišćenja iz takvih izvora utječu i druge politike koje se odnose na glavne aktivnosti i sektore u područjima kao što su promet, industrija, energetika i klima te poljoprivreda. Niz tih politika dio je novijih inicijativa u okviru europskog zelenog plana, kao što su akcijski plan za postizanje nulte stope onečišćenja, Europski zakon o klimi[16] i paket „Spremni za 55 %”[17] s inicijativama za energetsku učinkovitost i obnovljivu energiju,

[10] COM(2021) 400.

[11] COM(2021) 44. Plan za borbu protiv raka potvrđuje potrebu za smanjenjem onečišćenja zraka, koje, među ostalim, uzrokuje rak pluća. Plan uključuje i zakonodavni prijedlog za 2022. za daljnje smanjenje izloženosti radnika azbestu; vidjeti COM(2022) 489.

[12] COM(2022) 230.

[13] Vidjeti Direktivu 2016/2284/EU.

[14] Treba napomenuti da emisije onečišćujućih tvari u zrak iz zemalja koje nisu države članice EU-a također imaju ulogu u pozadinskom onečišćenju u EU-u. Konvencija UNECE-a o zraku može imati ključnu ulogu u smanjenju tih emisija, kao i u izgradnji kapaciteta i drugim oblicima potpore EU-a u kontekstu procesa pristupanja, posebno za zemlje zapadnog Balkana.

[15] Uključujući direktive 2010/75/EU (o industrijskim emisijama), (EU) 2015/2193 (o srednjim uređajima za loženje), 98/70/EZ (o kakvoći goriva), (EU) 2016/802 (o sadržaju sumpora u tekućim gorivima), 2009/125/EZ (o ekološkom dizajnu), kao i uredbe (EZ) br. 443/2009 i (EU) br. 510/2011 (o standardnim vrijednostima emisija za vozila), uredbe (EU) 2016/427, (EU) 2016/646 i (EU) 2017/1154 (o stvarnim emisijama tijekom vožnje) i Uredbu (EU) 2016/1628 (o necestovnim pokretnim strojevima).

[16] Uredba (EU) 2021/1119.

[17] COM(2021) 550.

strategija za metan[18], strategija za održivu i pametnu mobilnost[19], povezani novi okvir za gradsku mobilnost[20] iz 2021., strategija za bioraznolikost[21] i inicijativa „od polja do stola”[22]. Nadalje, očekuje se da će donošenje i provedba predstojećeg prijedloga o normama Euro 7 (usp. PLAN/2020/6308) dovesti do znatnog smanjenja emisija onečišćujućih tvari iz automobila, kombija, kamiona i autobusa.

Revizijom direktiva o kvaliteti zraka te bi se direktive objedinile i nastojalo bi se:

- bolje uskladiti standarde EU-a za kvalitetu zraka s preporukama Svjetske zdravstvene organizacije,
- dodatno poboljšati zakonodavni okvir (npr. u vezi sa sankcijama i informiranjem javnosti),
- bolje podupirati lokalne vlasti u postizanju čišćeg zraka pojačanim praćenjem, modeliranjem i planovima kvalitete zraka.

Procjena učinka pokazuje da su koristi predložene revizije za društvo daleko veće od troškova. Glavne očekivane koristi odnose se na zdravlje (uključujući smanjenje smrtnosti i morbiditeta, smanjene rashode za zdravstvenu skrb, manje izostanaka s posla zbog bolesti i veću produktivnost na radu) i okoliš (uključujući manje gubitaka prinosa usjeva povezanih s prizemnim ozonom).

1.1. Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Ova je inicijativa dio programa rada Komisije za 2022. i ključna mjera iz akcijskog plana za postizanje nulte stope onečišćenja. Kao i svim inicijativama u okviru europskog zelenog plana, njome se želi osigurati da se ciljevi ostvare na najučinkovitiji i najmanje opterećujući način te da budu u skladu s načelom „ne nanosi bitnu štetu”. Prijedlogom se pridonosi provedbi cilja nulte stope onečišćenja i ciljeva iz akcijskog plana za postizanje nulte stope onečišćenja za kvalitetu zraka radi zaštite zdravlja i okoliša. Mnoge politike i prioriteti u sklopu europskog zelenog plana važni su za uspješnu provedbu ovog Prijedloga, a ujedno im može koristiti povećana ambicija u okviru predložene direktive. Među njima su sljedeći:

- Zakon o klimi i paket „Spremni za 55 %” s povećanim klimatskim ambicijama potaknut će uvođenje tehnologija s niskim ili nultim emisijama i dodatnim koristima za kvalitetu zraka (kao što su negorivi obnovljivi izvori energije, mjere energetske učinkovitosti, električna mobilnost). Prijedlozi s većim ambicijama uključuju povećanu ambiciju sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS), povećanu ambiciju Uredbe EU-a o raspodjeli tereta te strože standarde za emisije CO_2 za automobile i kombije, kojima se zahtijeva da svi novoregistrirani automobili i kombiji od 2035. budu bez emisija. Stroži standardi kvalitete zraka u okviru ovog Prijedloga donijet će dodatne koristi za klimu u obliku smanjenja emisija stakleničkih plinova, posebno emisija CO_2, iz izgaranja fosilnih goriva te smanjenja crnog ugljika, klimatskog onečišćivača kratkog vijeka,

[18] COM(2020) 663.
[19] COM(2020) 789, uključujući obvezu Komisije da 2023. pokrene posebnu studiju u kojoj će se utvrditi i pojasniti koja bi digitalna i tehnička rješenja bila dostupna kako bi se omogućili učinkovitiji i pristupačniji sustavi ograničavanja pristupa vozila u gradovima, uključujući zone s niskim emisijama, uz poštovanje načela supsidijarnosti (vidjeti i COM(2021) 811).
[20] COM(2021) 811.
[21] COM(2020) 380.
[22] COM(2020) 381.

- planom REPowerEU predlažu se mjere za brzo smanjenje ovisnosti Europe o ruskim fosilnim gorivima, uključujući ukupno smanjenje potrošnje energije, diversifikaciju uvoza energije, zamjenu fosilnih goriva i ubrzavanje prelaska na obnovljivu energiju u proizvodnji energije, industriji, zgradama i prometu te pametna ulaganja. Ubrzavanje provedbe tih mjera može biti korisno i za kvalitetu zraka,
- povećanom primjenom negorivih obnovljivih izvora energije smanjit će se ovisnost o fosilnim gorivima, a time i emisije onečišćujućih tvari u zraku, čime će se poboljšati kvaliteta zraka. Inicijative kojima se promiču obnovljivi izvori energije uključuju prijedlog iz 2021. o reviziji Direktive o energiji iz obnovljivih izvora (RED II)[23], u kojem se iznose ambiciozniji ciljevi za 2030., kao i Komunikaciju Komisije „RePower EU" iz 2022., u kojoj je naglasak na pojačanom financiranju ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora, posebno solarnu energiju i energiju vjetra, te u dizalice topline, koje su sve korisne i za kvalitetu zraka,
- većim ambicijama u pogledu energetske učinkovitosti i uvođenjem obvezujućeg cilja energetske učinkovitosti EU-a u okviru prijedloga revidirane Direktive o energetskoj učinkovitosti[24] općenito će se smanjiti energetske potrebe, uključujući potrebe za fosilnim gorivima, a time i emisije onečišćujućih tvari u zrak, čime će se poboljšati kvaliteta zraka,
- mjere u okviru strategije za održivu i pametnu mobilnost i povezanog novog okvira za gradsku mobilnost iz 2021., kojim se podupire prelazak na prijevoz s nižim razinama emisija i javni prijevoz, donijet će dodatne koristi za kvalitetu zraka. Među mjerama od posebne važnosti za kvalitetu zraka su stroži standardi za emisije onečišćujućih tvari u zrak za vozila s motorom s unutarnjim izgaranjem (u predstojećem prijedlogu o normama **Euro 7**)[25]; prijedlog uredbe o **infrastrukturi za alternativna goriva**[26]: potrebna je sveobuhvatna infrastrukturna mreža za punjenje i opskrbu kako bi se olakšala povećana uporaba obnovljivih i niskougljičnih goriva, uključujući e-mobilnost, što bi donijelo važne dodatne koristi za kvalitetu zraka; prijedlozi inicijativa **„ReFuelEU Aviation"** i **„FuelEU Maritime"**, s mjerama kojima se promiču čišća goriva i kojima bi se mogle smanjiti emisije onečišćujućih tvari u zraku i poboljšati kvaliteta zraka u blizini luka i zračnih luka zahtijevanjem opskrbe električnom energijom s kopna ili energije s nultom stopom emisija na vezu za određene vrste brodova i održivih zrakoplovnih goriva u zrakoplovima. Usto, direktivama o kvaliteti zraka potiče se pojačano djelovanje u gradskim područjima kako bi se prešlo na mobilnost s nižim emisijama, uvođenje zona s niskim emisijama, povećano korištenje javnog prijevoza i aktivnu mobilnost u cilju usklađivanja s graničnim vrijednostima,
- ekologizacija zajedničke poljoprivredne politike i strategija „od polja do stola" mogu pomoći u smanjenju emisija amonijaka iz poljoprivrede, primjerice promicanjem mjera za smanjenje amonijaka putem strateških planova u okviru ZPP-a ili poboljšanjem upravljanja hranjivim tvarima,
- stroži standardi kvalitete zraka u okviru ovog Prijedloga pomoći će u zaštiti raznolikosti u skladu sa strategijom za bioraznolikost, dok se politikama kojima se poboljšava zdravlje ekosustava, kao što je predloženi akt o obnovi prirode, mogu ostvariti i aspekti čistog zraka.

---

[23] COM(2021) 557 final.
[24] COM(2021) 558 final.
[25] COM(2022), Europski standardi za emisije vozila – Euro 7 za automobile, kombije, kamione i autobuse (pristupljeno 4. kolovoza 2022.).
[26] COM(2021) 559 final.

1.2. Pravna osnova

Pravna osnova za djelovanje EU-a u području kvalitete zraka članci su 191. i 192. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), koji se odnose na okoliš. Tim se člancima EU ovlašćuje da djeluje u cilju očuvanja, zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša, zaštite zdravlja ljudi i promicanja mjera na međunarodnoj razini za rješavanje regionalnih ili svjetskih problema okoliša. Ista pravna osnova temelj je postojećih direktiva o kvaliteti zraka. Budući da je to područje podijeljene nadležnosti između EU-a i država članica, pri djelovanju EU-a mora se poštovati načelo supsidijarnosti.

1.3. Supsidijarnost i proporcionalnost

Države članice ne mogu samostalno u dovoljnoj mjeri ostvariti ciljeve ove inicijative. Razlog tomu je, kao prvo, prekogranična priroda onečišćenja zraka: atmosfersko modeliranje i mjerenja onečišćenja zraka nedvojbeno pokazuju da onečišćenje koje se ispušta u jednoj državi članici doprinosi izmjerenom onečišćenju u drugim državama članicama[27]. Kad se onečišćujuće tvari ispuste u zrak ili formiraju u atmosferi, mogu se prenositi tisućama kilometara. Razmjeri tog problema iziskuju djelovanje na razini EU-a kako bi se osiguralo da sve države članice poduzimaju mjere za smanjenje rizika za stanovništvo u svakoj državi članici.

Drugo, UFEU-om se zahtijevaju politike usmjerene prema postizanju visokog stupnja zaštite, uzimajući u obzir različitost prilika u različitim dijelovima EU-a[28]. Postojećim direktivama utvrđeni su minimalni standardi kvalitete zraka u cijelom EU-u, ali odabir mjera prepušten je državama članicama kako bi te mjere mogle prilagoditi posebnim nacionalnim, regionalnim i lokalnim okolnostima. To je načelo zadržano u predloženoj direktivi, kojom bi se dvije postojeće direktive o kvaliteti zraka spojile u jednu.

Treće, potrebno je osigurati pravednost i jednakost za ljude u cijelom EU-u u pogledu kvalitete zraka i gospodarskih posljedica mjera za kontrolu onečišćenja zraka.

1.4. Načelo proporcionalnosti

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti iz sljedećih razloga:

- objedinjuje dvije direktive, odnosno konsolidira i pojednostavljuje odredbe postojećih direktiva u jednu,
- pojedinosti provedbe prepušta državama članicama, koje poznaju nacionalne, regionalne i lokalne okolnosti te stoga mogu bolje odabrati troškovno najučinkovitije mjere za postizanje standarda kvalitete zraka,
- donosi znatne zdravstvene i gospodarske koristi, za koje se očekuje da će biti nedvojbeno veće od troškova mjera koje treba poduzeti,
- iziskuje precizniju procjenu kvalitete zraka s pomoću posebnih zahtjeva za praćenje i modeliranje, od kojih se može očekivati da će poticati usmjerenije i troškovno učinkovitije mjere za usklađivanje sa standardima kvalitete zraka.

---

[27] Vidjeti, na primjer, JRC-ov atlas čestica PM2,5 u gradovima, u kojem se analiziraju izvori onečišćenja sitnim česticama u 150 gradova u EU-u.

[28] Članak 191. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

1.5. Odabir instrumenta

Predloženi instrument je direktiva, kao i prije. Drugi instrumenti ne bi bila prikladni jer se predlaže da se nastave postavljati ciljevi na razini EU-a, ali da se odabir mjera za usklađivanje prepusti državama članicama, koje te mjere mogu prilagoditi različitim nacionalnim, regionalnim i lokalnim okolnostima, tj. uzimajući u obzir raznolikost i specifičnost okolnosti u različitim dijelovima EU-a. Kontinuitet u odabiru instrumenta također olakšava spajanje i pojednostavnjenje dviju postojećih direktiva u jedinstven instrument.

2. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

2.1. Evaluacija/provjera primjerenosti i povezana mišljenja Odbora za nadzor regulative

Provjerom primjerenosti direktiva o kvaliteti zraka[29] utvrđeno je da su one usmjeravale uspostavu reprezentativnog visokokvalitetnog praćenja kvalitete zraka, postavile jasne standarde kvalitete zraka i olakšale razmjenu pouzdanih, objektivnih i usporedivih informacija o kvaliteti zraka, uključujući informacije za širu javnost. Bile su manje uspješne u osiguravanju da se poduzmu dostatne mjere kako bi se postigli standardi kvalitete zraka i kako bi trajanje prekoračenja bilo što je moguće kraće. Ipak, prema dostupnim dokazima, direktive o kvaliteti zraka doprinijele su silaznom trendu onečišćenja zraka te smanjile broj i razmjer prekoračenja. Zaključeno je, s obzirom na tu djelomičnu uspješnost, da su direktive o kvaliteti zraka općenito bile svrsishodne, no ujedno je ukazano na mogućnost poboljšanja postojećeg okvira kako bi se postigla dobra kvaliteta zraka u cijelom EU-u. Provjera primjerenosti pokazala je da bi dodatne smjernice ili jasniji zahtjevi iz direktiva o kvaliteti zraka mogli pomoći u povećanju djelotvornosti i učinkovitosti praćenja, modeliranja i odredaba za planove i mjere.

Utvrđeno je da su standardi kvalitete zraka bili važni za smanjenje koncentracija i smanjenje razina prekoračenja. Međutim, standardi EU-a za kvalitetu zraka nisu u potpunosti usklađeni s utvrđenim zdravstvenim preporukama[30] pa je došlo te i dalje dolazi do znatnih kašnjenja u poduzimanju odgovarajućih i djelotvornih mjera za ispunjavanje standarda kvalitete zraka.

Općenito, utvrđeno je da je mreža za praćenje u velikoj mjeri usklađena s odredbama iz postojećih direktiva o kvaliteti zraka te da osigurava dostupnost pouzdanih i reprezentativnih podataka o kvaliteti zraka. Međutim, izražena je zabrinutost da kriteriji za praćenje ostavljaju previše manevarskog prostora i predstavljaju određene dvojbe za relevantna tijela.

Na temelju preporuka Odbora za nadzor regulative u sklopu provjere primjerenosti pružena su dodatna pojašnjenja u nekoliko područja, među ostalim o razlikama između standarda EU-a za kvalitetu zraka i preporuka Svjetske zdravstvene organizacije, trendovima i praćenju kvalitete zraka, djelotvornosti zakonodavstva u postizanju standarda kvalitete zraka, povratnim informacijama dionika i javnoj percepciji kvalitete zraka.

---

[29] SWD(2019) 427.

[30] *WHO Air Quality Guidelines* (Smjernice Svjetske zdravstvene organizacije za kvalitetu zraka) u međuvremenu su revidirane, 2021.

2.2. Savjetovanja s dionicima

Cilj savjetovanja s dionicima bio je prikupiti popratne informacije, podatke, znanje i stajališta od širokog raspona dionika, pružiti informacije za različite opcije politike za reviziju direktiva o kvaliteti zraka i pomoći u procjeni izvedivosti njihove provedbe.

Otvoreno javno savjetovanje trajalo je 12 tjedana, a provodilo se u obliku internetskog upitnika s 13 uvodnih i 31 posebnim pitanjem, provedenog putem alata EU Survey. Upitnik je uključivao pitanja koja treba obuhvatiti procjenom učinka te su prikupljena početna stajališta o razini ambicije i mogućim učincima određenih opcija za reviziju direktiva o kvaliteti zraka. Primljena su ukupno 934 odgovora i dostavljeno je 116 dokumenata o stajalištu. Na otvorena pitanja zaprimljeno je između 11 i 406 pojedinačnih odgovora – u prosjeku 124. Odgovori su dobiveni iz 23 različite države članice.

Ciljana anketa objavljena je na portalu EU Survey u dva dijela (prvi dio o području politike br. 1 – „standardi kvalitete zraka" 13. prosinca 2021. i drugi dio o područjima politike br. 2 i 3 – „upravljanje; planovi za praćenje, modeliranje i kvalitetu zraka" 13. siječnja 2022.), oba s rokom za odgovor 11. veljače 2022. Ciljanom anketom željelo se dobiti detaljna stajališta organizacija koje su zainteresirane za pravila EU-a o kvaliteti zraka ili rade s njima. Stoga je anketa poslana ciljanim dionicima, uključujući relevantna tijela na različitim razinama upravljanja, organizacije iz privatnog sektora, akademsku zajednicu i organizacije civilnog društva u svim državama članicama EU-a. U prvom dijelu ciljane ankete primljeno je ukupno 139 odgovora iz 24 države članice, a u drugom su primljena 93 odgovora iz 22 države članice.

Prvi sastanak dionika održan je 23. rujna 2021., a na njemu je sudjelovalo (na licu mjesta ili putem interneta) 315 vanjskih sudionika iz 27 država članica. Cilj prvog sastanka dionika bio je prikupiti stajališta o nedostacima utvrđenima u postojećim direktivama o kvaliteti zraka, kao i o razini ambicije za revidirano zakonodavstvo.

Drugi sastanak dionika održan je 4. travnja 2022., a na njemu je sudjelovalo (na licu mjesta ili putem interneta) 257 vanjskih sudionika iz 23 države članice. Cilj sastanka bio je prikupiti povratne informacije od dionika za dovršetak procjene učinka.

Provedeni su **ciljani razgovori** kako bi se dopunile druge aktivnosti savjetovanja, posebno s predstavnicima regionalnih i nacionalnih javnih tijela, civilnog društva i nevladinih organizacija te akademske i istraživačke zajednice. Glavna svrha razgovora bila je dobiti preostale informacije za koje je evaluacijom ciljane ankete među dionicima utvrđeno da nedostaju. Stoga su razgovori bili usmjereni na područje politike br. 2, posebno na izvedivost, načine provedbe i učinke različitih razmatranih opcija.

U procjeni učinka uzeto je u obzir i sljedeće: 30 ***ad hoc* doprinosa** (dokumenti o stajalištu, znanstvene studije i drugi dokumenti) zaprimljenih od 25 različitih dionika; rasprave na trećem **Forumu EU-a za čisti zrak** 18. i 19. studenoga 2021.; povratne informacije o **početnoj procjeni učinka** od 63 dionika iz 12 država članica; i **mišljenje platforme „Fit for Future"** o zakonodavstvu o kvaliteti zraka.

Nadalje, izvješće o konačnom ishodu **Konferencije o budućnosti Europe** pokazalo je da građani zahtijevaju mjere za smanjenje onečišćenja zraka[31].

2.3. Primjena stručnog znanja

U izradi ovog Prijedloga korištena su sljedeća područja stručnog znanja: 1. analiza poveznica između onečišćenja zraka i zdravlja ljudi, 2. procjena učinaka na zdravlje, uključujući

[31] Konferencija o budućnosti Europe (2022.): Izvješće o konačnom ishodu, https://europa.eu/!3k9WY6

novčanu kvantifikaciju, 4. procjena utjecaja na ekosustave, 5. makroekonomsko modeliranje i 6. procjena kvalitete zraka i upravljanje kvalitetom zraka.

To je stručno znanje prikupljeno uglavnom preko ugovora o uslugama i sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, među ostalim sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, Europskom agencijom za okoliš, Zajedničkim istraživačkim centrom i različitim savjetnicima. Sva izvješća stručnjaka i ugovori redovito se učitavaju na internet kako bi bili dostupni javnosti.

2.4. Procjena učinka i mišljenje Odbora za nadzor regulative

U procjeni učinka analizirano je 19 opcija politike (koje obuhvaćaju 69 mjera politike) za uklanjanje nedostataka utvrđenih u postojećim direktivama o kvaliteti zraka u pogledu okoliša i zdravlja, upravljanja i izvršavanja, praćenja i procjene te informiranja i komunikacije.

Svaka od tih opcija politike procijenjena je s obzirom na njezine ekološke, socijalne i gospodarske posljedice, usklađenost s drugim prioritetima politike i očekivani omjer koristi i troškova.

Paket politika kojem se daje prednost naveden je u nastavku.

1. O standardima kvalitete zraka:

    a) postavljanje jasnih standarda EU-a za kvalitetu zraka, definiranih kao granične vrijednosti za 2030., na temelju političkog izbora između opcija politike „potpuno usklađivanje” (I-1), „uže usklađivanje” (I-2) i „djelomično usklađivanje” (I-3), uz ograničen broj privremenih iznimaka ako su one jasno opravdane;

    b) upućivanje na perspektivu za razdoblje nakon 2030. za potpunu usklađenost sa Smjernicama SZO-a za kvalitetu zraka iz 2021. uz istodobno približavanje budućim smjernicama SZO-a kako bi se do 2050. ostvarila vizija nulte stope onečišćenja;

    c) mehanizam redovitog preispitivanja kako bi se osiguralo da se buduće odluke vode najnovijim znanstvenim spoznajama o kvaliteti zraka.

2. O upravljanju i izvršavanju:

    a) ažuriranje minimalnih zahtjeva za planove za kvalitetu zraka;

    b) uvođenje graničnih vrijednosti za onečišćujuće tvari u zraku koje trenutačno podliježu ciljnim vrijednostima kako bi se omogućilo djelotvornije smanjenje njihovih koncentracija;

    c) dodatno pojašnjavanje kako treba riješiti problem neusklađenosti sa standardima kvalitete zraka, kako ih unaprijed spriječiti i kad ažurirati planove za kvalitetu zraka;

    d) dodatno definiranje vrste mjera koje nadležna tijela moraju poduzeti kako bi razdoblja prekoračenja bila što kraća te proširenje odredaba o sankcijama u slučaju neusklađenosti sa standardima kvalitete zraka;

    e) jačanje obveza suradnje država članica kada prekogranično onečišćenje uzrokuje kršenje standarda kvalitete zraka;

    f) poboljšanje provedivosti direktiva novim odredbama o pristupu pravosuđu i naknadi te poboljšanim odredbama o sankcijama.

3. O procjenama kvalitete zraka:

a) dodatno poboljšanje, pojednostavnjenje i donekle širenje praćenja i procjene kvalitete zraka, uključujući:

i. praćenje onečišćujućih tvari koje izazivaju zabrinutost;

ii. ograničavanje premještanja točaka uzorkovanja kvalitete zraka na one u kojima se granične vrijednosti poštuju najmanje tri godine;

iii. dodatno pojašnjenje i pojednostavnjenje kriterija za određivanje lokacije za točke uzorkovanja;

vi. ažuriranje najvećih dopuštenih nesigurnosti pri mjerenju u skladu s predloženim strožim standardima kvalitete zraka;

b. bolja primjena modeliranja kvalitete zraka:

i. radi otkrivanja kršenja standarda kvalitete zraka, pružanja informacija za planove za kvalitetu zraka i postavljanja točaka uzorkovanja;

ii. radi poboljšanja kvalitete i usporedivosti modeliranja kvalitete zraka.

4. O javnom objavljivanju informacijama o kvaliteti zraka:

a) izvješćivanje o svim dostupnim ažuriranim mjerenjima kvalitete zraka s obzirom na glavne onečišćujuće tvari svaki sat te osiguravanje pristupačnosti tih informacija građanima u obliku indeksa kvalitete zraka;

b) obavješćivanje javnosti o mogućim učincima na zdravlje i davanje preporuka za postupanje u slučaju kršenja standarda kvalitete zraka.

Općenito se očekuje da će glavne koristi biti u obliku smanjene smrtnosti i morbiditeta, smanjenih rashoda za zdravstvenu skrb, smanjenog gubitka prinosa usjeva povezanih s prizemnim ozonom, smanjenog izostajanja s posla zbog bolesti i povećane produktivnosti na radu.

Opcije politike koje se odnose na različite razine usklađenosti sa Smjernicama SZO-a za kvalitetu zraka utječu na okoliš, gospodarstvo, društvo i zdravlje. Sve tri opcije, tj. „potpuno usklađivanje” (I-1), „uže usklađivanje” (I-2) i „djelomično usklađivanje” (I-3), donijele bi znatne koristi za zdravlje i okoliš, iako u različitoj mjeri. Međutim, za sve tri opcije politike procjena učinka pokazuje da **koristi za društvo znatno nadmašuju troškove**.

Godišnji troškovi i koristi izračunani su za 2030. kao središnja procjena jer je to godina u kojoj bi se prvi put trebala postići većina novih standarda kvalitete zraka. **Troškovi ublažavanja** nastali bi već prethodnih godina kako bi se osiguralo da se novi standardi postignu 2030., ali nakon 2030. vjerojatno bi se smanjili jer bi se već provela jednokratna ulaganja potrebna za postizanje ciljeva.

Opcija politike I-3 („djelomično usklađivanje” sa Smjernicama SZO-a za kvalitetu zraka iz 2021. do 2030.) ima najveći omjer koristi i troškova (između 10:1 i 28:1). Može se očekivati da bi većina točaka uzorkovanja kvalitete zraka u EU-u uz malo dodatnih napora ispunila odgovarajuće standarde kvalitete zraka. Prema središnjoj procjeni neto koristi iznose više od 29 milijardi EUR, u usporedbi s odgovarajućim troškovima mjera ublažavanja u iznosu od 3,3 milijarde EUR u 2030.

Za opciju politike I-2 („uže usklađivanje” sa Smjernicama SZO-a za kvalitetu zraka iz 2021. do 2030.) očekuje se da će omjer koristi i troškova biti nešto niži (između 7,5:1 i 21:1). Prema procjenama na oko 6 % točaka uzorkovanja ne bi se postigli odgovarajući standardi kvalitete zraka bez dodatnih napora na lokalnoj razini (ili bi možda bili potrebni dulji rokovi ili iznimke). Prema glavnoj procjeni neto koristi iznose više od 36 milijardi EUR, tj. 25 % više

nego opcija politike I-3. Procjenjuje se da će odgovarajuće mjere ublažavanja i povezani administrativni troškovi 2030. iznositi 5,7 milijardi EUR.

Opcija politike I-1 („potpuno usklađivanje” sa Smjernicama SZO-a za kvalitetu zraka iz 2021. do 2030.) također ima pozitivan omjer koristi i troškova (između 6:1 i 18:1). Međutim, očekuje se da se na 71 % točaka uzorkovanja ne bi postigli odgovarajući standardi kvalitete zraka bez dodatnih napora na lokalnoj razini (a u mnogim slučajevima ti se standardi uopće ne bi mogli postići samo tehnički izvedivim smanjenjima). Prema glavnoj procjeni neto koristi iznose više od 38 milijardi EUR, tj. 5 % više nego opcija politike I-2. Odgovarajući troškovi ublažavanja procjenjuju se na 7 milijardi EUR u 2030.

Administrativni troškovi prema procjenama bi 2030. iznosili od 75 milijuna EUR do 106 milijuna EUR godišnje. To uključuje troškove izrade planova za kvalitetu zraka, procjena kvalitete zraka i dodatnih točaka uzorkovanja. Konkretno, očekuje se da će se troškovi izrade planova za kvalitetu zraka s vremenom smanjiti jer se njima rješava problem prekoračenja u području kvalitete zraka i postaju suvišni. Slično tome, zahtjevi u pogledu sustava procjene kvalitete zraka postaju blaži jer se poboljšava kvaliteta zraka, uz očekivano smanjenje troškova povezanih s praćenjem kvalitete zraka. Međutim, prethodno navedene procjene, uključujući jednokratna ulaganja, u izračunima su iskazane na godišnjoj razini. Napominjemo da sve te troškove snose **javna tijela**.

Važno je napomenuti da se direktivama o kvaliteti zraka **ne nameću nikakvi izravni administrativni troškovi potrošačima i poduzećima** .. Mogući troškovi za njih uglavnom proizlaze iz mjera koje nadležna tijela država članica poduzimaju kako bi postigla standarde kvalitete zraka utvrđene u direktivama. Oni su dio navedenih ukupnih troškova ublažavanja/prilagodbe.

Očekuje se da će se predloženim spajanjem postojećih direktiva o kvaliteti zraka, 2008/50/EZ i 2004/107/EZ, u jedinstvenu direktivu smanjiti administrativno opterećenje za javna tijela, posebno relevantna tijela u državama članicama, pojednostavnjenjem pravila, povećanjem dosljednosti i jasnoće te povećanjem učinkovitosti provedbe.

U procjeni učinka također je provjerena **dosljednost s klimatskom politikom**, posebno s Europskim zakonom o klimi. S obzirom na mnoge zajedničke izvore emisija stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari, predloženom revizijom standarda EU-a za kvalitetu zraka podupirat će se klimatski ciljevi jer će mjere za postizanje čistog zraka dovesti i do smanjenja emisija stakleničkih plinova.

Procijenjeni učinci Prijedloga na kvalitetu zraka u skladu su i s **akcijskim planom za postizanje nulte stope onečišćenja**, posebno s ciljem da se do 2030. učinci onečišćenja zraka na zdravlje (preuranjene smrti) smanje za više od 55 % te s vizijom iz akcijskog plana za 2050. za smanjenje onečišćenja zraka, vode i tla na razine koje se više ne smatraju štetnima za zdravlje. Postoje i važne sinergije s politikama koje se bave emisijama onečišćujućih tvari na izvoru i koje su također dio akcijskog plana. To se, na primjer, odnosi na nedavni prijedlog revizije Direktive o industrijskim emisijama i predstojeći prijedlog o emisijskim normama Euro 7 za cestovna vozila, kojima će se poduprijeti postizanje strožih standarda kvalitete zraka.

Nakon mišljenja **Odbora za nadzor regulative** procjena učinka poboljšana je dodatnom analizom i pojašnjenjima: 1. interakcije Prijedloga s drugim inicijativama, kao što su učinak predložene revizije Direktive o industrijskim emisijama, 2. različitih parametara analiziranih za različite opcije politike, uključujući njihovu izvedivost, i 3. razloga za probleme utvrđene u provedbi postojećih direktiva o kvaliteti zraka.

Usporedno s procjenom učinka provedenom za ovaj Prijedlog provedena je šira analiza konteksta čistog zraka i izgleda za budućnost u tom pogledu te će se objaviti kao redovito izvješće o izgledima za čisti zrak[32] i kao dio izvješća o praćenju i izgledima za postizanje nulte stope onečišćenja koje se planira za kraj 2022. Trećim izvješćem „Izgledi za čisti zrak" dopunit će se analiza provedena za procjenu učinka za reviziju direktiva te će se razjasniti dodatni elementi, kao što su: regionalni učinak mjera predloženih u paketu REPowerEU na čisti zrak; pozitivni izgledi za postizanje ciljeva nulte stope onečišćenja do 2030. u okviru paketa politika kojem se daje prednost za reviziju direktiva; i učinak uključivanja netehnoloških (npr. prehrambenih) mjera na predviđanja o čistom zraku za 2030. Riječ je o dodatnom učincima uz moguće veće dugoročne pozitivne učinke.

2.5. Primjerenost i pojednostavnjenje propisa (REFIT)

S obzirom na svoju agendu za bolju regulativu (i program REFIT), Komisija predlaže spajanje Direktive 2008/50/EZ i Direktive 2004/107/EZ u jednu direktivu kojom bi se regulirale sve relevantne onečišćujuće tvari u zraku.

Kada je donesena Direktiva 2008/50/EZ, njome je zamijenjen niz zakonodavnih akata: Direktiva Vijeća 96/62/EZ o procjeni i upravljanju kvalitetom zraka, Direktiva Vijeća 99/30/EZ o graničnim vrijednostima za sumporov dioksid, dušikov dioksid i dušikove okside, lebdeće čestice i olovo u zraku, Direktiva 2000/69/EZ o graničnim vrijednostima za benzen i ugljikov monoksid u zraku, Direktiva 2002/3/EZ o ozonu u zraku i Odluka Vijeća 97/101/EZ o uspostavljanju uzajamne razmjene informacija i podataka iz mreža i pojedinačnih postaja za mjerenje onečišćenja zraka unutar država članica. Radi jasnoće, pojednostavnjenja i administrativne učinkovitosti spojene su u jedinstvenu direktivu. Tada su Europski parlament i Vijeće također odredili da bi trebalo razmotriti spajanje Direktive 2004/107/EZ s Direktivom 2008/50/EZ nakon što se stekne dovoljno iskustva u vezi s provedbom Direktive 2004/107/EZ.

Nakon više od desetljeća paralelne provedbe Direktive 2008/50/EZ i Direktive 2004/107/EZ, revizija direktiva o kvaliteti zraka prilika je za uključivanje najnovijih znanstvenih spoznaja i iskustava iz provedbe njihovim spajanjem u jedinstvenu direktivu. Time će se konsolidirati zakonodavstvo o kvaliteti zraka, uz pojednostavnjenje pravila koja se primjenjuju na relevantna tijela te poboljšanje sveukupne dosljednosti i jasnoće, čime će se povećati učinkovitost provedbe.

Prijedlogom se pojednostavnjuje i racionalizira niz odredaba, posebno u pogledu praćenja kvalitete zraka s obzirom na različite onečišćujuće tvari, vrsta standarda kvalitete zraka za te onečišćujuće tvari i zahtjeva koji iz njih proizlaze, kao što je izrada planova za kvalitetu zraka.

Tijekom procjene učinka razmatrani su prijedlozi iz Mišljenja platforme „Fit for Future" od 12. studenoga 2021. o zakonodavstvu o kvaliteti zraka[33], uključujući, na primjer, preporuke o standardima kvalitete zraka, provedbi, praćenju, spajanju postojećih direktiva u jednu, usklađenosti s povezanim politikama.

2.6. Temeljna prava

U okviru predložene direktive poštuju se temeljna prava i načela, posebno priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima. Prijedlogom se nastoje izbjeći, spriječiti i smanjiti štetni

[32] Prethodna izdanja izvješća „Izgledi za čisti zrak" dostupna su na https://europa.eu/!Q7XXWT.
[33] COM (2022), referentna oznaka mišljenja platforme „Fit for Future": 2021/SBGR1/04.

učinci onečišćenja zraka na zdravlje ljudi i okoliš, u skladu s člankom 191. stavkom 1. UFEU-a. Stoga se njime nastoji u politike Unije uključiti visoka razina zaštite okoliša te poboljšanje kvalitete okoliša u skladu s načelima održivog razvoja iz članka 37. Povelje Europske unije o temeljnim pravima. Usto se na konkretan način utvrđuje obveza zaštite prava na život i na integritet osobe utvrđena u člancima 2. i 3. Povelje.

Detaljnim odredbama o pristupu pravosuđu, naknadama i sankcijama pridonosi se i pravu na djelotvoran pravni lijek, kako je utvrđeno u članku 47. Povelje, u pogledu zaštite zdravlja ljudi.

3. UTJECAJ NA PRORAČUN

Financijski izvještaj koji se odnosi na utjecaj na proračun te ljudske i administrativne resurse potrebne za ovaj Prijedlog uključen je u zakonodavni financijski izvještaj za paket za nultu stopu onečišćenja, koji je predstavljen kao dio prijedloga za reviziju popisa onečišćujućih tvari koje utječu na površinske i podzemne vode.

Prijedlog će utjecati na proračun Komisije, Zajedničkog istraživačkog centra (JRC) i Europske agencije za okoliš (EEA) u smislu potrebnih ljudskih i administrativnih resursa.

Radno opterećenje Komisije u pogledu provedbe i izvršenja neznatno će se povećati zbog uvrštavanja novih standarda i više tvari koje treba pratiti te potrebe za preispitivanjem i ažuriranjem postojećih smjernica i provedbenih odluka, kao i izradom nacrta novih smjernica.

Nadalje, Komisija će trebati veću potporu JRC-a kako bi pojačala praćenje i modeliranje kvalitete zraka. Konkretno, to će uključivati izradu smjernica, predsjedanje dvjema ključnim mrežama stručnjaka i izradu normi povezanih s praćenjem i modeliranjem kvalitete zraka u suradnji s Europskim odborom za normizaciju (CEN). Ta bi se znanstvena potpora dobila na temelju administrativnih dogovora.

EEA će imati povećano radno opterećenje zbog: potrebe za proširenjem infrastrukture i podupiranjem stalnog izvješćivanja, koje bi obuhvaćalo i onečišćujuće tvari u zraku koje izazivaju zabrinutost i obveze smanjenja prosječne izloženosti koje se odnose na onečišćujuće tvari $PM_{2,5}$ i NO_2; potrebe za proširenjem infrastrukture za izvješćivanje za ažurirane informacije iz dodatnih točaka uzorkovanja, podataka o modeliranju i planova za kvalitetu zraka; potrebe za povećanjem potpore za pouzdane procjene dostavljenih podataka o kvaliteti zraka; te potrebe za jačanjem veza između analize i potpore politikama koje se odnose na onečišćenje zraka, klimatske promjene, zdravlje ljudi i ekosustava. Za to će biti potrebni jedan novi dodatni zaposlenik u ekvivalentu punog radnog vremena i dva preraspoređena zaposlenika, uz trenutačni tim kolega iz EEA-e koji već podupire politiku EU-a za čisti zrak.

4. DRUGI ELEMENTI

Postojećim okvirom uspostavljenim na temelju direktiva o kvaliteti zraka već se omogućuje visokokvalitetno reprezentativno praćenje kvalitete zraka, kako je pokazano u provjeri primjerenosti direktiva. U cijelom EU-u države članice uspostavile su mrežu za praćenje kvalitete zraka s oko 16 000 točaka uzorkovanja za određene onečišćujuće tvari (od kojih su mnoge grupirane, na više od 4 000 mjernih postaja), pri čemu se uzorkovanje temelji na zajedničkim kriterijima definiranima u direktivama. Općenito, mreža za praćenje uglavnom je usklađena s direktivama i osigurava dostupnost pouzdanih i reprezentativnih podataka o

kvaliteti zraka. Okvir za praćenje dodatno će se poboljšati ovim Prijedlogom, kako je detaljnije objašnjeno u nastavku.

Postojeće odredbe o izvješćivanju utvrđene u Odluci Komisije 2011/850 usmjeravale su razvoj djelotvornog i učinkovitog digitalnog sustava e-izvješćivanja, za koji EEA pruža usluge smještaja na poslužitelju[34]. Osim toga, ovaj Prijedlog uključuje praćenje onečišćujućih tvari koje izazivaju zabrinutost. Time će se omogućiti promatranje nekoliko onečišćujućih tvari u zraku za koje još ne postoji usklađeno praćenje kvalitete zraka na razini EU-a.

Poboljšanja sustava praćenja, modeliranja i procjene kvalitete zraka također su dio ovog Prijedloga. Pružit će dodatne usporedive i objektivne informacije koje će omogućiti redovito praćenje i ocjenjivanje razvoja kvalitete zraka u EU-u. Uz preciznije zahtjeve za informiranje koje treba uključiti u planove za kvalitetu zraka, kako je predviđeno ovim Prijedlogom, time će se omogućiti stalno preispitivanje djelotvornosti posebnih (često lokalnih) mjera za kvalitetu zraka. Jasnijim posebnim zahtjevima u pogledu javnog informiranja javnosti će se olakšati i ubrzati pristup rezultatima praćenja i evaluacije podataka o kvaliteti zraka i povezanih mjera politike.

Sve će to biti korisno za buduće evaluacije revidirane Direktive o kvaliteti zraka.

5. DETALJNO OBRAZLOŽENJE POSEBNIH ODREDABA PRIJEDLOGA

Cilj je izmjena iz Prijedloga za **spajanje postojećih direktiva o kvaliteti zraka** (2008/50/EZ i 2004/107/EZ) konsolidirati i pojednostavniti zakonodavstvo.

Sljedeća objašnjenja usmjerena su na promjene u odnosu na postojeće direktive. Numeriranje navedenih članaka odgovara Prijedlogu.

Člankom 1. uvodi se cilj nulte stope onečišćenja do 2050. za kvalitetu zraka kako bi se osiguralo da se do 2050. kvaliteta zraka poboljša u tolikoj mjeri da se onečišćenje više ne smatra štetnim za zdravlje ljudi i okoliš.

Člankom 3. predviđa se redovito preispitivanje znanstvenih dokaza kako bi se provjerilo jesu li standardi kvalitete zraka koji su na snazi još uvijek dovoljni za zaštitu zdravlja ljudi i okoliša te treba li regulirati dodatne onečišćujuće tvari u zraku. Preispitivanje će poslužiti kao temelj za izradu planova za usklađivanje sa Smjernicama SZO-a za kvalitetu zraka do 2050. na temelju mehanizma redovitog preispitivanja kako bi se u obzir uzela najnovija znanstvena saznanja.

Članak 4. uključuje ažuriranja i dodaje nove definicije elemenata koji se mijenjaju ili dodaju Direktivi.

Člankom 5. od država članica se zahtijeva da osiguraju točnost aplikacija za modeliranje kako bi se omogućila veća i bolja upotreba modeliranja za procjenu kvalitete zraka.

Člankom 7. pojednostavnjuju se pravila za pragove procjene. Pragovi upućuju na to koje bi se tehnike procjene kvalitete zraka trebale primjenjivati pri različitim razinama onečišćenja. Prijedlogom se postojeći donji i gornji prag zamjenjuju jedinstvenim pragom procjene za pojedinu onečišćujuću tvar.

Člankom 8. osigurava se da se kvaliteta zraka prati s pomoću fiksnih točaka uzorkovanja kad god razine onečišćenja zraka prijeđu preporuke SZO-a. Kad se prekorače granične vrijednosti ili ciljna vrijednost za prizemni ozon iz ove Direktive, kvaliteta zraka mora se procijeniti i

[34] Vidjeti i provjeru primjerenosti praćenja i izvješćivanja u politici okoliša, SWD(2017) 230 final.

primjenom modeliranja. Modeliranje će pomoći i u otkrivanju mogućih dodatnih lokacija na kojima se prekoračuju granične vrijednosti ili ciljna vrijednost za prizemni ozon. Time se želi iskoristiti napredak u aplikacijama za modeliranje u cilju usmjeravanja djelotvornih, ciljanih i troškovno učinkovitih mjera za kvalitetu zraka kako bi se što prije okončalo kršenje standarda kvalitete zraka.

Člankom 9. ažuriraju se i pojašnjavaju pravila o broju i lokaciji točaka uzorkovanja, uključujući stroža pravila za premještanje točaka uzorkovanja. Revidiranim pravilima objedinjuju se i pojednostavnjuju zahtjevi u pogledu točaka uzorkovanja za različite onečišćujuće tvari u zraku i standarde kvalitete zraka, koji su trenutačno raspoređeni u više dijelova dvaju direktiva.

Člankom 10. uvode se nadređene lokacije za praćenje te se uređuje njihov broj i lokacija. Te nadređene lokacije za praćenje kombiniraju više točaka uzorkovanja kako bi se prikupili dugoročni podaci o onečišćujućim tvarima u zraku obuhvaćenima ovom Direktivom, kao i o onečišćujućim tvarima u zraku koje izazivaju zabrinutost te o drugim relevantnim parametrima. Kombiniranjem više točaka uzorkovanja u nadređenu lokaciju za praćenje umjesto njihova zasebnog postavljanja u nekim se slučajevima mogu uštedjeti troškovi. Uvođenje dodatnih točaka uzorkovanja za neregulirane onečišćujuće tvari u zraku koje izazivaju zabrinutost, kao što su ultrasitne čestice, crni ugljik, amonijak (NH_3) ili oksidativni potencijal lebdećih čestica, poduprijet će znanstveno razumijevanje njihovih učinaka na zdravlje i okoliš. Prema potrebi države članice mogu uspostaviti zajedničke nadređene lokacije za praćenje, čime se mogu smanjiti troškovi.

U **članku 11.** pojašnjavaju se ciljevi kvalitete podataka za mjerenje kvalitete zraka i uvode ciljevi kvalitete za modeliranje. Dodaje se novi zahtjev da se svi podaci dostavljaju i upotrebljavaju za potrebe procjene usklađenosti, čak i ako ne ispunjavaju ciljeve kvalitete podataka.

Odredbe o procjeni prizemnog ozona integrirane su s odredbama o procjeni drugih onečišćujućih tvari kako bi se pojednostavnile i racionalizirale.

Člankom 12. objedinjuju se postojeći zahtjevi o zadržavanju razina onečišćujućih tvari u zraku ispod graničnih vrijednosti i uvode se novi zahtjevi za prosječne razine izloženosti.

Člankom 13. standardi kvalitete zraka EU-a bolje se usklađuju s preporukama SZO-a iz 2021., uzimajući u obzir izvedivost i troškovnu učinkovitost analizirane u procjeni učinka priloženoj ovom Prijedlogu. Usto se uvode granične vrijednosti za sve onečišćujuće tvari u zraku koje trenutačno podliježu ciljnim vrijednostima, osim za prizemni ozon (O_3). Iskustvo s postojećim direktivama pokazuje da će se time povećati djelotvornost u smanjenju koncentracija onečišćujućih tvari u zraku. Ozon se izuzima iz te promjene zbog složenih značajki njegova nastajanja u atmosferi, koje kompliciraju zadatak procjene izvedivosti pridržavanja strogih graničnih vrijednosti. Revidirane granične i ciljne vrijednosti stupit će na snagu 2030., čime će se potreba za brzim poboljšanjem uravnotežiti s potrebom da se osigura dovoljno vremena za pripremu i koordinaciju s ključnim povezanim politikama koje će ostvariti rezultate do 2030., kao što je paket politika za ublažavanje klimatskih promjena „Spremni za 55 %”. Kako bi se EU usmjerio na put koji će mu omogućiti da ostvari viziju nulte stope onečišćenja zraka do 2050., uvodi se nova odredba kojom se zahtijeva smanjenje prosječne izloženosti javnosti sitnim česticama ($PM_{2,5}$) i dušikovu dioksidu (NO_2) na regionalnoj razini (teritorijalne jedinice NUTS 1) na razinu koju preporučuje Svjetska zdravstvena organizacija. Time se dopunjuje obveza poštovanja graničnih i ciljnih vrijednosti primjenjivih u područjima kvalitete zraka. Kako bi se pridonijelo politici za čisti zrak na razini EU-a, države članice dužne su brzo obavijestiti Komisiju ako uvedu standarde kvalitete zraka koji su stroži od standarda EU-a.

Članak 14. skraćuje se jer su zahtjevi u pogledu točke uzorkovanja isti kao oni u članku 7.

Sadržaj nekoliko članaka (bivši članci od 15. do 18. Direktive 2008/50/EZ) o standardima kvalitete zraka i povezanim zahtjevima za sitne lebdeće čestice ($PM_{2,5}$) i prizemni ozon (O_3) integriran je u standarde za druge onečišćujuće tvari iz članaka 12., 13. i 23., a zahtjevi u pogledu točaka uzorkovanja uključeni su u članak 7.

Člankom 15. uvode se, uz već postojeće pragove upozorenja za dušikov dioksid (NO_2) i sumporov dioksid (SO_2), pragovi upozorenja i za uvođenje kratkoročnih mjera za najviše razine onečišćenja lebdećim česticama (PM_{10} i PM2,5) s obzirom na znatne učinke onečišćenja tim česticama na zdravlje.

Člankom 16. proširuju se pravila o oduzimanju doprinosa iz prirodnih izvora za prekoračenja standarda kvalitete zraka kako bi se obuhvatila prekoračenja obveza smanjenja prosječne izloženosti. Upravljanje kvalitetom zraka ne može utjecati na onečišćenje zraka iz prirodnih izvora, kao što je prašina iz Sahare. Zbog toga se člancima 19. i 20. osigurava da se prekoračenja kvalitete zraka koja proizlaze iz tih izvora ne smatraju neusklađenošću sa standardima kvalitete zraka, uključujući obveze smanjenja prosječne izloženosti, te da za to nisu potrebni planovi za kvalitetu zraka.

Članak 17. o oduzimanju onečišćenja zbog zimskog posipavanja cesta pijeskom ili solju proširen je kako bi obuhvatio sitne čestice ($PM_{2,5}$). Zimsko posipanje pijeskom ili solju važno je za sigurnost na cestama, iako resuspenzija čestica iz tih mjera može pridonijeti i onečišćenju zraka lebdećim česticama različitih veličina. Neusklađenost sa standardima kvalitete zraka koja proizlazi samo iz tih izvora neće dovesti do zahtjeva za izradu planova za kvalitetu zraka u skladu s člankom 19.

U **članku 18.** o odgodi rokova za dostizanje graničnih vrijednosti za lebdeće čestice (PM_{10} i $PM_{2,5}$) i dušikov dioksid (NO_2) utvrđuju se dodatni uvjeti za odgodu kako bi se povećala učinkovitost mjera za kvalitetu zraka koje se poduzimaju radi poštovanja graničnih vrijednosti. Na primjer, u planovima za kvalitetu zraka mora se navesti kako će se tražiti dodatna sredstva za brže postizanje usklađenosti te kako će javnost biti obaviještena o posljedicama odgode za zdravlje ljudi i okoliš. Osim toga, bit će moguće odgoditi usklađivanje s graničnom vrijednošću samo ako je obveza smanjenja prosječne izloženosti za relevantnu onečišćujuću tvar u zraku ispunjena najmanje tri godine prije početka odgode. Time se osigurava da se odgoda odobrava samo u slučajevima lokaliziranih prekoračenja graničnih vrijednosti zbog uvjeta specifičnih za lokaciju, a da se ne koristi za odgađanje lokalnih, regionalnih ili nacionalnih mjera za kvalitetu zraka.

Člankom 19. povećava se djelotvornost planova za kvalitetu zraka kako bi se što prije osigurala usklađenost sa standardima kvalitete zraka. To će se postići: a) zahtijevanjem izrade planova za kvalitetu zraka prije stupanja na snagu standarda kvalitete zraka u slučajevima neusklađenosti prije 2030., b) određivanjem da je cilj planova za kvalitetu zraka da razdoblje prekoračenja bude što je moguće kraće, a u svakom slučaju ne dulje od tri godine za granične vrijednosti i c) propisivanjem redovitih ažuriranja planova za kvalitetu zraka ako se njima ne postigne usklađenost.

Planovi za kvalitetu zraka obvezni su ako se prekorače granične vrijednosti, ciljna vrijednost za prizemni ozon ili obveze smanjenja prosječne izloženosti. Planovi će biti obvezni i kad se očekuje da će ti standardi biti prekoračeni. Time će se osigurati da razdoblja prekoračenja budu što kraća. Poticat će se i sinergije između upravljanja različitim onečišćujućim tvarima u zraku i među mjerama za postizanje različitih standarda. Na primjer, mjere za ispunjenje obveze smanjenja prosječne izloženosti za sitne čestice ($PM_{2,5}$) pomoći će i u usklađivanju s graničnom vrijednošću za $PM_{2,5}$.

Završnom izmjenom zahtijevat će se da se u planovima za kvalitetu zraka analizira rizik od prekoračenja pragova upozorenja. To će dovesti do veće integracije kratkoročnih akcijskih planova, potrebnih za rješavanje problema prekoračenja praga upozorenja, s dugoročnim akcijskim planovima, te time do uštede resursa i poboljšanja poduzetih mjera.

Člankom 20. od država članica se zahtijeva da dokažu zašto kratkoročni akcijski plan ne bi bio djelotvoran ako odluče ne donijeti ga unatoč riziku od prekoračenja praga upozorenja za prizemni ozon. Uvodi se i obveza javnog savjetovanja o kratkoročnim akcijskim planovima kako bi se osiguralo da se pri njihovoj izradi uzmu u obzir sve relevantne informacije.

Člankom 21. dodatno se pojašnjavaju i jačaju mehanizmi suradnje država članica radi rješavanja kršenja standarda kvalitete zraka uzrokovanih prekograničnim onečišćenjem zraka, za što je potrebna brza razmjena informacija među državama članicama i s Komisijom.

Člankom 22. javnost se bolje senzibilizira o onečišćenju zraka jer se uvodi obveza da države članice uspostave indeks kvalitete zraka koji svaki sat pokazuje ažurirano stanje kvalitete zraka s obzirom na najštetnije onečišćujuće tvari u zraku.

Člankom 23. propisuje se da će Komisija donijeti provedbene akte o izvješćivanju o podacima o kvaliteti zraka i upravljanju kvalitetom zraka. Ti će se provedbeni akti uskladiti s revidiranom Direktivom.

Člankom 27. utvrđuju se detaljne odredbe kojima se osigurava pristup pravosuđu za one koji žele osporiti provedbu ove Direktive, primjerice kad plan za kvalitetu zraka nije izrađen unatoč prekoračenjima relevantnih standarda kvalitete zraka.

Člankom 28. nastoji se uspostaviti ostvarivo pravo na naknadu štete za osobe kojima je zdravlje u cijelosti ili djelomično narušeno zbog posljedica kršenja propisanih pravila o graničnim vrijednostima, planovima za kvalitetu zraka, kratkoročnim akcijskim planovima ili u vezi s prekograničnim onečišćenjem. Pogođene osobe imaju pravo tražiti i dobiti naknadu za štetu koja im je nanesena. To uključuje mogućnost kolektivne tužbe.

Članak 29. mijenja se kako bi se detaljnije pojasnilo kako države članice trebaju uspostaviti djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće sankcije za one koji krše mjere donesene u državi članici radi provedbe ove Direktive, uključujući odvraćajuće financijske sankcije, ne dovodeći u pitanje Direktivu 2008/99/EZ o zaštiti okoliša putem kaznenog prava[35].

Prilog I. u vezi s člancima 13. i 15. objedinjuje standarde kvalitete zraka za različite onečišćujuće tvari utvrđujući: a) granične vrijednosti za zaštitu zdravlja ljudi; b) ažurirane ciljne vrijednosti i dugoročne ciljeve za prizemni ozon; c) nove pragove upozorenja za lebdeće čestice (PM_{10} i $PM_{2,5}$); i d) obvezu smanjenja prosječne izloženosti sitnim česticama ($PM_{2,5}$) i dušikovu dioksidu (NO_2) radi približavanja obvezi koja se odnosi na prosječnu razinu izloženosti iz preporuka Svjetske zdravstvene organizacije.

U **Prilogu II.** utvrđuju se pragovi procjene za praćenje i modeliranje kvalitete zraka.

U **Prilogu III.** u vezi s člankom 9. pojednostavnjuju se kriteriji za određivanje minimalnog broja točaka uzorkovanja za mjerenja na stalnim mjestima i ti se kriteriji objedinjuju za sve onečišćujuće tvari u zraku, na koje se primjenjuju različiti standardi kvalitete zraka (granične vrijednosti, ciljna vrijednost za prizemni ozon, obveze smanjenja prosječne izloženosti, pragovi upozorenja i kritične razine).

[35] Direktiva 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava; SL L 328, 6.12.2008., str. 28.–37. Komisija je 15. prosinca 2021. donijela Prijedlog o zamjeni Direktive 2008/99/EZ: COM(2021) 851 final, Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni Direktive 2008/99/EZ.

U **Prilogu IV.** objedinjuju se kriteriji za lokaciju točaka uzorkovanja za sve onečišćujuće tvari u zraku, koje podliježu različitim standardima kvalitete zraka.

U **Prilogu V.** ažuriraju se i pojačavaju zahtjevi u pogledu kvalitete i nesigurnosti podataka za stalna i indikativna mjerenja, modeliranje i objektivnu procjenu kvalitete zraka kako bi se osigurala precizna procjena s obzirom na predložene strože standarde kvalitete zraka i tehnički napredak od donošenja postojećih direktiva.

U **Prilogu VI.** ažuriraju se pravila za metode koje se moraju upotrebljavati za procjenu koncentracija različitih onečišćujućih tvari u zraku, kao i za procjenu kojom brzinom određene onečišćujuće tvari ulaze u ekosustave.

Prilogom VII. uvodi se praćenje ultrasitnih čestica na lokacijama na kojima bi se mogle nalaziti u visokim koncentracijama, kao što su zračne luke, luke, ceste, industrijska postrojenja ili instalacije za grijanje kućanstava, ili mjesta u njihovoj blizini. Zajedno s informacijama koje se zahtijevaju člankom 10., a dobivaju se praćenjem pozadinskih koncentracija ultrasitnih čestica na nadređenim lokacijama za praćenje, to će pomoći u razumijevanju doprinosa različitih izvora koncentracijama ultrasitnih čestica. Prilogom VII. ažurira se i popis hlapivih organskih spojeva (HOS) preporučenih za mjerenja kojima se nastoji poboljšati razumijevanje nastajanja prizemnog ozona i upravljanja njime.

U **Prilogu VIII.** u vezi s člankom 19. objedinjuju se zahtjevi za planove za kvalitetu zraka koji se odnose na prekoračenja graničnih vrijednosti, ciljanu vrijednost za prizemni ozon i obveze smanjenja prosječne izloženosti. Pojednostavnjenjem tih zahtjeva potaknut će se sinergije između upravljanja različitim onečišćujućim tvarima u zraku i postizanja različitih standarda kvalitete zraka. Prilogom VIII. zahtijeva se i da planovi za kvalitetu zraka sadržavaju precizniju analizu očekivanih učinaka mjera za kvalitetu zraka. To će pridonijeti većoj djelotvornosti planova za kvalitetu zraka.

Prilogom IX. poboljšavaju se informacije o kvaliteti zraka koje treba dostaviti javnosti, uključujući obvezna ažuriranja svaki sat za mjerenja glavnih onečišćujućih tvari u zraku na stalnim mjestima i ažurirane rezultate modeliranja ako su dostupni.

↓ 2008/50 (prilagođeno)

2022/0347 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o kvaliteti zraka i čišćem zraku za Europu

(preinaka)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor ⌦o funkcioniranju Europske unije ⌫ ~~o osnivanju Europske zajednice~~, a posebno njegov članak ⌦ 192. ⌫ ~~175.~~ ,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora[36],

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija[37],

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

⇩ novo

(1) Direktiva 2004/107/EZ Europskog parlamenta[38] i Vijeća i Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća[39] značajno su izmijenjene. S obzirom na daljnje izmjene te bi direktive radi jasnoće trebalo preinačiti.

(2) U prosincu 2019. Europska komisija utvrdila je u svojoj Komunikaciji „Europski zeleni plan”[40] ambiciozan plan za preobrazbu Unije u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom, s ciljem zaštite, očuvanja i povećanja prirodnog kapitala Unije te zaštite zdravlja i dobrobiti građana od rizika i učinaka povezanih s okolišem. U europskom zelenom planu navedene su obveze u pogledu čistog zraka, konkretno da će se kvaliteta zraka dodatno poboljšavati, a standardi EU-a za kvalitetu zraka još više uskladiti s preporukama

36 SL C […], […], str. […].

37 SL C […], […], str. […].

38 Direktiva 2004/107/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o arsenu, kadmiju, živi, niklu i policikličkim aromatskim ugljikovodicima u zraku (SL L 023, 26.1.2005., str. 3.).

39 Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čišćem zraku za Europu (SL L 152, 11.6.2008., str. 1.).

40 Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Europski zeleni plan”; COM(2019) 640 final.

Svjetske zdravstvene organizacije (SZO). Najavljene su i strože odredbe o praćenju, modeliranju i planiranju u području kvalitete zraka.

(3) Komisija je u svibnju 2021. donijela Komunikaciju o utvrđivanju akcijskog plana za postizanje nulte stope onečišćenja[41] u kojem se, među ostalim, razmatraju aspekti onečišćenja iz europskog zelenog plana i preuzima dodatna obveza da će se do 2030. učinak onečišćenja zraka na zdravlje smanjiti za više od 55 %, a broj ekosustava EU-a u kojima onečišćenje zraka ugrožava bioraznolikost za 25 %.

(4) U akcijskom planu za postizanje nulte stope onečišćenja utvrđuje se i vizija za 2050., u kojoj se onečišćenje zraka smanjuje na razine koje se više ne smatraju štetnima za zdravlje i prirodne ekosustave. U tu bi svrhu trebalo težiti postupnom pristupu utvrđivanju sadašnjih i budućih standarda EU-a za kvalitetu zraka, kojim bi se uspostavili prijelazni standardi kvalitete zraka za 2030. i kasnije te razvila perspektiva za usklađivanje sa Smjernicama SZO-a za kvalitetu zraka najkasnije do 2050. na temelju mehanizma redovitog preispitivanja, čime bi se u obzir uzele najnovije znanstvene spoznaje. S obzirom na povezanost smanjenja onečišćenja i dekarbonizacije, dugoročni cilj postizanja cilja nulte stope onečišćenja trebao bi se ostvarivati usporedno sa smanjenjem emisija stakleničkih plinova kako je utvrđeno Uredbom (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća[42].

(5) Pri poduzimanju relevantnih mjera na razini Unije i na nacionalnoj razini radi postizanja cilja nulte stope onečišćenja zraka, države članice, Europski parlament, Vijeće i Komisija trebali bi se voditi načelom opreznosti i načelom „onečišćivač plaća” utvrđenima u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije te načelom „nenanošenja štete” iz europskog zelenog plana. Oni bi, među ostalim, trebali uzeti u obzir: doprinos poboljšane kvalitete zraka javnom zdravlju, kvaliteti okoliša, dobrobiti građana, blagostanju društva, zapošljavanju i konkurentnosti gospodarstva; energetsku tranziciju, jačanje energetske sigurnosti i borbu protiv energetskog siromaštva; sigurnost i cjenovnu pristupačnost opskrbe hranom; razvoj održivih i pametnih rješenja za mobilnost i promet; utjecaj promjena u ponašanju; pravednost i solidarnost među državama članicama i unutar država članica s obzirom na njihove gospodarske kapacitete, okolnosti na nacionalnoj razini, kao što su posebnosti otokâ, i potrebu za postupnom konvergencijom; potrebu da se provedbom odgovarajućih programa obrazovanja i osposobljavanja osigura poštena i socijalno pravedna tranzicija; najbolje dostupne i najnovije znanstvene dokaze, posebno nalaze o kojima je izvijestio SZO; potrebu da se rizici povezani s onečišćenjem zraka uključe u odluke o ulaganju i planiranju; troškovnu učinkovitost i tehnološku neutralnost u postizanju smanjenja emisija onečišćujućih tvari u zraku; i napredak u pitanjima integriteta okoliša i razine ambicija tijekom vremena.

(6) U Osmom Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030., donesenom Odlukom (EU) 2022/591 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. travnja 2022.[43], utvrđuje se cilj postizanja netoksičnog okoliša, čime se štiti zdravlje i dobrobit ljudi, životinja i ekosustava od rizika povezanih s okolišem i negativnih učinaka, i navodi se

---

41 Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Put prema zdravom planetu za sve – Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla”, COM(2021) 400 final.

42 Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.–17.).

43 Odluka (EU) 2022/591 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. travnja 2022. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030. (SL L 114, 12.4.2022., str. 22.–36.).

potreba za daljnjim poboljšanjem metoda praćenja, boljim informiranjem javnosti i pristupom pravosuđu u tu svrhu. Ciljevi utvrđeni u ovoj Direktivi zasnivaju se na tome.

(7) Komisija bi trebala redovito preispitivati znanstvene dokaze povezane s onečišćujućim tvarima, njihovim učincima na zdravlje ljudi i okoliš te tehnološkim razvojem. Na temelju preispitivanja Komisija bi trebala procijeniti jesu li primjenjivi standardi kvalitete zraka i dalje primjereni za postizanje ciljeva ove Direktive. Prvo preispitivanje trebalo bi provesti do 31. prosinca 2028. kako bi se procijenilo je li potrebno ažurirati standarde kvalitete zraka na temelju najnovijih znanstvenih informacija.

↓ 2008/50 uvodna izjava 5. (prilagođeno)

(8) ~~U skladu sa zajedničkim kriterijima procjene,~~ ~~t~~Trebalo bi slijediti zajednički pristup pri procjeni kvalitete zraka ⌦ primjenom zajedničkih kriterija procjene ⌫ . Kod procjene kvalitete zraka, trebalo bi voditi računa o veličini stanovništva i ekosustava koji su izloženi onečišćenju zraka. Stoga je prikladno klasificirati područje svake države članice u zone ~~ili aglomeracije~~ koje odražavaju gustoću stanovništva.

↓ 2008/50 uvodna izjava 14. (prilagođeno)
⇨ novo

(9) Mjerenja na stalnom mjestu trebala bi biti obvezna u zonama ~~i aglomeracijama~~ u kojima su prekoračeni ~~dugoročni ciljevi za prizemni ozon ili~~ pragovi procjene ~~za ostale onečišćujuće tvari~~ . ~~Informacije dobivene mjerenjima na stalnom mjestu mogu se dopuniti tehnikama modeliranja i/ili indikativnim mjerenjima, kako bi~~ ⌦Aplikacije za modeliranje i indikativno mjerenje, uz informacije dobivene mjerenjima na stalnom mjestu, omogućuju da ⌫ se podaci s točke uzorkovanja ~~mogli~~ protumače~~iti~~ sa stajališta geografske distribucije koncentracija. Upotreba⌦ takvih ⌫ dodatnih tehnika procjene trebala bi omogućiti smanjenje minimalno potrebnog broja stalnih točaka uzorkovanja~~.~~ ⇨ u zonama u kojima nisu premašeni pragovi procjene. U zonama u kojima su premašene granične vrijednosti ili ciljne vrijednosti, mjerenja na stalnim mjestima i korištenje aplikacija za modeliranje trebali bi biti obvezni. Trebalo provesti i dodatno praćenje pozadinskih koncentracija i taloženja onečišćujućih tvari u zraku kako bi se omogućilo bolje razumijevanje razina onečišćenja i disperzije⇦.

↓ 2008/50 uvodna izjava 6. (prilagođeno)
⇨ novo

(10) ~~Gdje je to moguće,~~ ~~t~~Trebalo bi primijeniti ~~tehnike modeliranja~~ ⇨ aplikacije za modeliranje ⇦ kako bi se podaci s točke uzimanja uzorka mogli protumačiti sa stajališta geografske distribucije koncentracije ⇨ tako da pomognu u otkrivanju kršenja standarda kvalitete zraka i budu izvor informacija za planove kvalitete zraka i smještaj točaka uzorkovanja ⇦. ~~To bi moglo poslužiti kao podloga za izračunavanje kolektivne izloženosti stanovništva koje živi u tom području.~~ ⇨ Osim zahtjeva za

praćenje kvalitete zraka utvrđenih u ovoj Direktivi, za potrebe praćenja države članice potiču se da upotrebljavaju informacijske proizvode i dodatne alate (npr. redovita izvješća o evaluaciji i procjeni kvalitete, internetske aplikacije za politike) koje pruža komponenta za promatranje Zemlje svemirskog programa EU-a, a posebno usluga praćenja stanja atmosfere u okviru programa Copernicus (CAMS). ⇦

⇩ novo

(11) Važno je pratiti onečišćujuće tvari koje izazivaju zabrinutost, kao što su ultrasitne čestice, crni ugljik i elementarni ugljik, kao i amonijak i oksidativni potencijal lebdećih čestica, kako bi se poduprlo znanstveno razumijevanje njihovih učinaka na zdravlje i okoliš, u skladu s preporukama SZO-a.

🡻 2008/50 uvodna izjava 8. (prilagođeno)
⇨ novo

(12) Kako bi se bolje shvatio utjecaj ovih onečišćujućih tvari i razvile odgovarajuće politike, trebalo bi obaviti detaljna mjerenja sitnih lebdećih čestica na ruralnim pozadinskim lokacijama. Takva bi mjerenja trebalo obaviti na način koji je u skladu s programom suradnje za praćenje i ocjenjivanje dalekosežnog prijenosa onečišćujućih tvari u zraku u Europi (EMEP), koji je uspostavljen u okviru Konvencije o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. ⌦ Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) ⌫ , odobrene Odlukom Vijeća 81/462/EEZ od 11. lipnja 1981.[44] ⇨ , i njezinih protokola, uključujući Protokol o suzbijanju zakiseljavanja, eutrofikacije i prizemnog ozona iz 1999., koji je revidiran 2012. ⇦

🡻 2008/50 uvodna izjava 7. (prilagođeno)

(13) Kako bi se osiguralo da prikupljene informacije o onečišćenju zraka budu dovoljno reprezentativne i usporedive ⌦ u cijeloj Uniji ⌫ ~~širom Zajednice~~, važno je da se prilikom procjene kvalitete zraka koriste standardizirane tehnike mjerenja i zajednički kriteriji za broj i smještaj mjernih postaja. Za procjenu kvalitete zraka mogu se koristiti i druge tehnike osim mjerenja, te je stoga potrebno utvrditi kriterije za korištenje takvih tehnika, kao i točnost koja se od njih zahtjeva.

🡻 2004/107 uvodna izjava 12.
⇨ novo

(14) ~~Standardizirane točne tehnike mjerenja i zajednički kriteriji za smještanje mjernih postaja važni su u procjenjivanju kvalitete zraka kako bi se dobiveni podaci mogli uspoređivati u cijeloj Zajednici.~~ Iznalaženje referentnih mjernih metoda opće je priznato kao važno pitanje. Komisija je već odredila mandat za pripremu CEN standardâ za mjerenje ⇨ policikličkih aromatskih ugljikovodika i za ocjenu rada senzorskih sustava za utvrđivanje koncentracija plinovitih onečišćujućih tvari u zraku ⇦ ~~onih sastavnica zraka za koje su definirane ciljne vrijednosti (arsen, kadmij, nikal i~~

---

[44] Odluka Vijeća 81/462/EEZ od 11. lipnja 1981. o zaključivanju Konvencije o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka (SL L 171, 27.6.1981., str. 11.).

~~benzo(a)piren) kao i za taloženje teških metala~~ , s ciljem skorog razvoja i prihvaćanja tih standarda. U nedostatku CEN standardnih metoda trebalo bi dopustiti primjenu međunarodnih ili nacionalnih standardnih referentnih metoda mjerenja.

↓ 2008/50 uvodna izjava 2. (prilagođeno)
⇨ novo

(15) Kako bi se zaštitilo ljudsko zdravlje i okoliš u cjelini, posebno je važno boriti se protiv emisija onečišćujućih tvari na njihovom izvoru, te identificirati i primijeniti najučinkovitije mjere smanjenja emisije na lokalnoj i nacionalnoj razini, te na razini ⌦ Unije ⌫ ~~Zajednice~~ ⇨ , posebno kad je riječ o emisijama iz poljoprivrede, industrije, prometa i proizvodnje energije ⇦ . Stoga bi trebalo izbjegavati, spriječiti ili smanjiti emisije štetnih onečišćujućih tvari u zraku, te postaviti odgovarajuće ⇨ standarde ⇦ ~~ciljeve~~ za kvalitetu zraka, vodeći računa o relevantnim normama, smjernicama i programima Svjetske zdravstvene organizacije.

↓ 2004/107 uvodna izjava 3. (prilagođeno)
⇨ novo

(16) Rezultati znanstvenih istraživanja pokazuju da ⇨ sumporov dioksid, dušikov dioksid i dušikovi oksidi, lebdeće čestice, olovo, benzen, ugljikov monoksid, ⇦ arsen, kadmij, nikal, ~~i~~ neki policiklički aromatski ugljikovodici ⇨ i prizemni ozon ⇦ imaju ⇨ značajan negativan utjecaj na zdravlje ljudi ⇦ ~~genotoksični kancerogeni utjecaj na ljudski organizam te da nije moguće odrediti prag ispod kojeg te tvari ne predstavljaju opasnost za zdravlje ljudi~~. Posljedice za zdravlje ljudi i za okoliš nastaju putem koncentracija u zraku ~~i taloženja~~. ~~Uzimajući u obzir isplativost troškova, u određenim područjima nije moguće postići koncentracije arsena, kadmija, nikla i policikličkih aromatskih ugljikovodika u zraku koje ne bi predstavljale značajnu opasnost za zdravlje ljudi.~~

↓ 2004/107 uvodna izjava 11. (prilagođeno)
⇨ novo

(17) Učinci ⇨ olova, ⇦ arsena, kadmija, žive, nikla i policikličkih aromatskih ugljikovodika na ljudsko zdravlje, uključujući one putem hranidbenog lanca, te na okoliš ~~kao cjelinu~~, nastaju ⌦ među ostalim ⌫ ~~putem koncentracija u zraku~~ i taloženjem; trebalo bi uzeti u obzir akumulaciju tih tvari u tlu i zaštitu kopnenih voda. ~~Kako bi se olakšalo preispitivanje ove Direktive 2010. godine, Komisija i države članice trebale bi razmotriti promicanje istraživanja učinaka arsena, kadmija, žive, nikla i policikličkih aromatskih ugljikovodika na zdravlje ljudi i okoliš, posebno putem taloženja.~~

⇩ novo

(18) Prosječna izloženost stanovništva onečišćujućim tvarima s najvećim dokumentiranim utjecajem na ljudsko zdravlje, sitnim lebdećim česticama ($PM_{2,5}$) i dušikovu dioksidu (NO_2), trebala bi se smanjiti u skladu s preporukama SZO-a. Stoga bi uz granične

vrijednosti trebalo uvesti i obvezu smanjenja prosječne izloženosti za te onečišćujuće tvari.

↓ 2004/107 uvodna izjava 4.
⇨ novo

(19) ⇨ Pri provjeri primjerenosti direktiva o kvaliteti zraka (direktiva 2004/107/EZ i 2008/50/EZ)[45] pokazalo se da su granične vrijednosti djelotvornije u smanjenju koncentracija onečišćujućih tvari od ciljnih vrijednosti. ⇦ S ciljem minimiziranja štetnih učinaka na ljudsko zdravlje, a posebno obraćajući pažnju na ⇨ ranjive skupine i ⇦ osjetljivo~~e skupine~~ stanovništvo~~a~~ i okoliš ~~kao cjelinu~~, trebalo bi odrediti ~~ciljne vrijednosti za arsen, kadmij i nikal te policikličke aromatske ugljikovodike~~ ⇨ granične vrijednosti za koncentraciju sumporova dioksida, dušikova dioksida, lebdećih čestica, olova, benzena, ugljikova monoksida, arsena, kadmija, nikla i policikličkih aromatskih ugljikovodika ⇦ u zraku ~~, koje bi trebalo postići u što je moguće većoj mjeri~~. Benzo~~(a)~~[*a*]piren bi trebalo koristiti kao pokazatelj za opasnost od kancerogenih učinaka policikličkih aromatskih ugljikovodika u zraku.

⇩ novo

(20) Kako bi se državama članicama omogućilo da se pripreme za revidirane standarde kvalitete zraka utvrđene ovom Direktivom i kako bi se osigurao pravni kontinuitet, granične vrijednosti za prijelazno razdoblje trebale bi biti jednake onima utvrđenima u direktivama stavljenima izvan snage do početka primjene novih graničnih vrijednosti.

↓ 2008/50 uvodna izjava 13. (prilagođeno)
⇨ novo

(21) Prizemni ozon je prekogranična onečišćujuća tvar koja nastaje u atmosferi iz emisije primarnih onečišćujućih tvari obuhvaćenih Direktivom 2016/2284/EU ~~Direktivom 2001/81/EZ~~ Europskog parlamenta i Vijeća[46] ~~od 23. listopada 2001. o nacionalnim emisijskim kvotama za određene onečišćujuće tvari u atmosferi~~[47]. Napredak u smjeru ostvarivanja ciljeva kvalitete zraka i dugoročnih ciljeva za prizemni ozon postavljenih u ovoj Direktivi trebalo bi odrediti na temelju ciljeva i ~~emisijskih kvota~~ ⇨ obveza smanjenja emisija ⇦ predviđenih u Direktivi 2016/2284/EU~~Direktivi 2001/81/EZ~~ i ~~, ako je prikladno,~~ provedbom ⇨ troškovno učinkovitih mjera i ⇦ planova za kvalitetu zraka ~~predviđenih u ovoj Direktivi~~.

---

45 Provjera primjerenosti direktiva o kvaliteti zraka od 28. studenoga 2019. (SWD(2019) 427 final).

46 Direktiva (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih onečišćujućih tvari, o izmjeni Direktive 2003/35/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2001/81/EZ (SL L 344, 17.12.2016., str. 1.).

47 ~~SL L 309, 27.11.2001., str. 22. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Vijeća 2006/105/EZ (SL L 363, 20.12.2006., str. 368.).~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 12.
(prilagođeno)
⇨ novo

(22) ~~Postojeće~~ ~~€~~Ciljne vrijednosti ⇨ za prizemni ozon ⇦ i dugoročni ciljevi za osiguranje učinkovite zaštite od štetnog djelovanja prizemnog ozona na zdravlje ljudi, vegetaciju i ekosustave ~~trebali bi ostati nepromijenjene~~ ⇨ trebali bi biti ažurirani u skladu s najnovijim preporukama Svjetske zdravstvene organizacije ⇦ .

(23) Za zaštitu cjelokupnog stanovništva i osjetljivih ⇨ i ranjivih ⇦ skupina od kratkotrajne izloženosti povećanim koncentracijama prizemnog ozona trebalo bi uspostaviti prag upozorenja ⇨ za sumporov dioksid, dušikov dioksid, lebdeće čestice (PM_{10} i $PM_{2,5}$) i prizemni ozon ⇦i prag obavješćivanja za prizemni ozon. Kada se dostignu vrijednosti tih pragova, trebalo bi obavijestiti javnost o rizicima izlaganja prizemnom ozonu, a ako je prekoračen prag upozorenja, primijeniti, gdje je to prikladno, kratkoročne mjere za smanjenje ~~razine prizemnog ozona~~ ⇨ onečišćenja ⇦.

↓ 2004/107 uvodna izjava 7.
(prilagođeno)

(24) U skladu s člankom⌦ 193. ⌫ ~~176.~~ Ugovora, države članice mogu zadržati ili uvesti strože mjere zaštite ~~za arsen, kadmij, živu, nikal i policikličke aromatske ugljikovodike~~ ako su one u skladu s Ugovorom i ako se o njima obavijesti Komisija.

↓ 2008/50 uvodna izjava 9.
⇨ novo

(25) Tamo gdje je stanje kvalitete zraka dobro, trebalo bi ga održati ili poboljšati. Ako ~~ciljevi~~ ⇨ postoji rizik da standardi ⇦ za kvalitetu zraka postavljeni u ovoj Direktivi ~~nisu ostvareni~~ ⇨ ne budu postignuti ili ako nisu postignuti ⇦, države članice trebale bi ⇨ odmah ⇦ poduzeti mjere kako bi zadovoljile granične vrijednosti ⇨ , obveze smanjenja prosječne izloženosti ⇦ i kritične razine, a gdje je to moguće, kako bi postigle ciljne vrijednosti i dugoročne ciljeve ⇨ za prizemni ozon ⇦.

↓ 2004/107 uvodna izjava 9.

(26) Živa je vrlo opasna tvar za zdravlje ljudi i okoliš. Prisutna je u okolišu te se može nakupljati u organizmima, pogotovo u onima koji pripadaju višim razinama hranidbenog lanca, u obliku metil-žive. Živa ispuštena u atmosferu može se prenositi na velike udaljenosti.

↓ 2004/107 uvodna izjava 10.
(prilagođeno)
⇨ novo

(27) ~~Komisija namjerava 2005. iznijeti jasnu strategiju koja bi sadržavala mjere za zaštitu~~ ⌦ Cilj Uredbe 2017/852 Europskog parlamenta i Vijeća[48] je zaštita ⌫ ljudskog

[48] Uredba (EU) 2017/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o živi i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1102/2008 (SL L 137, 24.5.2017., str. 1.).

zdravlja i okoliša od ispuštanja žive, utemeljenau na pristupu životnog ciklusa,te uzimajući u obzir proizvodnju, uporabu, obradu otpada i emisije. ~~U tom kontekstu, Komisija bi također trebala razmotriti sve prikladne mjere s ciljem smanjenja količine žive u kopnenim i vodenim ekosustavima, a time i unošenja žive u organizam putem hrane i izbjegavanja žive u određenim proizvodima.~~ ⇨ Odredbe o praćenju žive u ovoj Direktivi dopunjuju tu uredbu i osiguravaju informacije za njezinu provedbu.⇦

↓ 2008/50 uvodna izjava 10.
⇨ novo

(28) Rizik koji za vegetaciju i prirodne ekosustave predstavlja onečišćenje zraka najveći je u krajevima daleko od gradskih sredina. Stoga procjenu takvih rizika i sukladnosti s kritičnim vrijednostima za zaštitu vegetacije trebalo bi usmjeriti na mjesta koja su daleko od izgrađenih područja. ⇨ U toj bi se procjeni trebali uzeti u obzir i dopuniti zahtjevi iz Direktive (EU) 2016/2284 da se prate učinci onečišćenja zraka na kopnene i vodne ekosustave i da se izvješćuje o njima. ⇦

↓ 2008/50 uvodna izjava 15.
⇨ novo

(29) Doprinosi iz prirodnih izvora mogu se procijeniti, ali se ne mogu kontrolirati. Stoga, ako se doprinos iz prirodnih izvora onečišćujućim tvarima u zraku može utvrditi s određenom sigurnošću i ako su prekoračenja u cijelosti ili djelomično uzrokovana doprinosom iz prirodnih izvora, ti se doprinosi pod uvjetima iz ove Direktive mogu odbiti prilikom procjene sukladnosti s graničnim vrijednostima kvalitete zraka ⇨ i obveze smanjenja prosječne izloženosti ⇦ . Doprinos prekoračenju graničnih vrijednosti lebdećih čestica ~~PM_{10}~~ koji se pripisuje zimskom posipavanju cesta pijeskom ili solju može se također odbiti prilikom procjene sukladnosti s graničnim vrijednostima kvalitete zraka, pod uvjetom da su poduzete razumne mjere za smanjenje koncentracija.

↓ 2008/50 uvodna izjava 16.

(30) Za zone ~~i aglomeracije~~ u kojima su uvjeti posebno teški trebalo bi omogućiti odgodu krajnjeg roka za postizanje sukladnosti s graničnim vrijednostima kvalitete zraka u slučajevima kada, bez obzira na provedbu odgovarajućih mjera za smanjenje onečišćenja, postoje akutni problemi u postizanju sukladnosti u specifičnim zonama i aglomeracijama. Svako odgađanje roka za zonu ili aglomeraciju mora pratiti sveobuhvatni plan koji bi trebala odobriti Komisija, a kojim se osigurava usklađenost s novim krajnjim rokom. ~~Dostupnost potrebnih mjera Zajednice koje odražavaju željenu razinu smanjenja emisija na izvoru, što je navedeno u Tematskoj strategiji o onečišćenju zraka, bit će važna za učinkovito smanjenje emisije u vremenskom okviru koji je utvrđen u ovoj Direktivi za postizanje sukladnosti s graničnim vrijednostima pa bi je trebalo uzeti u obzir prilikom procjene zahtjeva za odgodu krajnjeg roka.~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 18.
⇨ novo

(31) Trebalo bi izraditi i ažurirati planove za kvalitetu zraka za zone ~~i aglomeracije~~ u kojima koncentracije onečišćujućih tvari u zraku prelaze relevantne ~~ciljne ili~~ granične

vrijednosti kvalitete zraka ⇨ , ciljne vrijednosti za prizemni ozon ili obveze smanjenja prosječne izloženosti ⇦ ~~plus, gdje je primjenjivo, eventualne privremene granice tolerancije~~. Onečišćujuće tvari emitiraju se iz mnogo različitih izvora i aktivnosti. Kako bi se osigurala povezanost različitih politika, takvi planovi za kvalitetu zraka trebali bi, gdje je izvedivo, biti dosljedni ~~i integrirani~~ s planovima i programima koji su pripremljeni u skladu s Direktivom 2010/75/EU ~~2001/80/EZ~~ Europskog parlamenta i Vijeća ~~od 23. listopada 2001. o ograničenju emisija određenih onečišćujućih tvari u zrak iz velikih uređaja za loženje~~[49][50], Direktivom (EU) 2016/2284~~Direktivom 2001/81/EZ,~~ i Direktivom 2002/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ~~od 25. lipnja 2002. o procjeni i upravljanju bukom iz okoliša~~[51][52]. ~~Prilikom izdavanja dozvola za obavljanje industrijskih aktivnosti u skladu s Direktivom 2008/1/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja, također će se voditi briga o ciljevima kvalitete zraka predviđenim u ovoj Direktivi~~[53]~~.~~

⇩ novo

(32) Prije 2030. trebalo bi izraditi i planove za kvalitetu zraka ako postoji rizik da države članice do tog datuma neće postići granične vrijednosti ili ciljnu vrijednost za prizemni ozon kako bi se osiguralo odgovarajuće smanjenje razina onečišćujućih tvari.

🡻 2008/50 uvodna izjava 19.
⇨ novo

(33) Trebalo bi izraditi akcijske planove u kojima se navode kratkoročne mjere koje treba poduzeti u slučaju rizika od prekoračenja jednog ili više pragova upozorenja, kako bi se taj rizik smanjio i kako bi se ograničilo njegovo trajanje. Ako se rizik odnosi na jednu ili više graničnih vrijednosti ili ciljnih vrijednosti, država članica može, gdje je prikladno, izraditi takve kratkoročne akcijske planove. ~~Ako se radi o prizemnom ozonu, u takvim kratkoročnim akcijskim planovima trebalo bi voditi računa o odredbama Odluke Komisije 2004/279/EZ od 19. ožujka 2004. o smjernicama za provedbu Direktive 2002/3/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o prizemnom ozonu u zraku.~~

🡻 2008/50 uvodna izjava 20.
⇨ novo

(34) Države članice trebale bi ~~se međusobno dogovarati~~ ⇨ surađivati ⇦ ~~u slučaju da, radi~~ ako zbog značajnog onečišćenja koje dolazi iz druge države članice~~,~~ razina onečišćenja prekorači, ili je vjerojatno da će prekoračiti, ~~relevantne ciljeve kvalitete zraka~~ ⇨ bilo koju graničnu vrijednost, ciljnu vrijednost za prizemni ozon, obvezu smanjenja prosječne izloženosti ⇦ ~~i granicu tolerancije gdje je primjenjivo~~ ili ~~, ovisno o slučaju,~~ prag upozorenja. Prekogranična narav određenih onečišćujućih tvari, kao što

---

49 ~~SL L 309, 27.11.2001., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2006/105/EZ.~~

50 Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

51 ~~SL L 189, 18.7.2002., str. 12.~~

52 Direktiva 2002/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2002. o procjeni i upravljanju bukom okoliša (SL L 189, 18.7.2002., str. 12.).

53 ~~SL L 24, 29.1.2008., str. 8.~~

su prizemni ozon i lebdeće čestice, može zahtijevati koordinaciju između susjednih država članica u izradi i provedbi planova za kvalitetu zraka i kratkoročnih akcijskih planova, te u obavješćivanju javnosti. Gdje je prikladno, države članice trebale bi surađivati s trećim zemljama, s osobitim naglaskom na rano uključivanje država kandidatkinja. ⇨ Komisiju bi trebalo pravodobno obavijestiti o svakoj takvoj suradnji i pozvati je da pomogne. ⇦

↓ 2008/50 uvodna izjava 21.
⇨ novo

(35) Države članice i Komisija trebale bi prikupiti, razmijeniti i proširiti informacije o kvaliteti zraka kako bi bolje razumjele utjecaj onečišćenja zraka i izradile odgovarajuće politike. Javnosti bi također trebale biti dostupne sve najnovije informacije o koncentracijama svih onečišćujućih tvari u zraku ⇨ te planovima za kvalitetu zraka i kratkoročnim akcijskim planovima ⇦.

↓ 2008/50 uvodna izjava 22.
⇨ novo

(36) ⇨ Podatke o koncentracijama i taloženju reguliranih onečišćujućih tvari trebalo bi prosljeđivati Komisiji kao temelj za redovna izvješća. ⇦ Kako bi se olakšalo rukovanje i usporedba informacija o kvaliteti zraka, informacije bi trebale Komisiji biti dostupne u standardiziranom obrascu.

↓ 2008/50 uvodna izjava 23.

(37) Postupke za prikupljanje podataka, ocjenjivanje i izvješćivanje o kvaliteti zraka potrebno je prilagoditi kako bi se mogla koristiti elektronička sredstva i internet kao glavni alati za dobivanje informacija, te ih je potrebno uskladiti s Direktivom 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ~~od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE)~~[54].

↓ 2008/50 uvodna izjava 24.

(38) Prikladno je predvidjeti mogućnost prilagodbe kriterija i tehnika korištenih za procjenu kvalitete zraka, kao i informacija koje se dostavljaju, znanstvenim i tehničkim dostignućima.

⇩ novo

(39) Kako je pojašnjeno u sudskoj praksi Suda[55], države članice ne smiju ograničiti procesnu legitimaciju za osporavanje odluke javnog tijela na one pripadnike zainteresirane javnosti koji su sudjelovali u prethodnom upravnom postupku za donošenje te odluke. Kako je pojašnjeno u sudskoj praksi Suda[56], djelotvoran pristup

---

[54] Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

[55] Predmet C-826/18, Presuda Suda (prvo vijeće) od 14. siječnja 2021.; LB i dr. protiv College van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren; točke 58. i 59.

[56] Predmet C-416/10 Presuda Suda (Veliko vijeće) od 15. siječnja 2013.; Jozef Križan i dr. protiv Slovenská inšpekcia životného prostredia, točka 109.

pravosuđu u pitanjima okoliša i djelotvornim pravnim lijekovima zahtijeva, među ostalim, da pripadnici zainteresirane javnosti imaju pravo zatražiti od suda ili nadležnog neovisnog i nepristranog tijela da odredi privremene mjere kako bi se spriječio određeni slučaj onečišćenja. Stoga je potrebno odrediti da procesna legitimacija ne smije biti uvjetovana ulogom koju je pripadnik zainteresirane javnosti imao u fazi sudjelovanja u postupcima donošenja odluka na temelju ove Direktive. Osim toga, postupak preispitivanja trebao bi biti pošten, pravičan i pravodoban, ne bi smio biti preskup, a trebao bi osiguravati odgovarajuće i djelotvorne mehanizme pravne zaštite, uključujući prema potrebi mjere zabrane.

🡻 2008/50 uvodna izjava 30.
⇨ novo

(40) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela, prvenstveno načela iz Povelje Europske unije o temeljnim pravima. ~~Ova Direktiva ima za cilj posebno promoviranje uključivanja visoke razine zaštite okoliša u politike Unije, te poboljšanje kvalitete okoliša u skladu s načelima održivog razvoja iz članka 37. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.~~ ⇨ Ako je šteta za zdravlje ljudi nastala kao posljedica kršenja članaka 19., 20. i 21. ove Direktive, države članice trebale bi osigurati da pojedinci pogođeni takvim kršenjima mogu od relevantnog nadležnog tijela zatražiti i dobiti naknadu štete. Pravilima o naknadi štete, pristupu pravosuđu i sankcijama utvrđenima u ovoj Direktivi nastoje se izbjeći, spriječiti i smanjiti štetni učinci onečišćenja zraka na zdravlje ljudi i okoliš u skladu s člankom 191. stavkom 1. UFEU-a. Time se u politike Unije nastoji integrirati visoka razina zaštite okoliša i poboljšanje kvalitete okoliša u skladu s načelom održivog razvoja kako je utvrđeno u članku 37. Povelje i konkretno utvrđuje obveza zaštite prava na život i integritet osobe utvrđena u člancima 2. i 3. Povelje. Pridonosi se i pravu na djelotvoran pravni lijek, kako je utvrđeno u članku 47. Povelje, u pogledu zaštite zdravlja ljudi. ⇦

🡻 2008/50 uvodna izjava 28.
(prilagođeno)

~~Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju bitnu promjenu u usporedbi s ranijim Direktivama.~~

🡻 2008/50 uvodna izjava 29.
(prilagođeno)

~~U skladu s točkom 34. Međuinstitucionalnog sporazuma o boljem zakonodavstvu[57], države članice potiču se da za sebe i u interesu Zajednice izrade i objave vlastite tablice iz kojih se može, koliko je to moguće, vidjeti veza između Direktive i mjera za prenošenje u nacionalno pravo.~~

⇩ novo

(41) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu zahtjeva država članica o prijenosu informacija i izvješćivanju o kvaliteti zraka u skladu s ovom Direktivom, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u pogledu i. utvrđivanja pravila koja se odnose na

---

57 ~~SL C 321, 31.12.2003., str. 1.~~

informacije o kvaliteti zraka koje države članice trebaju dostaviti Komisiji te rokova u kojima se te informacije trebaju dostavljati i ii. pojednostavnjenja načina izvješćivanja o podacima i uzajamne razmjene informacija i podataka dobivenih iz mreža i pojedinačnih točaka uzorkovanja na kojima se mjeri onečišćenje zraka unutar država članica. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća[58].

(42) Kako bi se osiguralo da ova Direktiva i dalje ispunjava svoje ciljeve, posebno kako bi se izbjegli, spriječili i smanjili štetni učinci kvalitete zraka na ljudsko zdravlje i okoliš, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije o izmjenama prilogâ ovoj Direktivi kako bi se uzeo u obzir tehnički i znanstveni razvoj povezan s onečišćujućim tvarima u zraku, njihovom procjenom i upravljanjem njima, njihovim utjecajem na zdravlje ljudi i okoliš te odgovarajućim informiranjem javnosti. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016[59]. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

(43) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju suštinsku izmjenu u usporedbi s prijašnjim direktivama. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredaba proizlazi iz prijašnjih direktiva.

(44) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo direktiva navedenih u dijelu B Priloga X.

↓ 2004/107 uvodna izjava 1. (prilagođeno)

~~Na temelju načela utvrđenih u članku 175. stavku 3. Ugovora, u Šestom programu djelovanja Zajednice za okoliš usvojenom Odlukom br. 1600/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća[60] utvrđuje se potreba smanjenja onečišćenja do razina koje umanjuju štetne učinke na zdravlje ljudi, uz obraćanje posebne pažnje na osjetljive skupine stanovništva i na okoliš kao cjelinu, za unapređivanjem praćenja i procjene kvalitete zraka uključujući taloženje onečišćujućih tvari te za pružanje informacija javnosti.~~

↓ 2004/107 uvodna izjava 2. (prilagođeno)

~~Članak 4. stavak 1. Direktive Vijeća 96/62/EZ od 27. rujna 1996. o procjeni i upravljanju kvalitetom zraka[61] obvezuje Komisiju da dostavi prijedloge za reguliranje onečišćujućih tvari popisanih u Prilogu I. toj Direktivi, uzimajući u obzir odredbe utvrđene u stavcima 3. i 4. tog članka.~~

---

58 SL L 55, 27.2.2008., str. 13.–18.

59 SL C 321, 31.12.2003., str. 1.

60 ~~SL L 242, 10.9.2002., str. 1.~~

61 ~~SL L 296, 21.11.1996., str. 55. Direktiva kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).~~

↓ 2004/107 uvodna izjava 5.

~~Ciljne vrijednosti ne bi zahtijevale uvođenje nikakvih mjera koje bi obuhvaćale prevelike troškove. Što se tiče industrijskih postrojenja, u njima se ne bi uvodile mjere veće od uporabe najboljih raspoloživih tehnika (BAT) propisanih Direktivom Vijeća 96/61/EZ od 24. rujna 1996. o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja okoliša[62] te posebno ne bi došlo do zatvaranja postrojenja. Države bi članice, međutim, morale poduzeti sve isplative mjere za smanjenje koncentracija u relevantnim sektorima.~~

↓ 2004/107 uvodna izjava 6.

~~Ciljne vrijednosti iz ove Direktive nikako se ne smiju smatrati standardima kvalitete okoliša definiranima u članku 2. stavku 7. Direktive 96/61/EZ, a koji, prema članku 10. te Direktive, zahtijevaju strože uvjete od uvjeta dostižnih upotrebom BAT tehnika.~~

↓ 2004/107 uvodna izjava 8.

~~Kada koncentracije prekoračе određene pragove procjene, praćenje arsena, kadmija, nikla i benzo(a)pirena trebalo bi biti obvezno. Dodatna sredstva procjenjivanja mogu smanjiti potrebni broj točaka uzorkovanja za mjerenja na stalnom mjestu. Očekuje se daljnje praćenje pozadinskih koncentracija u zraku i taloženja.~~

↓ 2004/107 uvodna izjava 13.

~~Podatke o koncentracijama i taloženju reguliranih onečišćujućih tvari trebalo bi prosljeđivati Komisiji kao temelj za redovna izvješća.~~

↓ 2004/107 uvodna izjava 14.

~~Ažurirani podaci o koncentracijama i taloženju reguliranih onečišćujućih tvari u zraku trebali bi odmah biti dostupni javnosti.~~

↓ 2004/107 uvodna izjava 15.

~~Države članice trebale bi propisati pravila o sankcijama za kršenje odredaba ove Direktive te osigurati njihovo izvršavanje. Te bi sankcije trebale biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.~~

↓ 2004/107 uvodna izjava 16.

~~Mjere potrebne za primjenu ove Direktive trebalo bi usvojiti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji[63].~~

[62] ~~SL L 257, 10.10.1996., str. 26. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003.~~

[63] ~~SL L 184, 17.7.1999., str. 23.~~

↓ 2004/107 uvodna izjava 17.

~~Izmjene potrebne za prilagodbu ove Direktive znanstvenom i tehničkom napretku trebale bi se odnositi samo na kriterije i tehnike procjene koncentracija i taloženja reguliranih onečišćujućih tvari ili na detaljno opisane postupke prosljeđivanja podataka Komisiji. Dotične izmjene ne bi smjele ni izravno ni neizravno utjecati na promjene ciljnih vrijednosti,~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 1. (prilagođeno)

~~Šestim programom djelovanja Zajednice za okoliš usvojenim Odlukom br. 1600/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. srpnja 2002.[64] utvrđuje se potreba za smanjenjem onečišćenja do razina na kojima su štetni učinci na zdravlje ljudi minimalni, vodeći računa posebno o osjetljivim skupinama stanovništva i okolišu u cjelini, potreba za poboljšanjem praćenja i procjene kvalitete zraka, uključujući i taloženje onečišćujućih tvari, te potreba za informiranjem javnosti.~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 2.

~~Kako bi se zaštitilo ljudsko zdravlje i okoliš u cjelini, posebno je važno boriti se protiv emisija onečišćujućih tvari na njihovom izvoru, te identificirati i primijeniti najučinkovitije mjere smanjenja emisije na lokalnoj i nacionalnoj razini, te na razini Zajednice. Stoga bi trebalo izbjegavati, spriječiti ili smanjiti emisije štetnih onečišćujućih tvari u zraku, te postaviti odgovarajuće ciljeve za kvalitetu zraka, vodeći računa o relevantnim normama, smjernicama i programima Svjetske zdravstvene organizacije.~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 3. (prilagođeno)

~~Direktivu Vijeća 96/62/EZ od 27. rujna 1996. o procjeni i upravljanju kvalitetom zraka[65]; Direktivu Vijeća 1999/30/EZ od 22. travnja 1999. o graničnim vrijednostima za sumporov dioksid, dušikov dioksid i dušikove okside[66], lebdeće čestice i olovo u zraku, Direktivu 2000/69/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2000. o graničnim vrijednostima za benzen i ugljikov monoksid u zraku[67], Direktivu 2002/3/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2002. o prizemnom ozonu u zraku[68] i Odluku Vijeća 97/101/EZ od 27. siječnja 1997. o uspostavljanju uzajamne razmjene informacija i podataka iz mreža i pojedinačnih postaja za mjerenje onečišćenja zraka unutar država članica[69] treba bitno revidirati kako bi sadržavale najnovija zdravstvena i znanstvena dostignuća i iskustvo iz država članica. Stoga je prikladno, radi jasnoće, pojednostavljenja i administrativne učinkovitosti, da se tih pet akata zamijene jedinstvenom Direktivom, i gdje je prikladno, provedbenim mjerama.~~

64 ~~SL L 242, 10.9.2002., str. 1.~~

65 ~~SL L 296, 21.11.1996., str. 55. Direktiva kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).~~

66 ~~SL L 163, 29.6.1999., str. 41. Direktiva kako je izmijenjena Odlukom Komisije 2001/744/EZ (SL L 278, 23.10.2001., str. 35.).~~

67 ~~SL L 313, 13.12.2000., str. 12.~~

68 ~~SL L 67, 9.3.2002., str. 14.~~

69 ~~SL L 35, 5.2.1997., str. 14. Direktiva kako je izmijenjena Odlukom Komisije 2001/752/EZ (SL L 282, 26.10.2001., str. 69.)~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 4. (prilagođeno)

~~Nakon što je stečeno dovoljno iskustva u vezi provedbe Direktive 2004/107/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o arsenu, kadmiju, živi, niklu i policikličkim aromatskim ugljikovodicima u zraku[70], može se razmotriti mogućnost spajanja odredaba te Direktive s odredbama ove Direktive.~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 11.

~~Sitne lebdeće čestice ($PM_{2,5}$) odgovorne su za značajne negativne učinke na ljudsko zdravlje. Pored toga, još nije utvrđen prag ispod kojeg $PM_{2,5}$ ne bi predstavljale rizik. Za takvu onečišćujuću tvar ne bi trebala važiti ista pravila kao za druge onečišćujuće tvari u zraku. Cilj takvog pristupa trebao bi težiti ka općem smanjenju koncentracija u gradskim pozadinskim područjima, kako bi veliki dio stanovništva imao koristi od poboljšane kvalitete zraka. Ipak, kako bi se svugdje osigurala minimalna zaštita zdravlja, taj pristup trebalo bi povezati s graničnom vrijednošću kojoj u prvoj fazi treba prethoditi ciljna vrijednost.~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 17.

~~Sve uključene institucije moraju prioritetno i detaljno proučiti potrebne mjere Zajednice za smanjenje emisija na izvoru, posebno mjere za poboljšanje učinkovitosti zakonodavstva Zajednice o industrijskim emisijama, mjere za ograničenje ispušnih emisija motora ugrađenih u teška vozila, mjere za daljnje smanjenje dozvoljenih emisija glavnih onečišćujućih tvari u državama članicama i emisija povezanih s opskrbom gorivom vozila s benzinskim motorima na benzinskim crpkama, i mjere za rješavanje pitanja sadržaja sumpora u gorivu, uključujući i marine.~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 18.

~~Trebalo bi izraditi planove za kvalitetu zraka za zone i aglomeracije u kojima koncentracije onečišćujućih tvari u zraku prelaze relevantne ciljne ili granične vrijednosti kvalitete zraka plus, gdje je primjenjivo, eventualne privremene granice tolerancije. Onečišćujuće tvari emitiraju se iz mnogo različitih izvora i aktivnosti. Kako bi se osigurala povezanost različitih politika, takvi planovi za kvalitetu zraka trebali bi, gdje je izvedivo, biti dosljedni i integrirani s planovima i programima koji su pripremljeni u skladu s Direktivom 2001/80/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2001.[71] o ograničenju emisija određenih onečišćujućih tvari u zrak iz velikih uređaja za loženje, Direktivom 2001/81/EZ, i Direktivom 2002/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2002. o procjeni i upravljanju bukom iz okoliša[72]. Prilikom izdavanja dozvola za obavljanje industrijskih aktivnosti u skladu s Direktivom 2008/1/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja, također će se voditi briga o ciljevima kvalitete zraka predviđenim u ovoj Direktivi[73].~~

70 ~~SL L 23, 26.1.2005., str. 3.~~

71 ~~SL L 309, 27.11.2001., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2006/105/EZ.~~

72 ~~SL L 189, 18.7.2002., str. 12.~~

73 ~~SL L 24, 29.1.2008., str. 8.~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 25. (prilagođeno)

~~Budući da se zbog prekogranične naravi onečišćujućih tvari u zraku ciljevi iz ove Direktive mogu bolje postići na razini Zajednice nego na razini država članica, Zajednica može usvojiti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 26.

~~Države članice trebale bi donijeti pravila o sankcijama za povredu odredaba ove Direktive i osigurati njihovu primjenu. Sankcije bi trebale biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 27. (prilagođeno)

~~Određene odredbe akata stavljenih izvan snage ovom Direktivom trebale bi ostati na snazi kako bi se osiguralo da i dalje važe postojeće granične vrijednosti kvalitete zraka za dušikov dioksid, do 1. siječnja 2010., kada će biti zamijenjene, da i dalje važe odredbe izvješćivanja o kvaliteti zraka dok se ne usvoje nove provedbene mjere, te da i dalje važe obveze koje se odnose na prethodne procjene kvalitete zraka, koje se zahtijevaju u skladu s Direktivom 2004/107/EZ.~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 31.

~~Mjere potrebne za primjenu ove Direktive trebalo bi usvojiti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji[74].~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 32.

~~Komisiju bi trebalo ovlastiti da izmijeni priloge I. do VI., priloge VIII. do X. i Prilog XV. Kako su te mjere općeg područja primjene i služe za izmjenu elemenata ove Direktive koji nisu ključni, te se mjere moraju usvojiti u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom predviđenim u članku 5.a Odluke 1999/468/EZ.~~

↓ 2008/50 uvodna izjava 33. (prilagođeno)

~~Klauzula o prenošenju zahtijeva od država članica da osiguraju da se gradska pozadinska mjerenja obave pravovremeno radi određivanja pokazatelja prosječne izloženosti, kako bi se osiguralo ispunjenje zahtijeva vezanih uz procjenu ciljanog smanjenja izloženosti na nacionalnoj razini i uz izračunavanje pokazatelja prosječne izloženosti,~~

[74] ~~SL L 184, 17.7.1999., str. 23. Odluka kako je izmijenjena Odlukom 2006/512/EZ (SL L 200, 22.7.2006., str. 11.).~~

↓ 2008/50

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

↓ 2004/107

~~Članak 1.~~

~~Ciljevi~~

~~Ciljevi su ove Direktive:~~

~~(a) uspostaviti ciljnu vrijednost za koncentraciju arsena, kadmija, nikla i benzo(a)pirena u zraku u svrhu izbjegavanja, sprečavanja ili smanjenja štetnih učinaka arsena, kadmija, nikla i policikličkih aromatskih ugljikovodika na zdravlje ljudi i na okoliš kao cjelinu;~~

~~(b) osiguravati, s obzirom na arsen, kadmij, nikal i policiklične aromatske ugljikovodike, održavanje kvalitete zraka kada je ona dobra i poboljšanje u drugim slučajevima;~~

~~(c) određivati zajedničke metode i kriterije za procjenjivanje koncentracija arsena, kadmija, žive, nikla i policikličkih aromatskih ugljikovodika u zraku kao i za taloženje arsena, kadmija, žive, nikla i policikličkih aromatskih ugljikovodika;~~

~~(d) osigurati prikupljanje odgovarajućih podataka o koncentracijama arsena, kadmija, žive, nikla i policikličkih aromatskih ugljikovodika u zraku kao i o taloženju arsena, kadmija, žive, nikla i policikličkih aromatskih ugljikovodika te osigurati njihovu dostupnost javnosti.~~

⇩ novo

Članak 1.

Ciljevi

1. Ovom se Direktivom utvrđuje cilj nulte stope onečišćenja za kvalitetu zraka kako bi se kvaliteta zraka unutar Unije postupno poboljšavala do razina koje se više ne smatraju štetnima za zdravlje ljudi i prirodne ekosustave, kako su definirane prema znanstvenim dokazima, doprinoseći time postizanju cilja netoksičnog okoliša najkasnije do 2050.

2. Ovom se Direktivom utvrđuju prijelazne granične vrijednosti, ciljne vrijednosti, obveze smanjenja prosječne izloženosti, ciljane prosječne razine izloženosti, kritične razine, pragovi obavješćivanja i pragovi upozorenja te dugoročni ciljevi („standardi

kvalitete zraka") koje treba postići ili ispuniti do 2030. i nakon toga redovito preispitivati u skladu s člankom 3.

3. Nadalje, ova Direktiva doprinosi postizanju ciljeva Unije u pogledu smanjenja onečišćenja i u pogledu bioraznolikosti i ekosustava u skladu s Osmim programom djelovanja za okoliš, kako je utvrđen u Odluci (EU) 2022/591 Europskog parlamenta i Vijeća[75].

↓ 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

Članak 2.

⌦ Predmet ⌫

Ovom Direktivom utvrđuju se ⌦ sljedeće ⌫ mjere ~~čiji je cilj~~:

1. ⌦ mjere za ⌫ definiranje i utvrđivanje ciljeva za kvalitetu zraka kako bi se izbjegli, spriječili ili umanjili štetni učinci na ljudsko zdravlje i okoliš ~~kao cjelinu~~;
2. ⌦ mjere za utvrđivanje zajedničkih metoda i kriterija za procjenu ⌫ ~~procjena~~ kvalitete zraka u državama članicama ~~na temelju zajedničkih metoda i kriterija~~;
3. ⇨ mjere za praćenje dugoročnih trendova ⇦ ~~dobivanje informacija o~~ kvaliteti zraka ~~kako bi se pomoglo u suzbijanju onečišćenja zraka i štetnih utjecaja, te radi nadzora dugoročnih trendova~~ i ~~poboljšanja koji su rezultat~~ ⇨ učinaka ⇦ ~~nacionalnih mjera i mjera Zajednice~~ ⌦ mjera Unije i nacionalnih mjera ⌫ ⇨ na kvalitetu zraka ⇦ ;
4. ⌦ mjere koje ⌫ omogućuju ~~iti~~ da ~~takve~~ informacije o kvaliteti zraka budu dostupne javnosti;
5. ⌦ mjere za ⌫ održavanje ~~ti~~ kvalitete ~~u~~ zraka ako je dobra i njezino poboljšavanje ~~ti je~~ u ostalim slučajevima;
6. ⌦ mjere za ⌫ promicanje ~~ti~~ povećane ~~u~~ suradnje ~~u između~~ država članica u smanjenju onečišćenja zraka.

⇩ novo

Članak 3.

Redovito preispitivanje

1. Do 31. prosinca 2028. i svakih pet godina nakon toga, a češće ako značajne nove znanstvene spoznaje upućuju na potrebu za tim, Komisija preispituje znanstvene dokaze povezane s onečišćujućim tvarima u zraku i njihovim učincima na zdravlje ljudi i okoliš relevantnima za postizanje cilja iz članka 1. i podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće s glavnim nalazima.

2. Preispitivanjem se procjenjuje jesu li primjenjivi standardi kvalitete zraka i dalje primjereni za postizanje cilja izbjegavanja, sprečavanja ili smanjenja štetnih učinaka na zdravlje ljudi i okoliš i treba li obuhvatiti dodatne onečišćujuće tvari u zraku.

---

[75] Odluka br. 1386/2022/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2022. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030. (SL L 114, 12.4.2022., str. 22.).

U svrhu postizanja ciljeva iz članka 1. preispitivanjem se procjenjuje je li ovu Direktivu potrebno revidirati kako bi se osigurala usklađenost sa smjernicama Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) za kvalitetu zraka i najnovijim znanstvenim informacijama.

Za potrebe tog preispitivanja Komisija uzima u obzir, među ostalim, sljedeće:

(a) najnovije znanstvene informacije dobivene od SZO-a i drugih relevantnih organizacija;

(b) tehnološke novosti koje utječu na kvalitetu zraka i njezinu procjenu;

(c) stanja kvalitete zraka i s njima povezane učinke na zdravlje ljudi i okoliš u državama članicama;

(d) napredak u provedbi nacionalnih mjera i mjera Unije za smanjenje onečišćujućih tvari i poboljšanje kvalitete zraka.

3. Europska agencija za okoliš pomaže Komisiji u provedbi preispitivanja.

4. Ako to smatra primjerenim, Komisija na temelju preispitivanja podnosi prijedlog za reviziju standarda kvalitete zraka ili za obuhvaćanje drugih onečišćujućih tvari u zraku.

↓ 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

Članak 4.~~2.~~

Definicije

Za potrebe ove Direktive ⌦ primjenjuju se sljedeće definicije ⌫ :

(1) „zrak” znači zrak u troposferi, ~~osim kod radnih mjesta~~ izuzev mjesta rada kako su definirana ⌦ člankom 2. ⌫ Direktive~~om~~ ⌦ Vijeća ⌫ 89/654/EEZ[76] kada se primjenjuju odredbe o zdravlju i sigurnosti na radu i kojima javnost nema redovan pristup;

(2) „onečišćujuća tvar” znači svaka tvar prisutna u zraku koja može imati štetan učinak na ljudsko zdravlje ~~i~~/ ili okoliš ~~u cjelini~~;

(3) „razina” znači koncentracija onečišćujuće tvari u zraku ili njezino taloženje na površini, u danom vremenu;

↓ 2004/107 (prilagođeno)

~~*Članak 2.*~~

~~**Definicije**~~

~~Za potrebe ove Direktive primjenjuju se definicije iz članka 2. Direktive 96/62/EZ, s iznimkom definicije „ciljne vrijednosti”.~~

---

[76] Direktiva Vijeća 89/654/EEZ od 30. studenoga 1989. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za mjesto rada (prva pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 393, 30.12.1989., str. 1.) Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 2007/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 165, 27.6.2007., str. 21.).

~~Ciljevi su ove Direktive:~~

~~(a)„ciljna vrijednost” znači koncentracija u zraku, utvrđena s ciljem izbjegavanja, sprečavanja ili smanjenja štetnih učinaka na ljudsko zdravlje i na okoliš kao cjelinu, koja se mora postići kada je to moguće unutar zadanog razdoblja;~~

(4) ~~(b)~~ „ukupni ~~ili glavni~~ dio taloga” znači ukupna masa onečišćujuće tvari koja se iz atmosfere prenosi na površine ⌦ , primjerice ⌫ ~~(npr.~~ tlo, biljke, vodu, zgrade ~~itd.)~~ na određenom području unutar zadanog razdoblja;

↓ 2008/50

(5) ~~18.~~„PM_{10}” znači frakcija lebdećih čestica koja prolazi kroz ulazni otvor ~~sakupljača~~ koji je moguće podesiti po veličini, kako je definirano u referentnoj metodi za uzorkovanje i mjerenje PM10, EN 12341, s 50 % učinkovitosti u odstranjivanju čestica aerodinamičnog promjera 10 μm;

(6) ~~19.~~„$PM_{2,5}$” znači frakcija lebdećih čestica koja prolazi kroz ulazni otvor~~sakupljačakoji~~ je moguće podesiti po veličini, kako je definirano u referentnoj metodi za uzorkovanje i mjerenje $PM_{2,5}$, EN 14907, s 50 % učinkovitosti u odstranjivanju čestica aerodinamičnog promjera 2,5 μm;

(7) ~~24.~~„dušikovi oksidi” znači zbroj volumnog omjera (ppbv) dušikova monoksida (dušikov oksid) i dušikova dioksida, izražen u jedinicama masene koncentracije dušikova dioksida ($\mu g/m^3$);

↓ 2004/107 (prilagođeno)

~~(c)„gornji prag procjene” znači razina određena Prilogom II. ispod koje je u svrhu procjene kvalitete zraka moguće koristiti kombinaciju tehnika mjerenja i modeliranja, u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive 96/62/EZ;~~

~~(d)„donji prag procjene” znači razina, određena Prilogom II. ispod koje je jedino upotrebom tehnika modeliranja ili objektivne procjene moguće procijeniti kvalitetu zraka, u skladu s člankom 6. stavkom 4. Direktive 96/62/EZ;~~

~~(e)„mjerenja na stalnom mjestu” znači mjerenja koja se obavljaju na stalnim mjestima, neprekinutim ili nasumičnim uzorkovanjem, u skladu s člankom 6. stavkom 5. Direktive 96/62/EZ;~~

(8) ~~(f)~~„arsen”, „kadmij”, „nikal” i „benzo~~(a)~~[*a*]piren” znače ukupni udio tih elemenata i spojeva u frakciji PM_{10};

~~(g)„PM10” znači lebdeće čestice koje prolaze kroz ulaz sakupljača, kako je definirano u normi EN 12341, s 50 %-tnom učinkovitošću pri odstranjivanju čestica aerodinamičnog promjera od 10 μm;~~

(9) ~~(h)~~„policiklički aromatski ugljikovodici” znači oni organski spojevi koje čine najmanje dva spojena aromatska prstena sačinjena isključivo od ugljika i vodika;

(10) ~~(i)~~„ukupna plinovita živa” znači pare elementarne žive (Hg^0) i reaktivna plinovita živa, tj. vrste žive topive u vodi s dovoljno visokim tlakom para da mogu postojati u plinovitom stanju;.

🡻 2008/50

(11) ~~27.~~ „hlapivi organski spojevi” (HOS) znači organski spojevi iz antropogenskih i biogenskih izvora, osim metana, koji uz prisutnost sunčeve svjetlosti i uz reakciju s dušikovim oksidima proizvode fotokemijske oksidante;

(12) ~~28.~~ „prekursori prizemnog ozona” znači tvari koje pridonose stvaranju prizemnog ozona~~;~~ ~~od kojih su neke navedene u Prilogu X.~~

⇩ novo

(13) „crni ugljik” (BC) znači ekvivalentni crni ugljik (eBC) dobiven optičkim metodama;

(14) „ultrasitne čestice” (UFP) znači brojčane koncentracije čestica u cm^3 za raspon veličine s donjom granicom ≤ 10 nm i za raspon veličine bez ograničenja gornje granice;

🡻 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

(15) ~~16.~~ „zona” znači dio državnog područja države članice koji je odredila sama država članica za potrebe procjene i upravljanja kvalitetom zraka;

(16) ~~17.~~ „aglomeracija” znači ~~zona~~ ⌦ aglomeracija ⌫ u kojoj živi više od 250 000 stanovnika ili, ako u njoj živi 250 000 stanovnika ili manje, uz gustoću stanovništva po km^2 koju trebaju odrediti države članice;

(17) ~~4.~~ „procjena” znači svaka metoda koja se koristi za mjerenje, izračunavanje, predviđanje ili procjenjivanje razina;

(18) ~~12.~~ „~~gornji~~ prag procjene” znači razina ~~ispod koje se za procjenu kvalitete zraka može koristiti kombinacija mjerenja na stalnom mjestu i tehnika modeliranja i/ili indikativnih mjerenja~~ ⇨ prema kojoj se određuje način procjene koji se treba koristiti za procjenu kvalitete zraka ⇦ ;

~~13. „donji prag procjene” znači razina ispod koje se za procjenu kvalitete zraka može koristiti samo tehnika modeliranja ili tehnika objektivne procjene;~~

(19) ~~25.~~ „mjerenja na stalnim mjestima” znači mjerenja koja se obavljaju na ⇨ točkama uzorkovanja ⇦ ~~stalnim mjestima~~, bilo da se radi o neprekinutim mjerenjima ili nasumičnom uzorkovanju, ⇨ na stalnim mjestima tijekom najmanje jedne kalendarske godine ⇦ kako bi se utvrdile razine u skladu s relevantnim ciljevima za kvalitetu podataka;

(20) ~~26.~~ „indikativna mjerenja” znači mjerenja koja zadovoljavaju ciljeve kvalitete podataka koji su manje strogi od onih koji se zahtijevaju za mjerenja na stalnim mjestima;

⇩ novo

(21) „objektivna procjena” znači metoda procjene za dobivanje kvantitativnih ili kvalitativnih informacija o koncentraciji ili razini taloga onečišćujuće tvari na

temelju stručne prosudbe, što može uključivati upotrebu statističkih alata, daljinskog istraživanja i senzora na relevantnoj lokaciji

(22) „prostorna reprezentativnost” znači pristup procjenjivanju pri kojem su parametri kvalitete zraka zabilježeni na točki uzorkovanja reprezentativni za izričito određeno zemljopisno područje u mjeri u kojoj se parametri kvalitete zraka unutar tog područja ne razlikuju od parametara uočenih na točki uzorkovanja više od unaprijed utvrđene razine tolerancije;

↓ 2008/50

(23) ~~23.~~ „gradske pozadinske lokacije” znači mjesta u gradskim područjima na kojima su razine reprezentativne za izloženost općeg gradskog stanovništva;

⇩ novo

(24) „ruralne pozadinske lokacije” znači mjesta u ruralnim područjima s niskom gustoćom stanovništva na kojima su razine onečišćenja zraka reprezentativne za izloženost općeg ruralnog stanovništva;

(25) „nadređena lokacija za praćenje” znači postaja za praćenje na gradskoj ili ruralnoj pozadinskoj lokaciji koja kombinira više točaka uzorkovanja radi prikupljanja dugoročnih podataka o više onečišćujućih tvari;

↓ 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

(26) ~~5.~~„granična vrijednost” znači razina ⌦ koja se ne smije prekoračiti i koja je ⌫ određena na temelju znanstvenih spoznaja s ciljem izbjegavanja, sprečavanja ili umanjivanja štetnih učinaka na ljudsko zdravlje ~~i~~/ili okoliš ~~u cjelini, koju treba dostići u zadanom razdoblju, i koja se nakon toga ne smije prekoračiti~~ ;

(27) ~~9.~~„ciljna vrijednost ⇨ za prizemni ozon ⇦ ” znači razina određena ⇨ na temelju znanstvenih spoznaja ⇦ s ciljem izbjegavanja, sprečavanja ili umanjivanja štetnih učinaka ⇨ prizemnog ozona ⇦ na ljudsko zdravlje ~~i~~/ili okoliš ~~u cjelini~~ koju treba, ako je to moguće, ⌦ poštovati ⌫ ~~dostići~~ u zadanom razdoblju;

(28) ~~20.~~„pokazatelj prosječne izloženosti” znači prosječna razina određena na temelju mjerenja na gradskim pozadinskim lokacijama ~~širom državnog područja države članice~~ ⇨ na cijelom području prostorne jedinice na razini NUTS 1 kako je opisana u Uredbi (EZ) br. 1059/2003, ili, ako u toj jedinici nema gradskih područja, na ruralnim pozadinskim lokacijama, ⇦ i koja odražava izloženost stanovništva~~. K~~, koja se koristi ~~se~~ za ~~izračunavanje ciljanog~~ ⇨ provjeru ispunjava li se obveza ⇦ smanjenja ⇨ prosječne ⇦ izloženosti i ~~zahtijevane~~ ⇨ ciljana prosječna ⇦ razina~~e~~ izloženosti ~~na nacionalnoj razini~~ ⇨ za tu prostornu jedinicu ⇦ ;

(29) ~~22.~~„~~ciljano~~ ⇨ obveza ⇦ smanjenja~~e~~ ⇨ prosječne ⇦ izloženosti ~~na nacionalnoj razini~~” znači postotak smanjenja prosječne izloženosti stanovništva, ⇨ izražen kao pokazatelj prosječne izloženosti za prostornu jedinicu na razini NUTS 1

kako je opisana u Uredbi (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća[77] ⇦ ~~države članice~~, utvrđen za referentnu godinu s ciljem smanjenja štetnih učinaka na ljudsko zdravlje, koji treba postići u zadanom razdoblju;

(30) ~~21.~~„ ⇨ ciljana prosječna ⇦ ~~zahtijevana~~ razina izloženosti” znači razina ~~određena na temelju~~ pokazatelja prosječne izloženosti, ⌦ koju treba postići ⌫ s ciljem smanjenja štetnih učinaka na ljudsko zdravlje ~~, koju treba postići u zadanom razdoblju~~;

(31) ~~6.~~„kritična razina” znači razina ~~određena na temelju znanstvenih spoznaja~~ iznad koje se mogu pojaviti izravni štetni učinci na nekim receptorima kao što su drveće, ostale biljke ili prirodni ekosustavi, ali ne i na ljudima;

(32) ~~11.~~„prag obavješćivanja” znači razina iznad koje rizik za ljudsko zdravlje ~~radi~~ zbog kratkotrajnog izlaganja postoji za posebno osjetljivo~~e~~ ~~dijelove~~ stanovništvo~~a~~ ⌦ i ranjive skupine ⌫ i o kojkojoj~~e~~ je potrebno hitno i na odgovarajući način ~~oba~~izvijestiti;

(33) ~~10.~~„prag upozorenja” znači razina iznad koje rizik za ljudsko zdravlje ~~radi~~ zbog kratkotrajnog izlaganja postoji za čitavo stanovništvo i kod koje~~g~~ države članice moraju poduzeti hitne mjere;

~~7. „granica tolerancije” znači postotak granične vrijednosti za koji se ona može prekoračiti podložno uvjetima utvrđenima u ovoj Direktivi;~~

(34) ~~14.~~„dugoročni cilj” znači razina koju treba dostići u dužem razdoblju, osim ako se ne može dostići proporcionalnim mjerama, s ciljem postizanja učinkovite zaštite zdravlja ljudi i okoliša;

(35) ~~15.~~„onečišćenja iz prirodnih izvora” znači emisije onečišćujućih tvari koje nisu izravno ni neizravno uzrokovane ljudskim aktivnostima, uključujući prirodne pojave kao što su vulkanske erupcije, seizmičke aktivnosti, geotermalne aktivnosti, požari na nepristupačnim područjima, snažni vjetrovi, posolica ili atmosfersko resuspendiranje (ponovno atmosfersko podizanje) ili prijenos prirodnih čestica iz sušnih područja;

(36) ~~8.~~„planovi za kvalitetu zraka” znači planovi u kojima su utvrđene mjere za ~~postizanje~~ ⌦ pridržavanje ⌫ graničnih ~~ili~~ ciljnih vrijednosti ⇨ za prizemni ozon ili obveza smanjenja prosječne izloženosti ⇦ ;

⇩ novo

(37) „kratkoročni akcijski planovi” znači planovi kojima se utvrđuju hitne mjere koje treba kratkoročno poduzeti kako bi se smanjio neposredni rizik ili trajanje prekoračenja pragova upozorenja;

(38) „zainteresirana javnost” znači javnost na koju utječe ili bi mogla utjecati neusklađenost sa standardima kvalitete zraka ili koja je zainteresirana za postupke odlučivanja povezane s ispunjavanjem obveza iz ove Direktive, uključujući nevladine organizacije koje promiču zaštitu zdravlja ljudi ili okoliša i ispunjavaju sve zahtjeve koji proizlaze iz nacionalnog prava;

---

[77] Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničke klasifikacije prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21.6.2003., str. 1.).

(39) „osjetljivo stanovništvo i ranjive skupine” znači one skupine stanovništva koje su osjetljivije na izloženost onečišćenju zraka od prosječnog stanovništva jer imaju veću osjetljivost ili niži prag za učinke na zdravlje ili imaju smanjenu sposobnost samozaštite.

↓ 2008/50

Članak 5.~~3.~~

Odgovornosti

Države članice na odgovarajućim razinama određuju nadležna tijela odgovorna za:

(a) procjenu kvalitete zraka;

(b) odobravanje mjernih sustava (metode, oprema, mreže i laboratoriji);

(c) osiguravanje točnosti mjerenja;

⇩ novo

(d) osiguravanje točnosti aplikacija za modeliranje;

↓ 2008/50 (prilagođeno)

(e~~d~~) analizu metoda procjene;

(f~~e~~) usklađivanje programa osiguranja kvalitete na svojem državnom području, ako ih za ~~čitavu Zajednicu~~ ⌦ cijelu Uniju ⌫ organizira Komisija;

(g~~f~~) suradnju s ostalim državama članicama i Komisijom;~~.~~

⇩ novo

(h) izradu planova za kvalitetu zraka;

(i) izradu kratkoročnih akcijskih planova.

↓ 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

~~Kada je to relevantno, nadležna tijela usklađena su s odjeljkom C Priloga I.~~

Članak 6.~~4.~~

Uspostavljanje zona ~~i aglomeracija~~

Države članice uspostavljaju zone ~~i aglomeracije~~ na čitavom svojem državnom području ⇨ , uključujući, ako je primjereno za potrebe procjene kvalitete zraka i upravljanja njome, na razini aglomeracija⇦ . Procjena i upravljanje kvalitetom zraka provode se u svim zonama ~~i aglomeracijama~~.

POGLAVLJE II.

PROCJENA KVALITETE ZRAKA ⌦ I STOPA TALOŽENJA ⌫

~~*ODJELJAK 1.*~~

~~***Procjena kvalitete zraka u odnosu na sumporov dioksid, dušikov dioksid i dušikove okside, lebdeće čestice, olovo, benzen i ugljikov monoksid***~~

Članak 7.~~5.~~

Način procjene

1. ~~Gornji i donji~~ ~~p~~Pragovi procjene navedeni u ~~odjeljku A~~ Prilogu~~a~~ II. primjenjuju se na sumporov dioksid, dušikov dioksid i dušikove okside, lebdeće čestice (PM_{10} i $PM_{2,5}$), olovo, benzen ~~,~~ ~~i~~ ugljikov monoksid ⌦ , arsen, kadmij, nikal, benzo[*a*]piren i prizemni ozon u zraku⌫ .

Svaka zona ~~i aglomeracija~~ klasificira~~ju~~ se u odnosu na te pragove procjene.

2. ⌦ Države članice preispituju ⌫ ~~K~~klasifikacij~~u~~a iz stavka 1. ~~preispituje se~~ najmanje svakih pet godina u skladu s postupkom utvrđenim u ⌦ ovom stavku. ⌫ ~~odjeljku B Priloga II.~~ ~~I~~~~p~~ak Međutim, klasifikacija se češće preispituje u slučaju ~~relevantnih~~ promjena u aktivnostima u kojima se u zrak ispuštaju onečišćujuće tvari i koje utječu na koncentracije u zraku sumporova dioksida~~,~~ ~~i~~ dušikova dioksida ~~u zraku~~ ⌦ i ⌫ ~~ili, ako je relevantno,~~ dušikovih oksida, lebdećih čestica (PM_{10}, $PM_{2,5}$), olova, benzena~~,~~ ~~ili~~ ugljikova monoksida ⌦ , arsena, kadmija, nikla, benzo[*a*]pirena ili prizemnog ozona ⌫ .

~~**B. Određivanje prekoračenja gornjih i donjih pragova procjene**~~

Prekoračenja ~~gornjih i donjih~~ pragova procjene određuju se na temelju koncentracija tijekom prethodnih ⌦ 5 ⌫ ~~pet~~ godina~~,~~ ako postoji dovoljno podataka. Smatra se da je prag procjene prekoračen ako je prekoračen tijekom najmanje ⌦ 3 ⌫ ~~tri~~ odvojene godine, od prethodnih ⌦ 5 ⌫ ~~pet~~ godina.

Ako su dostupni podaci za manje od ~~pet~~ ⌦ 5 ⌫ godina, države članice mogu kombinirati kratkotrajne mjerne kampanje tijekom razdoblja od godinu dana i na lokacijama koje su vjerojatno tipične za najviše razine onečišćenja, s rezultatima dobivenim na temelju informacija iz registra emisija i modeliranja, kako bi odredile prekoračenja ~~gornjih i donjih~~ pragova procjene.

Članak 8.~~6.~~

Kriteriji procjene

1. Države članice procjenjuju kvalitetu zraka s obzirom na onečišćujuće tvari iz članka 7. ~~5.~~ u svim svojim zonama ~~i aglomeracijama,~~ u skladu s kriterijima utvrđenima u stavcima ~~2., 3. i 4.~~ ⇨ od 2. do 6. ⇦ ovog članka i u skladu s ~~kriterijima utvrđenima u~~ Prilog~~u~~om IV.~~III.~~

2. U svim zonama ~~i aglomeracijama~~ u kojima razina onečišćujućih tvari ~~iz stavka 1.~~ prekorači ~~gornji~~ prag procjene utvrđen~~e~~ za te onečišćujuće tvari, za procjenu kvalitete zraka koriste se mjerenja na stalnom mjestu. Ta mjerenja na stalnom mjestu mogu se dopuniti ~~tehnikama~~ ⇨ aplikacijama za ⇦ modeliranj~~a~~ i~~/ili~~ indikativnim mjerenjima ⇨ za procjenu kvalitete zraka ⇦ kako bi se dobile odgovarajuće informacije o prostornoj raspoređenosti

~~kvalitete zraka~~ ⇨ onečišćujućih tvari u zraku i prostornoj reprezentativnosti mjerenja na stalnim mjestima ⇦.

3. U svim zonama ~~i aglomeracijama~~ u kojima ~~je~~ razina onečišćujućih tvari ~~iz stavka 1.~~ ⇨ premašuje graničnu vrijednost ⇦ utvrđenu~~og~~ za te onečišćujuće tvari ⇨ u tablici 1. odjeljka 1. Priloga I. ili ciljnu vrijednost za prizemni ozon u odjeljku 2. Priloga I. ⇦ , za procjenu kvalitete zraka ~~može se~~ koriste~~iti~~ se ~~kombinacija mjerenja na stalnom mjestu i tehnika~~ ⇨ , uz mjerenja na stalnim mjestima, aplikacije za ⇦ modeliranje~~a~~ ~~i/ili indikativna mjerenja~~.

⇩ novo

Te aplikacije za modeliranje pružaju i informacije o prostornoj distribuciji onečišćujućih tvari i o prostornoj reprezentativnosti mjerenja na stalnim mjestima.

🡻 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

4. U svim zonama ~~i aglomeracijama~~ u kojima je razina onečišćujućih tvari ~~iz stavka 1.~~ ispod ~~donjeg~~ praga procjene utvrđenog za te onečišćujuće tvari, za procjenu kvalitete zraka dovoljno je koristiti ~~tehnike modeliranja~~ ⇨ aplikacije za modeliranje, indikativna mjerenja ⇦ ili tehnike objektivne procjene, ili ⇨ njihovu kombinaciju ⇦ ~~oboje~~.

⇩ novo

5. Ako modeliranje pokaže da je prekoračena bilo koja granična vrijednost ili ciljna vrijednost za prizemni ozon u području zone koje nije obuhvaćeno mjerenjima na stalnim mjestima, tijekom najmanje jedne kalendarske godine nakon bilježenja prekoračenja provode se dodatna mjerenja na stalnim mjestima ili indikativna mjerenja kako bi se procijenila razina koncentracije relevantne onečišćujuće tvari.

🡻 2004/107
⇨ novo

~~*Članak 4.*~~

~~**Procjena koncentracija u zraku i stopa taloženja**~~

~~1. Kvaliteta zraka s obzirom na arsen, kadmij, nikal i benzo(a)piren procjenjuje se na čitavom državnom području država članica.~~

~~2. U skladu s kriterijima navedenima u stavku 7., mjerenje je obvezno u sljedećim zonama:~~

~~(a) zone i aglomeracije u kojima su razine između gornjeg i donjeg praga procjene, i~~

~~(b) druge zone i aglomeracije u kojima razine prelaze gornji prag procjene.~~

~~Mjerenja se mogu zamijeniti tehnikama modeliranja kako bi se osigurala odgovarajuća razina podataka o kvaliteti zraka.~~

~~3. Kombinacija mjerenja, uključujući indikativna mjerenja iz Priloga IV. odjeljka I., i tehnike modeliranja može se upotrijebiti za procjenu kvalitete zraka u zonama i aglomeracijama u kojima se razine unutar reprezentativnog vremenskog razdoblja kreću između gornjeg i donjeg praga procjene koje treba utvrditi sukladno Prilogu II. odjeljku II.~~

~~4. U zonama i aglomeracijama u kojima su razine ispod donjeg praga procjene koji se utvrđuje sukladno Prilogu II. odjeljku II. moguće je koristiti jedino tehnike modeliranja ili objektivne procjene za procjenu razina.~~

~~5. Kada je potrebno mjeriti onečišćujuće tvari, mjerenja se obavljaju na stalnim mjestima neprekinuto ili nasumičnim uzorkovanjem. Broj mjerenja mora biti dovoljan da bi se razine mogle odrediti.~~

~~6. Gornji i donji pragovi procjene za arsen, kadmij, nikal i benzo(a)piren u zraku utvrđeni su u odjeljku I. Priloga II. Klasifikacija svake zone ili aglomeracije za potrebe ovog članka preispituje se barem svakih pet godina u skladu s postupkom utvrđenim u odjeljku II. Priloga II. Klasifikacija se preispituje ranije u slučaju relevantne promjene u aktivnostima vezanima uz koncentracije arsena, kadmija, nikla i benzo(a)pirena u zraku.~~

~~7. Kriteriji za određivanje lokacije točaka uzorkovanja za mjerenje arsena, kadmija, nikla i benzo(a)pirena u zraku radi utvrđivanja sukladnosti s ciljnim vrijednostima popisani su u odjeljcima I. i II. Priloga III. Najmanji broj točaka uzorkovanja za mjerenja na stalnom mjestu koncentracija svake od onečišćujućih tvari određuje se kako je propisano u odjeljku IV. Priloga III., a ona će biti smještena u svakoj zoni ili aglomeraciji u kojoj je potrebno mjerenje, ako je mjerenje na stalnom mjestu jedini izvor podataka o koncentracijama unutar tih zona i aglomeracija.~~

6.~~8.~~. Radi procjene doprinosa benzo~~(a)~~[*a*]pirena u zraku, svaka država članica prati druge relevantne policiklične aromatske ugljikovodike na ograničenom broju ~~mjernih mjesta~~ ⇨ točaka uzorkovanja ⇦ . Među tim spojevima nalaze se barem: benzo~~(a)~~[*a*]antracen, benzo~~(b)~~[*b*])fluoranten, benzo~~(j)~~[*j*]fluoranten, benzo~~(k)~~[*k*]fluoranten, indeno~~(1,2,3-cd)~~[*1,2,3-cd*]piren i dibenz~~(a,h)~~[*a,h*]antracen. ~~Mjesta za praćenje~~ ⇨ Točke uzorkovanja ⇦ tih policikličkih aromatskih ugljikovodika nalaze se na ⇨ točkama ⇦ ~~mjestima~~ uzorkovanja za benzo~~(a)~~[*a*]piren te se odabiru tako da je moguće utvrditi geografske varijacije i dugoročne trendove. ~~Primjenjuju se odjeljci I., II. i III. Priloga III.~~

⇩ novo

7. Osim praćenja koje se zahtijeva na temelju članka 10., države članice prema potrebi prate razine ultrasitnih čestica u skladu s točkom D Priloga III. i odjeljkom 3. Priloga VII.

🡻 2008/50

~~5. Pored procjena iz stavaka 2., 3. i 4., na ruralnim pozadinskim lokacijama daleko od značajnih izvora onečišćenja zraka, obavljaju se mjerenja kako bi se dobile informacije o ukupnoj masenoj koncentraciji i koncentracijama kemijskog sastava sitnih lebdećih čestica ($PM_{2,5}$) na temelju godišnjeg prosjeka, a ta se mjerenja provode prema sljedećim kriterijima:~~

~~(a) na svakih 100000 km^2 postavlja se jedna točka uzorkovanja;~~

~~(b) svaka država članica postavlja barem jednu mjernu postaju ili, uz dogovor sa susjednim državama članicama, postavlja jednu ili nekoliko zajedničkih mjernih postaja koje pokrivaju relevantne susjedne zone, kako bi se postigla potrebna prostorna rezolucija;~~

~~(c) prema potrebi, praćenje je usklađeno sa strategijom praćenja i programom mjerenja iz Programa suradnje za praćenje i ocjenu dalekosežnog prijenosa onečišćujućih tvari u zraku u Europi (EMEP);~~

~~(d) Odjeljci A i C Priloga I. primjenjuju se na ciljeve kvalitete podataka za mjerenja masene koncentracije lebdećih čestica, a Prilog IV. primjenjuje se u cijelosti.~~

~~Države članice obavješćuju Komisiju o metodama mjerenja koje su korištene prilikom mjerenja kemijskog sastava sitnih lebdećih čestica ($PM_{2,5}$).~~

↓ 219/2009 članak 1. i Prilog, točka 3. podtočka 8. (prilagođeno)

~~9. Bez obzira na razine koncentracije, za potrebe indikativnog mjerenja, arsena, kadmija, nikla, ukupne količine plinovite žive, benzo(a)pirena i ostalih policikličkih aromatskih ugljikovodika iz stavka 8. u zraku, kao i ukupne količine nataloženog arsena, kadmija, žive, nikla, benzo(a)pirena i ostalih policikličnih aromatskih ugljikovodika iz stavka 8., na svakih se 100000 km2 postavlja mjerna postaja za uzorkovanje. Svaka država članica postavlja najmanje jednu mjernu postaju za uzorkovanje. Međutim, države članice mogu putem sporazuma i u skladu sa smjernicama koje se sastavljaju na temelju regulatornog postupka iz članka 6. stavka 2., postaviti jednu ili više zajedničkih mjernih postaja, koje obuhvaćaju granične zone u susjednim državama članicama kako bi se postigla potrebna prostorna pokrivenost. Također se preporučuje mjerenje dvovalentne žive u plinovitom i krutom stanju. Praćenje se, prema potrebi, usklađuje sa strategijom praćenja i programom mjerenja Europskog praćenja i procjene onečišćujućih tvari (EMEP). Mjesta uzorkovanja za te tvari odabiru se tako da je moguće odrediti geografske varijacije i dugoročne trendove. Primjenjuju se odjeljci I., II. i III. Priloga III.~~

↓ 2004/107
⇨ novo

8.~~10.~~ Upotreba bio-indikatora ~~može se razmotriti~~ ⇨ razmatra se ⇦ ako je potrebno procijeniti regionalne uzorke utjecaja na ekosustave ⇨ , među ostalim u skladu s praćenjem koje se provodi na temelju Direktive (EU) 2016/2284 ⇦ .

~~11. Za zone i aglomeracije unutar kojih se podaci iz stalnih mjernih postaja zamjenjuju podacima iz drugih izvora, poput registra emisija, indikativnih mjernih metoda i modeliranja kvalitete zraka, broj stalnih mjernih postaja koje treba postaviti i prostorna pokrivenost drugih tehnika treba biti dovoljna za određivanje koncentracija onečišćujućih tvari u zraku u skladu s odjeljkom I. Priloga III. i odjeljkom I. Priloga IV.~~

~~12. Ciljevi kvalitete podataka utvrđeni su u odjeljku I. Priloga IV. Kada se za procjenu koriste modeli kvalitete zraka, primjenjuje se odjeljak II. Priloga IV.~~

~~13. Referentne metode za uzorkovanje i analizu arsena, kadmija, žive, nikla i policikličkih aromatskih ugljikovodika u zraku utvrđene su u odjeljcima I., II. i III. Priloga V. odjeljak IV. Priloga V. utvrđuje referentne tehnike za mjerenje ukupnog taloženja arsena, kadmija, žive, nikla i policikličkih aromatskih ugljikovodika, a odjeljak V. Priloga V. odnosi se na referentne tehnike modeliranja kvalitete zraka ako su takve tehnike dostupne.~~

~~14. Datum do kojega države članice obavješćuju Komisiju o metodama korištenima za preliminarnu procjenu kvalitete zraka prema članku 11. stavku 1. točki (d) Direktive 96/62/EZ jest datum iz članka 10. ove Direktive.~~

↓ 219/2009 članak 1. i Prilog, točka 3. podtočka 8.

~~15. Komisija usvaja sve izmjene potrebne kako bi se odredbe ovog članka te odjeljka II. Priloga II., kao i priloga III., IV. i V. prilagodile znanstvenom i tehničkom napretku. Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, usvajaju se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 6. stavka 3. Navedene prilagodbe ne smiju izazvati nikakve izravne ni neizravne promjene ciljnih vrijednosti.~~

↓ 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

Članak 9.~~7.~~

Točke uzorkovanja

1. Lokacija točaka uzorkovanja za mjerenje sumporova dioksida, dušikova dioksida i dušikovih oksida, lebdećih čestica (PM_{10}, $PM_{2,5}$), olova, benzena , ~~i~~ ugljikova monoksida ⌦ , arsena, kadmija, nikla i benzo[*a*]pirena ⌫ u zraku određuje se ⌦ u skladu s Prilogom ⌫ ~~primjenom kriterija iz Priloga~~ IV. ~~III.~~

⌦ Smještaj točaka uzorkovanja za mjerenje prizemnog ozona određuje se u skladu s Prilogom IV. ⌫

2. U svakoj zoni ~~ili aglomeraciji~~ u kojoj ⇨ razina onečišćujućih tvari premašuje prag određen u Prilogu II. ⇦ ~~su mjerenja na stalnim mjestima jedini izvor informacija za procjenu kvalitete zraka,~~ broj točaka uzorkovanja za svaku ~~relevantnu~~ onečišćujuću tvar ne smije biti manji od minimalnog broja točaka uzorkovanja navedenog u ~~odjeljku A~~tablicama 3. i 4. u točkama A i C Priloga III. ~~V.~~

3. Za zone ~~i aglomeracije~~ ⇨ u kojima razina onečišćujućih tvari prekoračuje prag utvrđen u Prilogu II., ali ne odgovarajuće granične vrijednosti određene u tablici 1. u odjeljku 1. Priloga I., ciljne vrijednosti za prizemni ozon određene u odjeljku 2. Priloga I. ili kritične razine određene u odjeljku 3. Priloga I., ⇦ ~~unutar kojih su informacije dobivene mjerenjem na stalnim mjestima, dopunjene informacijama dobivenima modeliranjem i/ili indikativnim mjerenjem, ukupni~~ broj točaka uzorkovanja ~~naveden u odjeljku A Priloga V.~~ može se smanjiti do 50 %~~.~~ ⇨ u skladu s točkama A i C Priloga III. ⇦ pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) ~~dopunske metode~~ ⇨ indikativna mjerenja i modeliranje ⇦ daju dovoljno informacija za procjenu kvalitete zraka s obzirom na granične vrijednosti ⇨ , ciljne vrijednosti za prizemni ozon, kritične razine, pragove obavješćivanja i ⇦ ~~ili~~ pragove upozorenja, kao i odgovarajuće informacije za javnost ⇨ , uz one koje daju stalne točke uzorkovanja ⇦;

(b) broj točaka uzorkovanja koje treba postaviti i prostorna rezolucija ~~ostalih tehnika~~ ⇨ tehnika indikativnog mjerenja i modeliranja ⇦ dovoljni su za određivanje koncentracije relevantnih onečišćujućih tvari u skladu s ciljevima kvalitete podataka navedenima u ~~odjeljku~~ točkama A i B Priloga V.~~I.~~ i omogućuju da rezultati procjene ~~zadovolje kriterije~~ ⌦ ispune zahtjeve ⌫ navedene u točki D ~~odjeljku B~~ Priloga V.; ~~I~~

⇩ novo

(c) broj indikativnih mjerenja jednak je broju mjerenja na stalnim mjestima koja se zamjenjuju, a indikativna mjerenja traju najmanje dva mjeseca u kalendarskoj godini;

(d) za prizemni ozon, dušikov dioksid mjeri se na svim preostalim točkama uzorkovanja za mjerenje prizemnog ozona, osim na ruralnim pozadinskim postajama za mjerenje prizemnog ozona iz točke B Priloga IV.

4. Na državnom području države članice uspostavlja se jedna ili više točaka uzorkovanja prilagođenih cilju praćenja navedenom u odjeljku 2. točki A Priloga VII. kako bi se dobili podaci o koncentracijama prekursora prizemnog ozona navedenih u točki B tog odjeljka na lokacijama određenima u skladu s točkom C tog odjeljka.

🡻 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

5.~~4.~~ Svaka država članica osigurava u skladu s Prilogom IV.~~III.~~ da raspodjela ~~i broj točaka uzorkovanja na kojima se temelji pokazatelj~~ ⌦ za izračunavanje pokazatelja ⌫ prosječne izloženosti za $PM_{2,5}$ ⇨ i NO_2 ⇦ na odgovarajući način odražava opću izloženost stanovništva. Broj točaka uzorkovanja ne smije biti manji od onoga koji je određen primjenom točke ~~odjeljka~~ B Priloga III.~~V.~~

6. Rezultati ⇨ aplikacija za modeliranje ⇦ ~~modeliranja~~ i ~~/ili indikativnog mjerenja~~ ⌦ indikativnih mjerenja ⌫ uzimaju se u obzir prilikom procjene kvalitete zraka s obzirom na granične vrijednosti ⇨ i ciljne vrijednosti za prizemni ozon ⇦ .

⇩ novo

7. Točke uzorkovanja na kojima su u prethodne tri godine premašene bilo koje granične vrijednosti navedene u odjeljku 1. Priloga I. ne smiju se premjestiti, osim ako je premještanje potrebno zbog posebnih okolnosti, uključujući prostorni razvoj. Premještanje točaka uzorkovanja provodi se unutar njihova područja prostorne reprezentativnosti i temelji se na rezultatima modeliranja.

🡻 2008/50

~~4. Komisija nadzire primjenu kriterija za odabir točaka uzorkovanja u državama članicama kako bi olakšala usklađenu primjenu tih kriterija u čitavoj Europskoj uniji.~~

⇩ novo

Članak 10.

Nadređene lokacije za praćenje

1. Svaka država članica uspostavlja najmanje jednu nadređenu lokaciju za praćenje na 10 milijuna stanovnika na gradskoj pozadinskoj lokaciji. Države članice koje imaju manje od 10 milijuna stanovnika uspostavljaju barem jednu nadređenu lokaciju za praćenje na gradskoj pozadinskoj lokaciji.

Svaka država članica uspostavlja najmanje jednu nadređenu lokaciju za praćenje na 100 000 km^2 na ruralnoj pozadinskoj lokaciji. Države članice čije je državno područje manje od 100 000 km^2 uspostavljaju barem jednu nadređenu lokaciju za praćenje na ruralnoj pozadinskoj lokaciji.

2. Razmještaj nadređenih lokacija za praćenje se za gradske pozadinske lokacije i ruralne pozadinske lokacije provodi u skladu s točkom B Priloga IV.

3. Sve točke uzorkovanja koje ispunjavaju zahtjeve utvrđene u točkama B i C Priloga IV. i koje su postavljene na nadređene lokacije za praćenje mogu se uzeti u obzir u svrhu ispunjavanja zahtjeva o minimalnom broju točaka uzorkovanja za relevantne onečišćujuće tvari kako je navedeno u Prilogu III.

4. Država članica može u dogovoru s jednom ili više susjednih država članica uspostaviti jednu ili više zajedničkih nadređenih lokacija za praćenje kako bi se ispunili zahtjevi iz stavka 1. To ne utječe na obvezu svake države članice da uspostavi barem jednu nadređenu lokaciju za praćenje na gradskoj pozadinskoj lokaciji i jednu nadređenu lokaciju za praćenje na ruralnoj pozadinskoj lokaciji.

5. Mjerenja na svim nadređenim lokacijama za praćenje na gradskim pozadinskim lokacijama uključuju fiksna ili indikativna mjerenja raspodjele veličine ultrasitnih čestica i oksidativnog potencijala lebdećih čestica.

6. Mjerenja na svim nadređenim lokacijama za praćenje na gradskim pozadinskim lokacijama i na ruralnim pozadinskim lokacijama uključuju najmanje sljedeće:

(a) mjerenja na stalnim mjestima za lebdeće čestice (PM_{10} i $PM_{2,5}$), dušikov dioksid (NO_2), prizemni ozon (O_3), crni ugljik (BC), amonijak (NH_3) i ultrasitne čestice (UFP);

(b) mjerenja na stalnim mjestima ili indikativna mjerenja za sitne čestice ($PM_{2,5}$) kako bi se dobile barem informacije o njihovoj ukupnoj masenoj koncentraciji i koncentracijama kemijskog sastava na temelju godišnjeg prosjeka u skladu s odjeljkom 1. Priloga VII.;

(c) mjerenja na stalnim mjestima ili indikativna mjerenja arsena, kadmija, nikla, ukupne plinovite žive, benzo[*a*]pirena i ostalih policikličkih aromatskih ugljikovodika iz članka 8. stavka 6. u zraku, kao i ukupne količine nataloženog arsena, kadmija, žive, nikla, benzo[*a*]pirena i ostalih policikličnih aromatskih ugljikovodika iz članka 8. stavka 6. neovisno o razinama koncentracije.

7. Mjerenja krute i plinovite dvovalentne žive mogu se provoditi i na nadređenim lokacijama za praćenje na gradskim pozadinskim lokacijama i na ruralnim pozadinskim lokacijama.

↓ 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

8.~~(c)~~ Prema potrebi~~.~~ praćenje je usklađeno sa strategijom praćenja i programom mjerenja iz Programa suradnje za praćenje i ocjenu dalekosežnog prijenosa onečišćujućih tvari u zraku u Europi (EMEP) ⇨ , istraživačkom infrastrukturom za aerosol, oblake i plinove u tragovima (ACTRIS) te praćenjem posljedica onečišćenja zraka koje se provodi u skladu s Direktivom (EU) 2016/2284 ⇦ .

Članak 11.~~8.~~

Referentne metode mjerenja ⌦ i ciljevi kvalitete podataka ⌫

1. Države članice primjenjuju referentne metode mjerenja ~~i kriterije~~ navedene u ~~odjeljcima A i C~~ točkama A i C Priloga VI.

~~2.~~ ⌦ Međutim, ⌫o~~O~~stale metode mjerenja mogu se koristiti podložno uvjetima određenima u točkama ~~odjeljku~~ B , C, D i E Priloga VI.

⇩ novo

2. Podaci o kvaliteti zraka moraju ispunjavati ciljeve kvalitete podataka utvrđene u Prilogu V.

🡻 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

~~ODJELJAK 2.~~

~~Procjena kvalitete zraka s obzirom na prizemni ozon~~

~~*Članak 9.*~~

~~**Kriteriji procjene**~~

~~1. Ako je u zoni ili aglomeraciji koncentracija prizemnog ozona prekoračila dugoročne ciljeve iz odjeljka C Priloga VII. tijekom bilo koje od prethodnih pet godina mjerenja, obavljaju se mjerenja na stalnom mjestu.~~

~~2. Ako su podaci dostupni za manje od pet godina, države članice mogu, za potrebe utvrđivanja toga jesu li dugoročni ciljevi iz stavka 1. prekoračeni tijekom tih pet godina, kombinirati rezultate kratkotrajnih mjernih kampanja koje su provedene u vrijeme u koje, i na mjestu na kojem se očekuju najviše razine, s rezultatima dobivenima iz registra emisija i modeliranja.~~

~~*Članak 10.*~~

~~**Točke uzorkovanja**~~

~~1. Smještaj točaka uzorkovanja za mjerenje prizemnog ozona određuje se primjenom kriterija određenih u Prilogu VIII.~~

~~2. U svakoj zoni ili aglomeraciji u kojoj je mjerenje jedini izvor informacija za procjenu kvalitete zraka, broj točaka uzorkovanja za mjerenja prizemnog ozona na stalnim mjestima nije manji od minimalnog broja točaka uzorkovanja navedenog u odjeljku A Priloga IX.~~

~~3. Za zone i aglomeracije unutar kojih su informacije s točaka uzorkovanja za mjerenja na stalnim mjestima dopunjene informacijama dobivenima modeliranjem i/ili indikativnim mjerenjima, broj točaka uzorkovanja naveden u odjeljku A Priloga IX. može se smanjiti, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:~~

~~(a) dopunske metode daju dovoljno informacija za procjenu kvalitete zraka s obzirom na ciljne vrijednosti, dugoročne ciljeve, prag obavješćivanja i prag upozorenja;~~

~~(b) broj točaka uzorkovanja koje treba postaviti i prostorna rezolucija drugih tehnika dovoljni su za određivanje koncentracije prizemnog ozona, u skladu s ciljevima kvalitete podataka navedenim u odjeljku A Priloga I. i omogućuju da rezultati procjene zadovolje kriterije navedene u odjeljku B Priloga I.;~~

~~(c) najmanji broj točaka uzorkovanja u svakoj zoni ili aglomeraciji je jedna točka uzorkovanja na dva milijuna stanovnika ili jedna točka uzorkovanja na 50000 km^2, ovisno o tome koji kriterij daje veći broj točaka uzorkovanja, ali ne smije biti manji od jedne točke uzorkovanja u svakoj zoni ili aglomeraciji;~~

~~(d) dušikov dioksid mjeri se na svim preostalim točkama uzorkovanja, osim na gradskim pozadinskim postajama iz odjeljka A Priloga VIII.~~

~~Rezultati modeliranja i/ili indikativnog mjerenja uzimaju se u obzir prilikom procjene kvalitete zraka s obzirom na ciljne vrijednosti.~~

~~5. U zonama i aglomeracijama u kojima su tijekom svake od prethodnih pet godina koncentracije ispod dugoročnih ciljeva, broj točaka uzorkovanja za mjerenja na stalnim mjestima određuju se u skladu s odjeljkom B Priloga IX.~~

~~6. Svaka država članica osigurava uspostavljanje i rad barem jedne točke uzorkovanja na svojem državnom području, radi prikupljanja podataka o koncentraciji prekursora prizemnog ozona navedenih u Prilogu X. Svaka država članica odabire broj i smještaj postaja na kojima se mjere prekursori prizemnog ozona vodeći računa o ciljevima i metodama utvrđenima u Prilogu X.~~

~~*Članak 11.*~~

~~**Referentne metode mjerenja**~~

~~1. Države članice primjenjuju referentnu metodu za mjerenje prizemnog ozona utvrđenu u točki 8. odjeljka A Priloga VI. Ostale metode mjerenja mogu se koristiti podložno uvjetima navedenima u odjeljku B Priloga VI.~~

~~2. Svaka država članica obavješćuje Komisiju o metodama koje koristi za uzorkovanje i mjerenje hlapivih organskih spojeva, kako je navedeno u Prilogu X.~~

POGLAVLJE III.

UPRAVLJANJE KVALITETOM ZRAKA

Članak 12.

Zahtjevi u slučajevima kada su razine niže od graničnih vrijednosti ⌦ , ciljne vrijednosti za prizemni ozon i ciljane prosječne koncentracije izloženosti, ali iznad pragova procjene ⌫

1. U zonama ~~i aglomeracijama~~ u kojima su razine sumporova dioksida, dušikova dioksida, ⌦ lebdećih čestica (⌫ PM_{10}, $PM_{2,5}$) olova, benzena, ~~i~~ ugljikova monoksida ⇨ , arsena, kadmija, nikla i benzo[*a*]pirena ⇦ u zraku niže od graničnih vrijednosti razina navedenih u odjeljku 1. Priloga I. ~~prilozima~~ ~~XI. i XIV.,~~ države članice održavaju razine tih onečišćujućih tvari ispod graničnih vrijednosti~~ i nastoje očuvati najbolju kvalitetu zraka spojivu s održivim razvojem~~.

~~*Članak 18.*~~

~~**Zahtjevi u zonama i aglomeracijama u kojima koncentracije prizemnog ozona zadovoljavaju dugoročne ciljeve**~~

2. U zonama ~~i aglomeracijama~~ u kojima su razine prizemnog ozona ⇨ niže od ciljne vrijednosti za prizemni ozon ⇦ ~~zadovoljavaju dugoročne ciljeve~~ države članice ⇨ poduzimaju nužne mjere da te razine zadrže ispod ciljne vrijednosti za prizemni ozon i nastoje

postići dugoročne ciljeve navedene u odjeljku 2. Priloga I. ⇦ ~~.~~ u mjeri u kojoj to faktori, uključujući prekograničnu narav onečišćenja ozonom i meteorološke prilike, dozvoljavaju, ⇨ i uz uvjet da nužne mjere ne podrazumijevaju nerazmjerne troškove. ⇦ ~~održavaju te razine ispod dugoročnih ciljeva~~

⇩ novo

3. U prostornim jedinicama na razini NUTS 1, kako su opisane u Uredbi (EZ) br. 1059/2003, u kojima su pokazatelji prosječne izloženosti za $PM_{2,5}$ i NO_2 niži od odgovarajuće vrijednosti ciljane prosječne razine izloženosti za te onečišćujuće tvari kako je utvrđeno u odjeljku 5. Priloga I., države članice održavaju razine tih onečišćujućih tvari ispod ciljanih prosječnih razina izloženosti.

🡻 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

4. ⌦ Države članice ⌫ ⇨ nastoje postići i zadržati ⇦ ~~i razmjernim mjerama zadržavaju~~ najbolju kvalitetu zraka ~~spojivu s održivim razvojem~~ i visoku~~om~~ razinu~~om~~ zaštite okoliša i zdravlja ljudi ⇨ u skladu s ciljevima kvalitete zraka koje objavljuje SZO i ispod pragova procjene utvrđenih u Prilogu II. ⇦.

Članak 13.

Granične vrijednosti, ⌦ ciljne vrijednosti za prizemni ozon ⌫ i ⌦ obveza smanjenja prosječne izloženosti ⌫ ~~pragovi upozorenja~~ za zaštitu zdravlja ljudi

1. Države članice osiguravaju da u njihovim zonama ~~i aglomeracijama~~ razine sumporova dioksida, ⇨ dušikova dioksida, lebdećih čestica (⇦ PM_{10}~~,~~⇨ i $PM_{2,5}$) ⇦ , olova ⇨ , benzena, ⇦ ~~i~~ ugljikova monoksida ⇨ , arsena, kadmija, nikla i benzo[*a*]pirena ⇦ u zraku ne prelaze granične vrijednosti utvrđene u odjeljku 1. Priloga I. ~~Prilogu XI~~.

~~Što se tiče dušikova dioksida i benzena, granične vrijednosti navedene u Prilogu XI. ne smiju se prekoračiti od tamo navedenih datuma.~~

~~*Članak 17.*~~

~~**Zahtjevi u zonama i aglomeracijama gdje koncentracije prizemnog ozona prekoračuju ciljne vrijednosti i dugoročne ciljeve**~~

2.~~1.~~. ⇨ Za prizemni ozon, ⇦ ~~D~~države članice ⌦ osiguravaju, ⌫ poduzimajući sve potrebne mjere~~,~~ koje ne zahtijevaju nerazmjerne troškove, ⌦ da razine u cijeloj zoni ne prekoračuju ⌫ ~~kako bi osigurale postizanje~~ ciljne~~ih~~ vrijednosti ⇨ za prizemni ozon ⇦ ~~i dugoročnih ciljeva~~ ⌦ kako su utvrđene u odjeljku 2. točki B Priloga I. ⌫ .

~~*Članak 15.*~~

~~**Ciljano smanjenje izloženosti $PM_{2,5}$ na nacionalnoj razini za zaštitu zdravlja ljudi**~~

3.~~1.~~. Države članice ⌦ osiguravaju da se ⌫ ~~poduzimaju sve potrebne mjere koje ne zahtijevaju nerazmjerne troškove za smanjenje izloženosti $PM_{2,5}$, s ciljem postizanja, na nacionalnoj razini, ciljanog~~ ⇨ obveze ⇦ smanjenja ⇨ prosječne ⇦ izloženosti ~~utvrđenog u odjeljku B Priloga XIV.~~ ⌦ kako su utvrđene u odjeljku 5. točki B Priloga I. ⌫ ⇨ poštuju

svugdje u njihovim prostornim jedinicama na razini NUTS 1 ako prekoračuju ciljane prosječne razine izloženosti utvrđene u odjeljku 5. točki C Priloga I. ⇦ ~~do tamo navedene godine.~~

4. Usklađenost s~~a ovim zahtjevima~~ ⌦ stavcima 1, 2. i 3. ⌫ ocjenjuje se u skladu s Prilogom IV. ~~Prilogom III.~~

5. ~~Pokazatelj~~ ⌦ Pokazatelji ⌫ prosječne izloženosti ~~za $PM_{2,5}$~~ procjenjuj~~u~~e se u skladu s odjeljkom 5. točkom A. Priloga I. ~~XIV.~~

6. ⇨ Rokovi za postizanje graničnih vrijednosti ⇦ ~~Granice tolerancije~~ utvrđeni~~e~~ u tablici I. odjeljka 1. Priloga I.~~u XI. primjenjuju se~~ ⇨ mogu se odgoditi ⇦ u skladu s člankom 18. 22. ~~stavkom 3. i člankom 23. stavkom 1~~.

⇩ novo

7. Države članice koje uvedu strože standarde kvalitete zraka u skladu s člankom 193. UFEU-a obavješćuju Komisiju o njima u roku od tri mjeseca od njihova donošenja. Uz takvu obavijest prilaže se objašnjenje o postupku utvrđivanja tih standarda kvalitete zraka i korištenim znanstvenim informacijama.

🡻 2008/50 (prilagođeno)

Članak 14.

Kritične razine ⌦ za zaštitu vegetacije i prirodnih ekosustava ⌫

~~1.~~ Države članice osiguravaju sukladnost s kritičnim razinama navedenima u odjeljku 3. Priloga I.~~u XIII.~~, kako je procijenjeno u skladu s ~~odjeljkom~~ točkom A Priloga IV.~~III.~~

~~2. Ako su mjerenja na stalnim mjestima jedini izvor informacija za procjenu kvalitete zraka, broj točaka uzorkovanja ne smije biti manji od minimalnog broja navedenog u odjeljku C Priloga V. Ako su te informacije dopunjene indikativnim mjerenjima ili modeliranjem, minimalni broj točaka uzorkovanja može se smanjiti za 50 %, sve dok se koncentracije relevantnih onečišćujućih tvari koje se procjenjuju mogu odrediti u skladu s ciljevima kvalitete podataka navedenima u odjeljku A Priloga I.~~

🡻 2004/107

~~*Članak 3.*~~

~~**Ciljne vrijednosti**~~

~~1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere koje ne iziskuju nerazmjerne troškove kako bi osigurale da od 31. prosinca 2012. koncentracije arsena, kadmija, nikla i benzo(a)pirena, koje se koriste kao pokazatelji kancerogenog rizika policikličkih aromatskih ugljikovodika u zraku, procijenjene u skladu s člankom 4., ne prekoračuju ciljne vrijednosti utvrđene u Prilogu I.~~

~~2. Države članice sastavljaju popis zona i aglomeracija u kojima su razine arsena, kadmija, nikla i benzo(a)pirena niže od odgovarajućih ciljnih vrijednosti. Države članice održavaju razine tih onečišćujućih tvari u dotičnim zonama i aglomeracijama ispod~~

~~odgovarajućih ciljnih vrijednosti i nastoje očuvati najvišu kvalitetu zraka spojivu s održivim razvojem.~~

~~3. Države članice sastavljaju popis zona i aglomeracija u kojima su prekoračene ciljne vrijednosti utvrđene u Prilogu I.~~

~~Za takve zone i aglomeracije države članice navode područja u kojima se vrijednosti prekoračuju, kao i izvore koji tome doprinose. Na dotičnim područjima države članice poduzimaju sve potrebne mjere koje ne iziskuju nerazmjerne troškove, a koje su usmjerene posebno prema glavnim izvorima emisije, kako bi se dostigle ciljne vrijednosti. U slučaju industrijskih postrojenja na koje se odnosi Direktiva 96/61/EZ, to znači upotrebu BAT-a kako je propisano u članku 2. stavku 11. te Direktive.~~

↓ 2008/50 (prilagođeno) ⇨ novo

~~Članak 16.~~

~~Ciljna vrijednost i granična vrijednost $PM_{2,5}$ za zaštitu zdravlja ljudi~~

~~1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere, koje ne zahtijevaju nerazmjerne troškove, kako bi osigurale da koncentracije $PM_{2,5}$ u zraku ne prekoračuju ciljne vrijednosti iz odjeljka D Priloga XIV. od tamo navedenog datuma.~~

~~2. Države članice osiguravaju da koncentracije $PM_{2,5}$ u zraku ne prekoračuju granične vrijednosti utvrđene u odjeljka E. Priloga XIV. u njihovim zonama i aglomeracijama od tamo navedenog datuma. Usklađenost s ovim zahtjevom procjenjuje se u skladu s Prilogom III.~~

~~3. Granica tolerancije utvrđena u odjeljku E. Priloga XIV. primjenjuje se u skladu s člankom 23. stavkom 1.~~

Članak 15.~~19.~~

~~Mjere potrebne u slučaju p~~Prekoračenja pragova obavješćivanja ili upozorenja

1.~~2.~~ Pragovi upozorenja za koncentracije sumporova dioksida, ~~i~~dušikova dioksida ⇨ i lebdećih čestica (PM_{10} i $PM_{2,5}$) ⇦ u zraku utvrđeni su u odjeljku 4. točki A Priloga I.~~XII.~~

⇩ novo

2. Prag upozorenja i prag obavješćivanja za prizemni ozon utvrđeni su u odjeljku 4. točki B Priloga I.

↓ 2008/50 (prilagođeno) ⇨ novo

3. Ako se prekorači ~~prag obavješćivanja naveden u Prilogu XII. ili~~ bilo koji ~~od pragova upozorenja~~ ⌦ prag upozorenja ili prag obavješćivanja ⌫ utvrđen~~ih~~ u ~~tom Prilogu,~~ ⌦ odjeljku 4. Priloga I., ⌫ države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi ~~putem radija, televizije, novina ili interneta~~ obavijestile javnost ⇨ o tome u roku od najviše nekoliko sati, koristeći se različitim medijima i komunikacijskim kanalima i osiguravajući širok javni pristup ⇦.

⇩ novo

4. Države članice osiguravaju da se u skladu s točkama 2. i 3. Priloga IX. informacije o stvarnim ili prognoziranim prekoračenjima bilo kojeg praga upozorenja ili praga obavješćivanja što prije pruže javnosti.

🡻 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

Članak 16. ~~20.~~

Doprinos onečišćenju iz prirodnih izvora

1. Za zadanu godinu, države članice ⇨ mogu ⇦ ~~Komisiji šalju popise~~ ⇨ odrediti ⇦ :

(a) zone ~~i aglomeracija~~ u kojima se prekoračenja graničnih vrijednosti za zadane onečišćujuće tvari mogu pripisati prirodnim izvorima; ⌦ i ⌫

⇩ novo

(b) prostorne jedinice razine NUTS 1 u kojima se prekoračenja razine određene obvezama smanjenja prosječne izloženosti mogu pripisati prirodnim izvorima.

🡻 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

2. Države članice dostavljaju ⇨ Komisiji popise takvih zona i prostornih jedinica na razini NUTS 1 iz stavka 1., zajedno s ⇦ informacijama ~~e~~ o koncentracijama i izvorima, ~~te~~ i dokaze ~~koji dokazuju~~ da se prekoračenja mogu pripisati prirodnim izvorima.

3. ~~2.~~. Ako je Komisija obaviještena o prekoračenju koje se može pripisati prirodnim izvorima u skladu sa stavkom 2. ~~1.~~, za potrebe ove Direktive to se prekoračenje ne smatra prekoračenjem.

~~3. Komisija do 11. lipnja 2010. izdaje smjernice za dokazivanje i oduzimanje prekoračenja koja se mogu pripisati prirodnim izvorima.~~

Članak 17. ~~21.~~

Prekoračenja koja se mogu pripisati zimskom posipavanju cesta pijeskom ili solju

1. Države članice mogu ⇨ za određenu godinu ⇦ odrediti zone ~~ili aglomeracije~~ u kojima su granične vrijednosti za PM_{10} u zraku prekoračene zbog resuspendiranja lebdećih čestica zbog zimskog posipavanja cesta pijeskom ili solju.

2. Države članice ~~šalju~~ Komisiji ⌦ daju ⌫ popise svih takvih zona ⇨ iz stavka 1. ⇦ ~~ili aglomeracija~~, zajedno s informacijama o koncentracijama i izvorima PM_{10} ⇨ u takvim zonama. ⇦ ~~koji se u njima nalaze.~~

~~3. Prilikom obavješćivanja Komisije u skladu s člankom 27.~~ dDržave članice dostavljaju ⌦ i ⌫ ~~potrebne~~ dokaze da su prekoračenja uzrokovana resuspendiranim lebdećim česticama i da su poduzete razumne mjere za snižavanje ⌦ takve ⌫ koncentracije.

3.~~4.~~. Ne dovodeći u pitanje članak 16. ~~20.~~, u slučaju zona ~~i aglomeracija~~ iz stavka 1. ovog članka, države članice moraju donijeti plan za kvalitetu zraka predviđen u članku 19. ~~23.~~ samo ako se prekoračenje može pripisati izvorima PM_{10} koji nisu posljedica zimskog posipavanja cesta pijeskom ili solju.

~~5. Komisija do 11. lipnja 2010. izdaje smjernice za određivanje onečišćenja nastalog radi resuspendiranja lebdećih čestica nakon zimskog posipavanja cesta pijeskom ili solju.~~

Članak 18.~~22.~~

Odgoda krajnj~~egih~~ rok~~ov~~a za postizanje usklađenosti i izuzeće od obveze primjene određenih graničnih vrijednosti

1. Ako se u određenoj zoni ~~ili aglomeraciji~~ ne može postići sukladnost s graničnim vrijednostima za ⇨ lebdeće čestice (PM_{10} i $PM_{2,5}$) ili ⇦ dušikov dioksid ~~ili benzen~~ do ⌦ krajnjeg roka navedenog ⌫ ~~krajnjih rokova navedenih~~ u tablici 1. odjeljka 1. Priloga I. ~~Prilogu XI.~~ ⇨ zbog disperzijskih karakteristika određenog mjesta, graničnih orografskih uvjeta, nepovoljnih klimatskih uvjeta ili prekograničnog prijenosa onečišćujućih tvari ⇦, država članica može odgoditi ~~te krajnje rokove~~ ⇨ taj krajnji rok jednom ⇦ ~~do~~ za najviše pet godina za tu određenu zonu ~~ili aglomeraciju,~~ ~~pod uvjetom~~ ⌦ ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: ⌫

⇩ 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

(e) ~~da je~~ donesen je plan za kvalitetu zraka u skladu s člankom 19. stavkom 4. ⌦ koji ispunjava zahtjeve navedene u članku 19. stavcima od 5. do 7. ⌫ ~~člankom 23.~~ za zonu ~~ili aglomeraciju~~ na koju se odnosi odgoda;

(f) ~~takav~~ plan za kvalitetu zraka ⌦ iz točke (a) ⌫ dopunjuje se informacijama iz točke ~~odjeljka~~ B Priloga VIII.~~XV.~~ koje se odnose na predmetne onečišćujuće tvari i pokazuje kako će se postići ⇨ da razdoblja prekoračenja graničnih vrijednosti budu što kraća ⇦ ~~sukladnost s graničnim vrijednostima prije novog krajnjeg roka;~~;

⇩ novo

(g) u planu za kvalitetu zraka iz točke (a) navodi se kako će javnost, a posebno osjetljivo stanovništvo i ranjive skupine, biti obaviještena o posljedicama te odgode za zdravlje ljudi i okoliš;

(h) u planu za kvalitetu zraka iz točke (a) navodi se kako će se mobilizirati dodatna sredstva, među ostalim u okviru relevantnih nacionalnih programa i programa financiranja sredstvima Unije, za brže poboljšanje kvalitete zraka u zoni na koju bi se odgoda primjenjivala.

⇩ 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

~~2. Ako se sukladnost s graničnim vrijednostima za PM_{10} iz Priloga XI. u određenoj zoni ili aglomeraciji ne može postići zbog disperzijskih karakteristika određenog mjesta, nepovoljnih klimatskih uvjeta ili prekograničnog prijenosa onečišćujućih tvari, država članica izuzima se od obveze primjene tih graničnih vrijednosti do 11. lipnja 2011. pod uvjetom da su~~

~~ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 1. i da država članica dokaže da su poduzete sve odgovarajuće mjere na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kako bi se poštovali krajnji rokovi.~~

~~3. Ako država članica primjenjuje stavak 1. ili 2., mora osigurati da granična vrijednost za svaku onečišćujuću tvar nije prekoračena za više nego što iznosi maksimalna granica tolerancije iz Priloga XI. za svaku predmetnu onečišćujuću tvar.~~

2.~~4.~~. Države članice obavješćuju Komisiju o slučajevima u kojima se, po njihovu~~om~~ mišljenju, ~~može~~ primjenjuje~~ijeniti~~ stavak 1. ~~ili 2.,~~ te dostavljaju plan za kvalitetu zraka iz stavka 1.~~,~~ ~~uključujući~~ i sve relevantne informacije koje Komisija treba kako bi procijenila jesu li ⇨ navedeni razlozi za odgodu opravdani, a ⇦ ~~relevantni~~ uvjeti ⌦navedeni u tom stavku ⌫ ispunjeni ~~ili ne~~. U svojoj procjeni Komisija vodi računa o procijenjenim učincima mjera~~,~~ koje su države članice poduzele, koje poduzimaju ili će poduzimati, na kvalitetu zraka u državama članicama, kao i o procijenjenim učincima ~~trenutačnih mjera Zajednice~~ ⌦ mjera Unije ⌫ ~~i planiranih mjera Zajednice koje treba predložiti Komisija~~.

Ako Komisija ne uputi primjedbe u roku od ⌦ 9 ⌫ ~~devet~~ mjeseci od primitka te obavijesti, smatra se da su ispunjeni relevantni uvjeti za primjenu stava~~e~~ka 1. ~~ili 2.~~

Ako Komisija uputi primjedbe, može od država članica zahtijevati da prilagode postojeće ili izrade nove planove za kvalitetu zraka.

POGLAVLJE IV.

PLANOVI

Članak 19.~~23.~~

Planovi za kvalitetu zraka

1. Ako u određenim zonama ~~ili aglomeracijama~~ razine onečišćujućih tvari u zraku prekorače bilo koju graničnu vrijednost ⇨ utvrđenu u odjeljku 1. Priloga I. ⇦ ~~ili ciljnu vrijednost kao i bilo koju granicu tolerancije u svakom od tih slučajeva~~, države članice ⌦ utvrđuju ⌫ ~~osiguravaju izradu~~ planove~~a~~ za kvalitetu zraka za te zone ~~i aglomeracije~~ ⇨ što prije, a najkasnije 2 godine od kalendarske godine u kojoj je zabilježeno prekoračenje granične vrijednosti. U tim planovima za kvalitetu zraka utvrđuju se odgovarajuće mjere ⇦ ~~kako bi postigle~~ ⌦ za postizanje predmetne ⌫ ~~relevantnu~~ granične~~u~~ vrijednosti ~~ili ciljnu vrijednost navedenu u prilozima XI. i XIV.~~ ⇨ i za to da razdoblje prekoračenja bude što kraće, a u svakom slučaju ne dulje od 3 godine od kraja kalendarske godine u kojoj je prijavljeno prvo prekoračenje. ⇦

⇩ novo

Ako u trećoj kalendarskoj godini od utvrđivanja plana za kvalitetu zraka i dalje postoje prekoračenja graničnih vrijednosti, države članice ažuriraju plan za kvalitetu zraka i mjere u njemu i u sljedećoj kalendarskoj godini poduzimaju dodatne i strože mjere kako bi razdoblje prekoračenja bilo što kraće.

2. Ako u određenoj prostornoj jedinici na razini NUTS 1 razine onečišćujućih tvari u zraku prekoračuju ciljnu vrijednost za prizemni ozon utvrđenu u odjeljku 2. Priloga I., države članice utvrđuju planove za kvalitetu zraka za te prostorne jedinice na razini NUTS 1 što prije, a najkasnije 2 godine nakon kalendarske godine u kojoj je zabilježeno prekoračenje ciljne vrijednosti za prizemni ozon. U tim se planovima za kvalitetu zraka utvrđuju

odgovarajuće mjere kako bi se postigla ciljna vrijednost za prizemni ozon i kako bi razdoblje prekoračenja bilo što kraće.

Ako u petoj kalendarskoj godini od utvrđivanja plana za kvalitetu zraka u relevantnoj prostornoj jedinici na razini NUTS 1 i dalje postoje prekoračenja ciljne vrijednosti za prizemni ozon, države članice ažuriraju plan za kvalitetu zraka i mjere u njemu i u sljedećoj kalendarskoj godini poduzimaju dodatne i strože mjere kako bi razdoblje prekoračenja bilo što kraće.

Za prostorne jedinice na razini NUTS 1 u kojima je premašena ciljna vrijednost za prizemni ozon države članice osiguravaju da relevantni nacionalni program kontrole onečišćenja zraka utvrđen u skladu s člankom 6. Direktive (EU) 2016/2284 uključuje mjere koje se odnose na ta prekoračenja.

3. Ako je u određenoj prostornoj jedinici na razini NUTS 1 prekršena obveza smanjenja prosječne izloženosti utvrđena u odjeljku 5. Priloga I., države članice utvrđuju planove za kvalitetu zraka za te prostorne jedinice na razini NUTS 1 što prije, a najkasnije 2 godine nakon kalendarske godine u kojoj je zabilježeno kršenje obveze smanjenja prosječne izloženosti. U tim se planovima za kvalitetu zraka utvrđuju odgovarajuće mjere za ispunjenje obveze smanjenja prosječne izloženosti i za to da razdoblje kršenja bude što kraće.

Ako se u petoj kalendarskoj godini od izrade plana za kvalitetu zraka i dalje krši obveza smanjenja prosječne izloženosti, države članice ažuriraju plan za kvalitetu zraka i mjere u njemu i u sljedećoj kalendarskoj godini poduzimaju dodatne i strože mjere kako bi razdoblje kršenja bilo što kraće.

4. Ako su od [unijeti dvije godine nakon stupanja na snagu ove Direktive] do 31. prosinca 2029. u zoni ili prostornoj jedinici na razini NUTS 1 razine onečišćujućih tvari iznad bilo koje granične vrijednosti koju treba postići do 1. siječnja 2030. kako je utvrđeno u tablici 1. odjeljka 1. Priloga I., države članice utvrđuju plan za kvalitetu zraka za predmetnu onečišćujuću tvar što prije, a najkasnije dvije godine od kalendarske godine u kojoj je zabilježeno prekoračenje kako bi se postigle odgovarajuće granične vrijednosti ili ciljne vrijednosti za prizemni ozon do isteka roka za postizanje usklađenosti.

Ako su države članice obvezne utvrditi plan za kvalitetu zraka u skladu s ovim stavkom i plan za kvalitetu zraka u skladu s člankom 19. stavkom 1. za istu onečišćujuću tvar, one mogu utvrditi kombinirani plan za kvalitetu zraka u skladu s člankom 19. stavcima 5., 6. i 7. i dostaviti informacije o očekivanom učinku mjera za postizanje usklađenosti za svaku graničnu vrijednost na koju se taj plan odnosi, kako se zahtijeva u točkama 5. i 6. Priloga VIII. U tim kombiniranim planovima za kvalitetu zraka utvrđuju se odgovarajuće mjere za postizanje svih s njime povezanih graničnih vrijednosti i za to da razdoblje prekoračenja bude što kraće.

5. Planovi za kvalitetu zraka sadržavaju barem sljedeće informacije:

(i) informacije navedene u točki A podtočkama od 1. do 6. Priloga VIII.;

(j) ako je primjenjivo, informacije navedene u točki A podtočkama 7. i 8. Priloga VIII.;

(k) prema potrebi, informacije o mjerama za smanjenje emisija iz točke B podtočke 2. Priloga VIII.

↓ 2008/50 (prilagođeno) ⇨ novo

⇨ Države članice dužne su razmotriti uključivanje mjera iz članka 20. stavka 2. i ⇦ ~~Planovi za kvalitetu zraka mogu dodatno obuhvatiti i~~ posebnih~~e~~ mjera~~e~~ koje imaju za cilj zaštitu ⇨ osjetljivog stanovništva i ranjivih skupina ⇦ ~~osjetljivih skupina stanovništva~~, uključujući ~~i~~ djecu, ⌦ u svoje planove za kvalitetu zraka ⌫.

⇩ novo

U pogledu predmetnih onečišćujućih tvari, pri pripremi planova za kvalitetu zraka države članice dužne su procijeniti rizik prekoračivanja odgovarajućih pragova upozorenja. Ta se analiza koristi za izradu kratkoročnih akcijskih planova kad je to primjenjivo.

↓ 2008/50 (prilagođeno) ⇨ novo

Ako planovi~~e~~ za kvalitetu zraka ~~treba izraditi ili provesti~~ ⌦ moraju biti utvrđeni ⌫ u odnosu na nekoliko onečišćujućih tvari ⌦ ili standarda za kvalitetu zraka ⌫, država članica, ~~ako je prikladno~~, prema potrebi ~~priprema i provodi~~ ⌦ utvrđuje ⌫ cjelovite planove za kvalitetu zraka, koji obuhvaćaju sve predmetne onečišćujuće tvari ⇨ i standarde kvalitete zraka ⇦.

~~2.~~ Države članice, u mjeri u kojoj je to izvedivo, osiguravaju usklađenost svojih planova za kvalitetu zraka s ostalim planovima koji ⇨ imaju bitan učinak na kvalitetu zraka, uključujući one koji ⇦ se zahtijevaju ~~sukladno~~ ~~Direktivi 2001/80/EZ~~ na temelju Direktive 2010/75/ EU Europskog parlamenta i Vijeća[78], ~~Direktivi 2001/81/EZ~~ direktiva (EU) 2016/2284 ~~Direktivi ili~~ ⌦ i ⌫ 2002/49/EZ ~~, kako bi postigle relevantne ciljeve zaštite okoliša~~ ⇨ te na temelju zakonodavstva o klimi, energiji, prijevozu i poljoprivredi ⇦ .

⇩ novo

6. Države članice se u skladu s Direktivom 2003/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća[79] savjetuju s javnošću i nadležnim tijelima na koja će se, zbog njihovih odgovornosti u području onečišćenja zraka i kvalitete zraka, vjerojatno odnositi provedba planova za kvalitetu zraka, o nacrtima planova za kvalitetu zraka i svim značajnim ažuriranjima planova za kvalitetu zraka prije njihova dovršetka.

Pri izradi planova za kvalitetu zraka države članice osiguravaju da dionici čije aktivnosti doprinose prekoračenju budu pozvani da predlože mjere koje mogu poduzeti kako bi se zaustavila prekoračenja te da nevladinim organizacijama, kao što su organizacije za zaštitu okoliša, organizacije potrošača, organizacije koje zastupaju interese osjetljivog stanovništva i ranjivih skupina, druga relevantna zdravstvena tijela i relevantna gospodarska udruženja, bude dopušteno sudjelovanje u tim savjetovanjima.

[78] Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

[79] Direktiva 2003/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o osiguravanju sudjelovanja javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš i o izmjeni direktiva Vijeća 85/337/EEZ i 96/61/EZ s obzirom na sudjelovanje javnosti i pristup pravosuđu (SL L 156, 25.6.2003., str. 17.).

↓ 2008/50 (prilagođeno) ⇨ novo

7. ~~Ti se~~ ~~p~~Planovi ⌦ za kvalitetu zraka ⌫ Komisiji se dostavljaju ⇨ u roku od 2 mjeseca od njihova donošenja ⇦ ~~bez odgode, a najkasnije dvije godine nakon kraja godine u kojoj je zabilježeno prvo prekoračenje~~.

Članak 20.~~24.~~

Kratkoročni akcijski planovi

1. Ako u određenoj zoni ~~ili aglomeraciji~~ postoji rizik da će razine onečišćujućih tvari prekoračiti jedan ili više pragova upozorenja navedenih u odjeljku 4. Priloga I. ~~Prilogu XII.~~, države članice izrađuju ⌦ kratkoročne ⌫ akcijske planove koji sadrže ⇨ hitne ⇦ mjere koje treba poduzeti u kratkom roku kako bi se smanjio rizik ili trajanje takvog prekoračenja. ~~Ako se rizik odnosi na jednu od ili više graničnih vrijednosti ili ciljnih vrijednosti navedenih u prilozima VII., XI. i XIV., države članice prema potrebi mogu izraditi takve kratkoročne akcijske planove.~~

~~Ipak~~ Međutim, ako postoji rizik od prekoračenja praga upozorenja za prizemni ozon ~~naveden u odjeljku B Priloga XII., takve kratkoročne akcijske planove~~ , države članice ~~izrađuju~~, vodeći računa o nacionalnim geografskim, meteorološkim i gospodarskim uvjetima, ~~samo ako po njihovom mišljenju~~ ⇨ mogu odustati od izrade takvih planova ako ne ⇦ postoji znatan potencijal za smanjenje rizika, trajanja ili ozbiljnosti takvog prekoračenja. ~~Kod izrade takvog kratkoročnog plana države članice vode računa o Odluci 2004/279/EZ.~~

2. ⌦ Pri izradi ⌫ ~~K~~kratkoročnih akcijski h planova~~i~~ iz stavka 1. ⌦ države članice ⌫ mogu, ovisno o pojedinačnom slučaju, predvidjeti učinkovite mjere za kontrolu i, gdje je potrebno, ⇨ privremeno ⇦ obustavljanje aktivnosti koje doprinose riziku prekoračenja odnosnih graničnih vrijednosti ili ciljnih vrijednosti ili praga upozorenja. ~~Ti~~ ⇨ Ovisno o udjelu glavnih izvora onečišćenja ili prekoračenjima u odnosu na koja treba djelovati, u tim kratkoročnim ⇦ akcijskim planovima ~~mogu uključivati~~ ⇨ mora se razmotriti uključivanje ⇦ mjera~~e~~ ~~vezane uz promet motornih vozila~~ ⇨ u odnosu na prijevoz ⇦ , građevinske radove, ~~brodove u sidrištu i rad~~ industrijska~~ih~~ postrojenja ~~ili~~ ⇨ i ⇦ upotrebu industrijskih proizvoda i grijanje kućanstava. U okviru ~~ov~~tih planova ⇨ moraju ⇦ ~~mogu~~ se uzeti u obzir i specifične aktivnosti s ciljem zaštite ⇨ osjetljivog stanovništva i ranjivih skupina ⇦ ~~osjetljivih skupina stanovništva~~, uključujući ~~i~~ djecu.

⇩ novo

3. Države članice se u skladu s Direktivom 2003/35/EZ savjetuju s javnošću i nadležnim tijelima na koja će se, zbog njihovih odgovornosti u području onečišćenja zraka i kvalitete zraka, vjerojatno odnositi provedba kratkoročnih akcijskih planova, o nacrtima kratkoročnih akcijskih planova i svim njihovim značajnim ažuriranjima prije njihova dovršetka.

↓ 2008/50 ⇨ novo

4.~~3.~~. Kada države članice izrade kratkoročni akcijski plan, omogućuju javnosti i relevantnim organizacijama kao što su organizacije za zaštitu okoliša, organizacije za zaštitu potrošača, organizacije koje zastupaju interese ⇨ osjetljivog stanovništva i ranjivih

skupina ⇦ ~~osjetljivih skupina stanovništva~~, ostala relevantna tijela za zaštitu zdravlja i industrijska udruženja, uvid u rezultate svojih istraživanja o izvedivosti i sadržaj specifičnih kratkoročnih akcijskih planova, kao i informacije o provedbi tih planova.

⇩ novo

5. Države članice podnose kratkoročne akcijske planove Komisiji u roku od dva mjeseca od njihova donošenja.

🡻 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

~~4. Komisija prvi put prije 11. lipnja 2010., a nakon toga u redovnim razmacima, objavljuje primjere najboljih praksi za izradu kratkoročnih akcijskih planova, uključujući primjere najboljih praksi za zaštitu osjetljivih skupina stanovništva, uključujući i djecu.~~

Članak 21.~~25.~~

Prekogranično onečišćenje zraka

1. Ako ⇨ prekogranični prijenos onečišćujućih tvari u zraku iz jedne ili više država članica znatno doprinese prekoračenju ⇦ ~~se zbog značajnog prekograničnog prijenosa onečišćujućih tvari u zraku ili njihovih prekursora prekorači~~ bilo koje~~i~~ ~~prag upozorenja,~~ granične~~a~~ vrijednosti, ~~ili~~ ciljne~~a~~ vrijednosti ⌦ za prizemni ozon, ⌫ ⇨ obveze smanjenja prosječne izloženosti ili ⇦ ⌦ praga upozorenja ⌫ ~~kao i bilo koja relevantna granica tolerancije ili dugoročni cilj,~~ ⇨ u drugoj državi članici, potonja o tome obavješćuje države članice iz kojih dolazi onečišćenje zraka i Komisiju. ⇦

~~p~~Predmetne države članice surađuju ⇨ na otkrivanju izvora onečišćenja zraka i u mjerama koje se odnose na te izvore ⇦ i ~~, gdje je prikladno,~~ organiziraju zajedničke aktivnosti, kao što su izrada zajedničkih ili usklađenih planova za kvalitetu zraka ~~u skladu s člankom 19. sukladno članku 23.~~, kako bi se takva prekoračenja uklonila ~~primjenom odgovarajućih, ali razmjernih mjera~~.

⇩ novo

Države članice na međusobne obavijesti odgovaraju pravodobno, a najkasnije tri mjeseca nakon što ih je druga država članica obavijestila u skladu s prvim podstavkom.

🡻 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

2. Komisija je ⇨ obaviještena o tome i ⇦ pozvana da sudjeluje i pomogne u suradnji iz stavka 1. ⌦ ovog članka ⌫ . Prema potrebi, vodeći računa o izvješćima ~~priređenima sukladno članku 9.~~ izrađenima u skladu s člankom 11. Direktive (EU) 2016/2284 ~~2001/81/EZ~~, Komisija razmatra treba li poduzeti daljnje aktivnosti na razini ~~Zajednice,~~ ⌦ Unije ⌫ kako bi se smanjila emisija prekursora odgovornih za prekogranično onečišćenje.

3. Države članice, ako je to primjereno u skladu s člankom 20. ~~sukladno članku 24.~~, izrađuju i provode zajedničke kratkoročne akcijske planove koji obuhvaćaju susjedne zone u drugim državama članicama. Države članice osiguravaju da susjedne zone u drugim državama

članicama ~~, koje su izradile kratkoročne akcijske planove,~~ dobiju sve odgovarajuće podatke ⇨ o tim kratkoročnim akcijskim planovima bez nepotrebne odgode ⇦ .

4. Ako je prekoračen prag obavješćivanja ili pragovi upozorenja u zonama ~~ili aglomeracijama~~ koje se nalaze u blizini nacionalnih granica, informacije ⌦ o tim prekoračenjima ⌫ se što je prije moguće dostavljaju nadležnim tijelima u predmetnim susjednim državama članicama. Te su informacije isto tako dostupne i javnosti.

5. Prilikom izrade planova iz stavaka 1. i 3. te obavješćivanja javnosti iz stavka 4., države članice, prema potrebi, nastoje surađivati s trećim zemljama, a posebno sa zemljama kandidatkinjama.

POGLAVLJE V.

OBAVJEŠĆIVANJE I IZVJEŠĆIVANJE

Članak 22.~~26.~~

Obavješćivanje javnosti

1. Države članice osiguravaju da javnost, kao i relevantne organizacije kao što su organizacije za zaštitu okoliša, organizacije za zaštitu potrošača, organizacije koje zastupaju interese ⇨ osjetljivog stanovništva i ranjivih skupina ⇦ ~~osjetljivih skupina stanovništva~~, ostala relevantna tijela za zaštitu zdravlja i industrijska udruženja~~,~~ budu na odgovarajući način i na vrijeme obaviješteni o sljedećem:

(l) kvaliteti zraka u skladu s točkama 1. i 3. Priloga IX. ~~Prilogom XVI.~~;

↓ 2008/50
⇨ novo

(m) svakoj odluci o odgodi u skladu s člankom 18. ~~sukladno članku 22. stavku 1.~~;

~~(e) svakom izuzeću sukladno članku 22. stavku 2.;~~

(n) ~~(d)~~ planovima za kvalitetu zraka predviđenima u članku ~~22. stavku 1.~~ ~~i~~ 19.; ~~članku 23.,~~ ~~i programima iz članka 17. stavka 2.~~

⇩ novo

(o) kratkoročnim akcijskim planovima kako je predviđeno u članku 20.;

↓ 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

(p) ~~2. Države članice omogućuju pristup javnosti godišnjim izvješćima za sve onečišćujuće tvari obuhvaćene ovom Direktivom.~~

~~Ta izvješća predstavljaju sažetak razina koje prekoračuju granične vrijednosti, ciljne vrijednosti, dugoročne ciljeve, pragove obavješćivanja i pragove upozorenja, za relevantna vremena usrednjavanja. Te se informacije~~

~~kombiniraju sa sažetom procjenom~~ učin<u>cima</u>~~aka~~ tih prekoračenja ⇨ graničnih vrijednosti, ciljnih vrijednosti za prizemni ozon, obveza smanjenja prosječne izloženosti, pragova obavješćivanja i pragova upozorenja u sažetoj procjeni ⇦ <u>:</u>~~,~~ ⇨ sažeta procjena ⇦ ~~Izvješća~~ ⇨ mora ⇦ ~~mogu~~ uključivati,~~kada je prikladno~~ <u>prema potrebi</u>, dodatne informacije i procjene o zaštiti šuma, kao i informacije o ~~ostalim~~ onečišćujućim tvarima ⇨ obuhvaćenima člankom 10. i Prilogom VII. ⇦ ~~za koje su odredbe o praćenju navedene u ovoj Direktivi, kao što su, *inter alia*, neki prekursori prizemnog ozona koji nisu uređeni propisima i koji su navedeni u odjeljku B Priloga X.~~

⇩ novo

2. Države članice mogu utvrditi indeks kvalitete zraka, koji obuhvaća sumporov dioksid, dušikov dioksid, lebdeće čestice (PM_{10} i $PM_{2,5}$) i prizemni ozon, i objavljivati ga preko javnog servisa s ažuriranjima svaki sat. Indeks kvalitete zraka uzima u obzir preporuke SZO-a i temelji se na indeksima kvalitete zraka na europskoj razini koje pruža Europska agencija za okoliš.

🡻 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

<u>3.</u> Države članice obavješćuju javnost o nadležnom tijelu koje je zaduženo za zadatke iz članka <u>5.</u>~~3.~~

<u>4.</u> Informacije ⇨ iz ovog članka ⇦ ~~su~~dostupne <u>su</u> ⌦ javnosti ⌫ besplatno putem ~~svih~~ lako dostupnih medija ⇨ i komunikacijskih kanala ⇦ ~~, uključujući i internet ili bilo koje drugo telekomunikacijsko sredstvo,~~ ~~i vode računa o odredbama utvrđenima~~ u ⌦ skladu s ⌫ Direktiv<u>om</u>~~i~~ 2007/2/EZ[80] ⇨ i Direktivom (EU) 2019/1024[81] Europskog parlamenta i Vijeća ⇦ .

🡻 2004/107

~~*Članak 7.*~~

~~**Obavješćivanje javnosti**~~

~~1. Države članice osiguravaju da javnost i relevantne organizacije, kao što su okolišne organizacije, organizacije potrošača, organizacije koje zastupaju interese osjetljivih skupina stanovništva i druga relevantna tijela zdravstvene zaštite, imaju pristup te da su im redovito dostupni jasni i cjeloviti podaci o koncentracijama arsena, kadmija, žive, nikla i benzo(a)pirena i ostalih policikličkih aromatskih ugljikovodika u zraku iz članka 4. stavka 8., kao i podaci o stopama taloženja arsena, kadmija, žive, nikla i benzo(a)pirena i ostalih policikličkih aromatskih ugljikovodika iz članka 4. stavka 8.~~

~~2. Ti podaci također pokazuju sva godišnja prekoračenja ciljnih vrijednosti arsena, kadmija, nikla i benzo(a)pirena utvrđenih u Prilogu I. Podaci uključuju razloge za~~

---

80 Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

81 Direktiva (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o otvorenim podatcima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (SL L 172, 26.6.2019., str. 56.).

~~prekoračenje tih vrijednosti te područje na koje se odnose. Sadrže i kratku procjenu u odnosu na ciljnu vrijednost te prikladne podatke u vezi s učincima na zdravlje i na okoliš.~~

~~Podaci o svim mjerama poduzetima sukladno članku 3. dostupni su organizacijama iz stavka 1. ovog članka.~~

~~3. Ti su podaci dostupni putem sredstava kao što su internet, tisak i drugi lako dostupni mediji.~~

~~*Članak 5.*~~

~~**Prijenos informacija i izvješćivanje**~~

~~1. S obzirom na zone i aglomeracije u kojima se prekorači neka od ciljnih vrijednosti utvrđenih Prilogom I., države članice prosljeđuju Komisiji sljedeće podatke:~~

~~(a) popise dotičnih zona i aglomeracija,~~

~~(b) područja u kojima su vrijednosti prekoračene,~~

~~(c) procijenjene vrijednosti koncentracija,~~

~~(d) razloge prekoračenja, a posebno sve izvore koji tome pridonose,~~

~~(e) stanovništvo izloženo tim prekoračenjima.~~

~~Države članice također podnose izvješće o svim podacima procijenjenima u skladu s člankom 4., osim ako su o njima već podnijele izvješće prema Odluci Vijeća 97/101/EZ od 27. siječnja 1997. o uspostavi recipročne razmjene informacija i podataka iz mreža i individualnih postaja za praćenje kvalitete zraka[82].~~

~~Podaci se dostavljaju za svaku kalendarsku godinu, najkasnije do 30. rujna sljedeće godine, a prvi put za kalendarsku godinu nakon 15. veljače 2007.~~

~~2. Uz zahtjeve utvrđene u stavku 1., države članice također izvješćuju o svim mjerama poduzetima sukladno članku 3.~~

~~3. Komisija osigurava da svi podaci dostavljeni sukladno stavku 1. odmah budu dostupni javnosti putem odgovarajućih medija, kao što su internet, tisak i drugi lako dostupni mediji.~~

🡻 219/2009 članak 1. i Prilog, točka 3. podtočka 8.

~~4. Komisija usvaja u skladu s regulatornim postupkom iz članka 6. stavka 2. sve detaljne dogovore u vezi s dostavom informacija koje je potrebno osigurati na temelju stavka 1. ovog članka.~~

🡻 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

Članak 23.~~27.~~

Prijenos informacija i izvješćivanje

---

82 ~~SL L 35, 5.2.1997., str. 14. Direktiva kako je izmijenjena Odlukom Komisije 2001/752/EZ (SL L 282, 26.10.2001., str. 69.)~~

1. Države članice osiguravaju da su informacije o kvaliteti zraka dostupne Komisiji u propisanom vremenu ⇨ u skladu s provedbenim aktima iz stavka 5. i neovisno o usklađenosti s ciljevima kvalitete podataka utvrđenima u Prilogu V. ⇦ ~~, kako je određeno provedbenim mjerama iz članka 28. stavka 2.~~

2. ~~U svakom slučaju, z~~Za potrebe posebno procjene sukladnosti s graničnim vrijednostima ⇨ , ciljnim vrijednostima za prizemni ozon, obvezama smanjenja prosječne izloženosti ⇦ i kritičnim razinama ~~te postizanja ciljnih vrijednosti~~, ~~takve se~~ informacije ⇨ iz stavka 1. ⇦ dostavljaju se Komisiji najkasnije ⇨ 4 mjeseca od ⇦ ~~devet mjeseci nakon~~ kraja svake kalendarske godine~~,~~ i uključuju:

(a) promjene koje su te godine učinjene u popisu i razgraničenju zona ~~i aglomeracija~~ koje su utvrđene u skladu s člankom 6. ~~sukladno članku 4.~~ ⇨ ili bilo koje prostorne jedinice na razini NUTS 1 ⇦ ;

(b) popis zona ~~i aglomeracija~~ ⇨ i prostornih jedinica na razini NUTS 1 te razina onečišćujućih tvari obuhvaćenih procjenom. Za zone ⇦ u kojima su razine jedne od ili više onečišćujućih tvari više od graničnih vrijednosti ~~uvećanih za, gdje je primjenjivo, granicu tolerancije ili su više od ciljnih vrijednosti~~ ili kritičnih razina ⇨ te prostorne jedinice na razini NUTS 1 u kojima je razina jedne ili više onečišćujućih tvari viša od ciljnih vrijednosti ili obveza smanjenja prosječne izloženosti: ⇦ ~~; i za te zone i aglomeracije~~:

i. ~~procijenjene razine i, ako je relevantno,~~ datume i razdoblja u kojima su te razine bile promatrane;

ii. prema potrebi, procjenu doprinosa procijenjenim razinama iz prirodnih izvora i resuspenzije lebdećih čestica nakon zimskog posipavanja cesta pijeskom ili solju, kako je prijavljena Komisiji u skladu s člancima 16. i 17. ~~sukladno člancima 20. i 21.~~

~~3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se na informacije prikupljene od početka druge kalendarske godine nakon stupanja na snagu provedbenih mjera iz članka 28. stavka 2.~~

3. Države članice ~~, isto tako na privremenoj osnovi, dostavljaju~~ Komisiji ⇨ u skladu sa stavkom 1. ⇦ ⌦ upućuju izvješće ⌫ s informacijama~~e~~ o zabilježenim razinama i trajanju razdoblja tijekom kojih je bio prekoračen prag upozorenja ili prag obavješćivanja.

⇩ novo

4. Države članice Komisiji dostavljaju informacije navedene u točki D Priloga IV. u roku od 3 mjeseca od zahtjeva da to učine.

5. Komisija prema potrebi provedbenim aktima donosi mjere:

(a) kojima utvrđuje dodatne informacije koje države članice trebaju učiniti dostupnima u skladu s ovim člankom i rokove u kojima takve informacije treba priopćiti;

(b) kojima utvrđuje način pojednostavnjivanja izvješćivanja o podacima i međusobne razmjene informacija i podataka iz mreža i pojedinačnih točaka uzorkovanja na kojima se mjeri onečišćenje zraka u državama članicama.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 26. stavka 2.

POGLAVLJE VI.

DELEGIRANI I PROVEDBENI AKTI

🡻 2008/50 (prilagođeno)

Članak 24.~~28.~~

~~Provedbene mjere~~ ⌦ **Izmjene priloga** ⌫

⇩ novo

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 25. o izmjenama priloga od II. do IX. kako bi se u obzir uzeo tehnički i znanstveni razvoj u pogledu procjene kvalitete zraka, informacije koje treba uključiti u planove za kvalitetu zraka i informacije za javnost.

🡻 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

~~Mjere namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, tj. priloga I. do VI., priloga VIII. do X. i Priloga XV., usvajaju se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 29. stavka 3.~~

Ipak, izmjene ne smiju izravno ni neizravno utjecati ni na što od sljedećeg:

(a) granične vrijednosti, ⇨ ciljne vrijednosti za prizemni ozon ⇦ ⌦ i dugoročne ciljeve, ⌫ ~~ciljeve smanjenja izloženosti~~ kritične razine, ~~ciljne vrijednosti,~~ pragove ~~obavješćivanja ili~~ upozorenja ⌦ i obavješćivanja ⌫ ⇨, obveze smanjenja prosječne izloženosti i ciljane prosječne razine izloženosti ⇦ ~~ili dugoročne ciljeve~~ navedene u Prilogu I. ~~VII.~~ ~~i prilozima XI. do XIV.~~ ;

(b) datume za postizanje sukladnosti s bilo kojim od parametara iz točke (a).

~~2. Komisija, u skladu s regulatornim postupkom iz članka 29. stavka 2., utvrđuje koje dodatne informacije trebaju biti dostupne državama članicama sukladno članku 27., kao i rokove u kojima takve informacije treba dostaviti.~~

~~Komisija isto tako nalazi i načine za racionalizaciju dostavljanja podataka i uzajamne razmjene informacija i podataka iz mreža i pojedinačnih mjernih postaja za mjerenje onečišćenja zraka unutar država članica, u skladu s regulatornim postupkom iz članka 29. stavka 2.~~

~~3. Komisija izrađuje smjernice za sporazume o osnivanju zajedničkih mjernih postaja iz članka 6. stavka 5.~~

~~4. Komisija izdaje smjernice o dokazivanju ekvivalentnosti iz odjeljka B Priloga VI.~~

⇩ novo

Članak 25.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 24. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od … [datuma stupanja na snagu ove Direktive].

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 24. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

Delegirani akt donesen na temelju članka 24. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od 2 mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za 2 mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

🡻 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

Članak 26.~~29.~~

⌦ Postupak ⌫ ~~O~~odbor~~a~~

1. Komisiji pomaže ~~odbor pod nazivom~~ „Odbor za kvalitetu zraka”. ⇨ Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011. ⇦

2. ~~Kod upućivanja~~ Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje~~u~~ se ⇨ članak 5. Uredbe (EU) 182/2011 ⇦ ~~članak 5.a stavci od 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8~~ .

~~Rok utvrđen u članku 5. stavku 6. Odluke 1999/468/EZ je tri mjeseca.~~

~~3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5a. stavci od 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8.~~

↓ 2004/107

~~*Članak 6.*~~

~~**Odbor**~~

~~1. Komisiji pomaže odbor osnovan člankom 12. stavkom 2. Direktive 96/62/EZ.~~

~~2. Prilikom upućivanja na ovaj članak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8.~~

~~Rok utvrđen u članku 5. stavku 6. Odluke 1999/468/EZ je tri mjeseca.~~

↓ 219/2009 članak 1. i Prilog, točka 3. podtočka 8.

~~3. Prilikom upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5.a stavci 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8.~~

⇩ novo

POGLAVLJE VII.

PRISTUP PRAVOSUĐU, NAKNADA ŠTETE I KAZNE

Članak 27.

Pristup pravosuđu

1. Države članice osiguravaju da u skladu s njihovim nacionalnim pravnim sustavom pripadnici zainteresirane javnosti imaju pristup postupku preispitivanja pred sudom ili nekim drugim zakonski utemeljenim neovisnim i nepristranim tijelom kako bi osporili materijalnu ili postupovnu zakonitost svih odluka, radnji ili propusta povezanih s planovima za kvalitetu zraka iz članka 19. i kratkoročnim akcijskim planovima iz članka 20. te države članice, pod uvjetom da je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

(a) da pripadnici javnosti, pod čim se podrazumijeva jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba i, u skladu s nacionalnim pravom ili praksom, njihove udruge, organizacije ili skupine, imaju dovoljan interes;

(b) ako se primjenjivim pravom države članice to zahtijeva kao preduvjet, da pripadnici javnosti smatraju da je povrijeđeno pravo.

Države članice definiraju dovoljan interes i povredu prava u skladu s ciljem da se zainteresiranoj javnosti omogući širok pristup pravosuđu.

Interes bilo koje nevladine organizacije koja je pripadnik zainteresirane javnosti smatra se dovoljnim za potrebe prvog stavka točke (a). Ujedno se smatra da takve organizacije imaju prava koja mogu biti povrijeđena u smislu prvog stavka točke (b).

2. Procesna legitimacija za sudjelovanje u postupku preispitivanja ne ovisi o ulozi koju je pripadnik zainteresirane javnosti imao u fazi sudjelovanja u postupcima donošenja odluka povezanih s člankom 19. ili 20.

3. Postupak preispitivanja mora biti pošten, pravičan i pravodoban i ne smije biti preskup te mora osiguravati odgovarajuće i djelotvorne mehanizme pravne zaštite, uključujući prema potrebi mjere zabrane.

4. Ovaj članak ne sprečava države članice da zahtijevaju postupak prethodnog preispitivanja pred upravnim tijelom niti utječe na uvjet potrebnog iscrpljenja svih postupaka upravnog preispitivanja prije upućivanja na postupak sudske ocjene, ako takav uvjet u domaćem zakonodavstvu postoji.

5. Države članice osiguravaju da su javnosti dostupne praktične informacije o pristupu postupcima upravnog i sudskog preispitivanja iz ovog članka.

Članak 28.

Naknada štete za narušeno ljudsko zdravlje

1. Države članice osiguravaju da fizičke osobe koje pretrpe štetu za zdravlje ljudi koju su prouzročila nadležna tijela kršenjem članka 19. stavaka od 1. do 4., članka 20. stavaka 1. i 2., članka 21. stavka 1. drugog podstavka i članka 21. stavka 3. ove Direktive imaju pravo na odštetu u skladu s ovim člankom.

2. Države članice osiguravaju da nevladine organizacije koje promiču zaštitu zdravlja ljudi ili zaštitu okoliša i ispunjavaju sve zahtjeve prema nacionalnom pravu mogu predstavljati fizičke osobe uz stavka 1. i pokretati kolektivne tužbe za naknadu štete. Zahtjevi utvrđeni u članku 10. i članku 12. stavku 1. Direktive (EU) 2020/1828 primjenjuju se *mutatis mutandis* na takve kolektivne tužbe.

3. Države članice osiguravaju da fizička osoba iz stavka 1. i nevladine organizacije koje predstavljaju osobu iz stavka 2. zahtjev za naknadu štete zbog kršenja mogu podnijeti samo jednom. Države članice utvrđuju pravila kojima se osigurava da pogođeni pojedinci ne prime naknadu štete za isti tužbeni razlog protiv istog nadležnog tijela više puta.

4. Ako je zahtjev za naknadu štete potkrijepljen dokazima koji pokazuju da je kršenje iz stavka 1. najvjerojatnije objašnjenje nastanka štete za tu osobu, pretpostavlja se postojanje uzročno-posljedične veze kršenja s nastankom štete.

Tuženo javno tijelo može oboriti tu pretpostavku. Konkretno, tuženik ima pravo osporiti relevantnost dokaza na koje se poziva fizička osoba i vjerodostojnost iznesenog objašnjenja.

5. Države članice osiguravaju da se nacionalna pravila i postupci koji se odnose na zahtjeve za naknadu štete, uključujući pitanje tereta dokaza, oblikuju i primjenjuju tako da ne onemogućuju niti pretjerano otežavaju ostvarivanje prava na naknadu štete u skladu sa stavkom 1.

6. Države članice osiguravaju da rokovi zastare za pokretanje postupaka za naknadu štete iz stavka 1. ne budu kraći od pet godina. Ta razdoblja ne počinju teći prije nego što je kršenje prestalo i prije nego što je osoba koja traži naknadu znala ili se razumno moglo očekivati da će znati da je pretrpjela štetu zbog kršenja iz stavka 1.

↓ 2004/107 (prilagođeno)

~~*Članak 9.*~~

~~**Sankcije**~~

~~Države članice određuju sankcije primjenjive na povredu nacionalnih odredaba prihvaćenih sukladno ovoj Direktivi te poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da se one provode. Sankcije moraju biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće.~~

↓ 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

Članak 29.~~30.~~

Sankcije

⇨ 1. Ne dovodeći u pitanje obveze država članica na temelju Direktive 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća[83],⇦ ~~D~~države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na ~~povrede~~ ⌦ kršenja ⌫ nacionalnih odredaba donesenih u skladu s ovom Direktivom ⇨ koja počine fizičke i pravne osobe ⇦ i ⌦ osiguravaju da se ta pravila provode ⌫ ~~poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale njihovu provedbu~~. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. ⇨ Države članice bez nepotrebne odgode obavješćuju Komisiju o tim pravilima i svim njihovim izmjenama. ⇦

⇩ novo

2. Sankcije iz stavka 1. uključuju novčane kazne razmjerne prometu pravne osobe ili prihodu fizičke osobe koja je počinila kršenje. Visina novčanih kazni izračunava se tako da se osigura da se osobi odgovornoj za kršenje doista uskrate ekonomske koristi koje proizlaze iz tog kršenja. U slučaju kršenja koje je počinila pravna osoba takve su novčane kazne razmjerne godišnjem prometu pravne osobe u dotičnoj državi članici, uzimajući u obzir, među ostalim, posebnosti malih i srednjih poduzeća (MSP-ova).

3. Države članice osiguravaju da se pri određivanju sankcija iz stavka 1. prema potrebi uzima u obzir sljedeće okolnosti:

(a) narav, ozbiljnost, opseg i trajanje kršenja;

(b) je li kršenje namjerno ili nenamjerno;

(c) stanovništvo, uključujući osjetljivo stanovništvo i ranjive skupine, ili okoliš zahvaćen kršenjem, uzimajući u obzir cilj postizanja visoke razine zaštite zdravlja ljudi i okoliša;

(d) je li kršenje jednokratno ili se ponavlja.

[83] Direktiva 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (SL L 328, 6.12.2008., str. 28.).

↓ 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

POGLAVLJE VIII.

~~ODBOR,~~ PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 30.~~31.~~

Stavljanje izvan snage i prijelazne odredbe

1. Direktive ~~96/62/EZ, 1999/30/EZ, 2000/69/EZ i 2002/3/EZ~~ ⌦ 2004/107/EZ i 2008/50/EZ, kako su izmijenjene direktivama navedenima u dijelu A Priloga X., ⌫ stavljaju se izvan snage ⌦ s učinkom ⌫ od ⇨ [unijeti datum jedan dan od roka za prenošenje] ⇦ ~~11. lipnja 2010.~~, ne dovodeći u pitanje obveze država članica vezane uz rokove za prenošenje ⌦ u nacionalno pravo ⌫ ~~ili primjenu tih~~ ~~D~~direktiva ⌦ navedenih u dijelu B Priloga X. ⌫ .

~~Ipak, od 11. lipnja 2008. primjenjuje se sljedeće:~~

~~(a) u Direktivi 96/62/EZ, stavak 1. članka 12. zamjenjuje se sljedećim:~~

~~„1. Detaljni mehanizmi za dostavu informacija koje treba dostaviti sukladno članku 11. usvajaju se u skladu s postupkom iz stavka 3.”;~~

~~(b) u Direktivi 1999/30/EZ, članak 7. stavak 7., bilješka 1. u točki I. Priloga VIII. i točka VI. Priloga IX. brišu se;~~

~~(c) u Direktivi 2000/69/EZ, članak 5. stavak 7. i točka III. u Prilogu VII. brišu se;~~

~~(d) u Direktivi 2002/3/EZ, članak 9. stavak 5. i točka II. Priloga VIII. brišu se.~~

~~2. Neovisno o prvom podstavku stavka 1., sljedeći članci ostaju na snazi:~~

~~(a) članak 5. Direktive 96/62/EZ do 31. prosinca 2010.;~~

~~(b) članak 11. stavak 1. Direktive 96/62/EZ i članak 10. stavci 1., 2. i 3. Direktive 2002/3/EZ do kraja druge kalendarske godine nakon stupanja na snagu provedbenih mjera iz članka 28. stavka 2. ove Direktive;~~

~~(c) članak 9. stavci 3. i 4. Direktive 1999/30/EZ do 31. prosinca 2009.~~

2.~~3.~~. Upućivanja na ~~D~~direktive stavljene izvan snage ~~tumače se kao upućivanja~~ ⌦ smatraju se upućivanjima ⌫ na ovu Direktivu i ~~treba ih tumačiti~~ ⌦ čitaju se ⌫ u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga XI.~~XVII.~~

~~4. Odluka 97/101/EZ stavlja se izvan snage od kraja druge kalendarske godine nakon stupanja na snagu provedbenih mjera iz članka 28. stavka 2. ove Direktive.~~

~~Ipak, treća, četvrta i peta alineja članka 7. Odluke 97/101/EZ brišu se s učinkom od 11. lipnja 2008.~~

↓ 2004/107 (prilagođeno)

~~*Članak 8.*~~

~~Izvješće i preispitivanje~~

~~1. Najkasnije do 31. prosinca 2010., Komisija dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću izvješće utemeljeno na:~~

(a) iskustvu stečenom u primjeni ove Direktive,

(b) rezultatima posebno najnovijih znanstvenih istraživanja u vezi s učincima na zdravlje ljudi, posebno obraćajući pozornost na osjetljive skupine stanovništva i na okoliš kao cjelinu, o izloženosti arsenu, kadmiju, živi, niklu i policikličkim aromatskim ugljikovodicima, i

(c) tehnološkom razvoju, uključujući napredak u mjernim metodama ili na drugi način procijenjenim koncentracijama ovih onečišćujućih tvari u zraku kao i njihovih taloženja.

2. Izvješće iz stavka 1. uzima u obzir:

(a) trenutačnu kvalitetu zraka, trendove i projekcije do i nakon 2015.;

(b) mogućnost daljnjeg smanjenja emisija onečišćujućih tvari popisanih u Prilogu I. iz svih relevantnih izvora i moguće prednosti uvođenja graničnih vrijednosti u svrhu smanjenja opasnosti za zdravlje ljudi, uzimajući u obzir tehničku izvedivost i isplativost troškova te svaki dodatni oblik zaštite zdravlja i okoliša koji bi se time postigao;

(c) odnose između onečišćujućih tvari i mogućnosti za korištenje kombiniranih strategija radi poboljšanja kvalitete zraka u Zajednici i srodnih ciljeva;

(d) postojeće i buduće zahtjeve za obavješćivanjem javnosti i za razmjenom informacija između država članica i Komisije;

(e) iskustvo stečeno u primjeni ove Direktive u državama članicama, te posebno uvjete u kojima se mjerenje provodi, kako je propisano u Prilogu III.;

(f) sekundarnu ekonomsku korist za okoliš i zdravlje ljudi od smanjenja emisija arsena, kadmija, žive, nikla i policikličkih aromatskih ugljikovodika do stupnja koji se može procijeniti;

(g) prikladnost veličine frakcije čestica koja se koristi za uzorkovanje, s obzirom na opće uvjete mjerenja lebdećih čestica;

(h) prikladnost benzo(a)pirena kao pokazatelja za ukupnu kancerogenu aktivnost policikličkih aromatskih ugljikovodika, uzimajući u obzir pretežno plinovite oblike policikličkih aromatskih ugljikovodika, kao što je fluoranten.

S obzirom na najnovija znanstvena i tehnička dostignuća Komisija preispituje i učinak arsena, kadmija i nikla na zdravlje ljudi, radi kvantificiranja njihove genotoksične kancerogenosti. Uzimajući u obzir mjere usvojene u skladu sa strategijom za živu, Komisija razmatra i moguće prednosti poduzimanja daljnjih radnji u vezi sa živom, uzimajući u obzir tehničku izvedivost i isplativost troškova te svaki značajniji dodatni oblik zaštite zdravlja i okoliša koji bi se time postigao.

3. S ciljem postizanja razina koncentracija u zraku koje bi nadalje smanjile štetne učinke na zdravlje ljudi te bi dovele do visoke razine zaštite okoliša kao cjeline, uzimajući u obzir tehnički razvoj i isplativost troškova daljnjih radnji, izvješće iz stavka 1. može, ako je potrebno, biti popraćeno prijedlozima za izmjene ove Direktive, uzimajući u obzir posebno rezultate dobivene u skladu sa stavkom 2. Uz to, Komisija razmatra i reguliranje taloženja arsena, kadmija, žive, nikla i specifičnih policikličkih aromatskih ugljikovodika.

↓ 2008/50 (prilagođeno)

~~Članak 32.~~

~~Preispitivanje~~

~~1. 2013. godine Komisija preispituje odredbe koje se odnose na $PM_{2,5}$ i prema potrebi na ostale onečišćujuće tvari i daje prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću.~~

~~Što se tiče $PM_{2,5}$, preispitivanje se obavlja s ciljem uspostavljanja pravno obvezujuće obveze smanjenja izloženosti na nacionalnoj razini, kako bi se zamijenilo ciljano smanjenje izloženosti na nacionalnoj razini i preispitala obveza koja se odnosi na zahtijevanu razinu izloženosti utvrđenu u članku 15., vodeći računa, inter alia, o sljedećim elementima:~~

~~- najnovijim znanstvenim informacijama iz WHO-a i drugih relevantnih organizacija,~~

~~- stanju kvalitete zraka i mogućnostima smanjenja u državama članicama,~~

~~- preispitivanju Direktive 2001/81/EZ,~~

~~- napretku ostvarenom u provedbi mjera Zajednice za smanjenje onečišćujućih tvari u zraku.~~

~~2. Komisija uzima u obzir izvedivost usvajanja ambicioznije granične vrijednosti za $PM_{2,5}$, preispituje indikativnu graničnu vrijednost druge faze za $PM_{2,5}$ i razmatra treba li tu vrijednost potvrditi ili izmijeniti.~~

~~3. Kao dio preispitivanja, Komisija isto tako sastavlja izvješće o iskustvu i potrebi praćenja PM_{10} i $PM_{2,5}$, vodeći računa o tehničkom napretku u tehnikama automatskog mjerenja. Prema potrebi predlažu se nove referentne metode za mjerenje PM_{10} i $PM_{2,5}$.~~

↓ 2004/107

~~Članak 10.~~

~~Provedba~~

~~1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s odredbama ove Direktive najkasnije do 15. veljače 2007. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.~~

~~Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Države članice određuju načine tog upućivanja.~~

~~2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.~~

↓ 2008/50 (prilagođeno)
⇨ novo

Članak 31.~~33.~~

Prenošenje

1. Države članice donose potrebne zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ~~ovom Direktivom~~ ⌦ člancima 1., 2. i 3., člankom 4. ~~i njegovim~~ točkama 2., 13., 14., 16., 18.,

19., 21., 22., točkama od 24. do 30. i točkama 36., 37., 38. i 39., člancima od 5. do 12., člankom 13. stavcima 1., 2., 3., 6. i 7., člankom 15., člankom 16. stavcima 1. i 2., člancima od 17. do 21., člankom 22. stavcima 1., 2. i 4., člancima od 23. do 29. i prilozima od I. do IX. ⌫ ⇨ do [unijeti datum:] najkasnije [dvije godine od stupanja na snagu] ⇦ ~~prije 11. lipnja 2010. One o tekstu tih mjera odmah obavješćuju Komisiju~~.

Kada države članice donose ~~ove~~ mjere ⌦ iz ovog stavka ⌫ , ~~te mjere prilikom njihove službene objave sadrže uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa~~ one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. ⌦ One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktive stavljenu izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave. ⌫ ~~Načine tog upućivanja određuju države članice.~~

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih ⌦ mjera ⌫ ~~odredaba~~ nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 32.~~34.~~

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu ⌦ dvadesetog dana ⌫ ~~na dan~~ ⌦ od dana ⌫ objave u *Službenom listu Europske unije*.

⇩ novo

Članak 4. stavci 1. i od 3. do 12., članak 4. stavci 15., 17., 20., 23. i od 31. do 35., članak 13. stavci 4. i 5., članak 14., članak 16. stavak 3., članak 22. stavak 3. primjenjuju se od [sljedećeg dana od datuma iz članka 31. stavka 1. prvog podstavka].

🡻 2008/50

Članak 33.~~35.~~

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*